

Publicatieblad

van de Europese Unie

L 325

Uitgave
in de Nederlandse taal

Wetgeving

54e jaargang
8 december 2011

Inhoud

II Niet-wetgevingshandelingen

VERORDENINGEN

- ★ **Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1271/2011 van de Commissie van 5 december 2011 tot indeling van bepaalde goederen in de gecombineerde nomenclatuur** 1
  - ★ **Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1272/2011 van de Commissie van 5 december 2011 tot indeling van bepaalde goederen in de gecombineerde nomenclatuur** 3
  - ★ **Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1273/2011 van de Commissie van 7 december 2011 inzake de opening en de wijze van beheer van bepaalde tariefcontingenten voor de invoer van rijst en breukrijst** 6
  - ★ **Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1274/2011 van de Commissie van 7 december 2011 inzake een in 2012, 2013 en 2014 uit te voeren gecoördineerd meerjarig controleprogramma van de Unie tot naleving van de maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen en ter beoordeling van de blootstelling van de consument aan bestrijdingsmiddelenresiduen in en op levensmiddelen van plantaardige en dierlijke oorsprong ⁽¹⁾** 24
- Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1275/2011 van de Commissie van 7 december 2011 tot vaststelling van de forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijs van bepaalde groenten en fruit 44

Prijs: 4 EUR

(Vervolg z.o.z.)

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

NL

Besluiten waarvan de titels mager zijn gedrukt, zijn besluiten van dagelijks beheer die in het kader van het landbouwbeleid zijn genomen en die in het algemeen een beperkte geldigheidsduur hebben.

Besluiten waarvan de titels vet zijn gedrukt en die worden voorafgegaan door een sterretje, zijn alle andere besluiten.

III *Andere handelingen*

- ★ **Besluit van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA nr. 34/10/COL van 3 februari 2010 houdende de negenenzeventigste wijziging van de formele en materiële regels op het gebied van staatssteun door invoeging van een nieuw hoofdstuk betreffende de toepassing van de staatssteunregels in het kader van de snelle uitrol van breedbandnetwerken** 46
-

Rectificaties

- Rectificatie van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1270/2011 van de Commissie van 6 december 2011 tot vaststelling van een aanvaardingspercentage voor de afgifte van uitvoercertificaten, tot afwijzing van uitvoercertificaataanvragen en tot schorsing van de mogelijkheid tot het indienen van uitvoercertificaataanvragen voor buiten het quotum geproduceerde suiker (PB L 324 van 7.12.2011) 63
- ★ Rectificatie van Besluit 2011/791/EU van de Raad van 8 november 2011 tot wijziging van Besluit 2011/734/EU gericht tot Griekenland met het oog op de versterking en verdieping van het begrotings-toezicht en tot aanmaning van Griekenland om maatregelen te treffen om het tekort te verminderen in de mate die nodig wordt geacht om de buitensporigtekortsituatie te verhelpen (PB L 320 van 3.12.2011) ... 63

II

(Niet-wetgevingshandelingen)

VERORDENINGEN

UITVOERINGSVERORDENING (EU) Nr. 1271/2011 VAN DE COMMISSIE

van 5 december 2011

tot indeling van bepaalde goederen in de gecombineerde nomenclatuur

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistiekomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief⁽¹⁾, en met name artikel 9, lid 1, onder a),

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Om de uniforme toepassing te waarborgen van de gecombineerde nomenclatuur die als bijlage bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 is gevoegd, dienen bepalingen voor de indeling van de in de bijlage bij onderhavige verordening vermelde goederen te worden vastgesteld.

(2) Bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 zijn de algemene regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur vastgesteld. Deze regels zijn ook van toepassing op iedere andere nomenclatuur die, geheel of gedeeltelijk of met toevoeging van ondervelingen, de gecombineerde nomenclatuur overneemt en die bij specifieke EU-wetgeving is vastgesteld met het oog op de toepassing van tarief- of andere maatregelen in het kader van het goederenverkeer.

(3) Volgens deze algemene regels dienen de in kolom 1 van de tabel in de bijlage omschreven goederen te worden ingedeeld onder de in kolom 2 vermelde GN-code om de in kolom 3 genoemde redenen.

(4) Er moet worden bepaald dat de houder van een door de douane van een lidstaat afgegeven bindende tariefinlichting inzake de indeling van goederen in de gecombineerde nomenclatuur die in strijd is met deze verordening, deze inlichting nog drie maanden mag blijven gebruiken overeenkomstig artikel 12, lid 6, van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 tot vaststelling van het communautair douanewetboek⁽²⁾.

(5) Het Comité douanewetboek heeft geen advies uitgebracht binnen de door zijn voorzitter vastgestelde termijn,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De in kolom 1 van de tabel in de bijlage omschreven goederen worden in de gecombineerde nomenclatuur ingedeeld onder de in kolom 2 van die tabel vermelde GN-code.

Artikel 2

Op grond van artikel 12, lid 6, van Verordening (EEG) nr. 2913/92 kan een door de douane van een lidstaat afgegeven bindende tariefinlichting die in strijd is met onderhavige verordening, nog voor een periode van drie maanden worden gebruikt.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

⁽¹⁾ PB L 256 van 7.9.1987, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 302 van 19.10.1992, blz. 1.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 5 december 2011.

Voor de Commissie,
namens de voorzitter,
Algirdas ŠEMETA
Lid van de Commissie

BIJLAGE

Omschrijving	Indeling (GN-code)	Motivering
(1)	(2)	(3)
<p>Product in de vorm van een beige poeder bestaande uit (in gewichtspercenten):</p> <p>voedingsvezels 66,1 (waarvan ruwe celstof 15,2) eiwitten 18,8 vocht 7,5 as 2,3 vetten 0,2</p> <p>Het product is een vast plantaardig residu dat wordt verkregen uit sojabonen na de winning van olie en de gedeeltelijke verwijdering van de eiwitten, gevolgd door drogen en malen. Het product heeft de eigenschappen van niet-getextureerd meel.</p> <p>Het product is een bijproduct van de bereiding van sojaproteïneconcentraten en -isolaten en heeft bijgevolg een verlaagd gehalte aan eiwitten.</p> <p>Het product wordt gebruikt voor de verrijking van producten voor menselijke consumptie en diervoeding. Het product wordt aangeboden in zakken van 25 kg.</p>	2304 00 00	<p>De indeling is vastgesteld op basis van de algemene regels 1 en 6 voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, alsmede de tekst van de GN-code 2304 00 00.</p> <p>Hoewel het product wordt gebruikt in de levensmiddelenindustrie, is het geen bereiding voor menselijke consumptie die voldoet aan de onder post 1901 beschreven eigenschappen noch een product voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen onder post 2106. Daarom is indeling onder de posten 1901 en 2106 uitgesloten.</p> <p>Omdat het product bestaat uit verschillende residuen en afvallen verkregen uit plantaardige materialen die door de levensmiddelenindustrie worden gebruikt, als diervoeder en als product voor menselijke consumptie, moet het worden ingedeeld onder hoofdstuk 23 (zie de GS-toelichting bij hoofdstuk 23, Algemeen, eerste alinea).</p> <p>Het product moet daarom worden ingedeeld onder GN-code 2304 00 00 als andere vaste afvallen, verkregen bij de winning van sojaolie.</p>

UITVOERINGSVERORDENING (EU) Nr. 1272/2011 VAN DE COMMISSIE

van 5 december 2011

tot indeling van bepaalde goederen in de gecombineerde nomenclatuur

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistiekomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief⁽¹⁾, en met name artikel 9, lid 1, onder a),

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Om de uniforme toepassing te waarborgen van de gecombineerde nomenclatuur die als bijlage bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 is gevoegd, dienen bepalingen voor de indeling van de in de bijlage bij onderhavige verordening vermelde goederen te worden vastgesteld.
  - (2) Bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 zijn de algemene regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur vastgesteld. Deze regels zijn ook van toepassing op iedere andere nomenclatuur die, geheel of gedeeltelijk of met toevoeging van onderverdelingen, de gecombineerde nomenclatuur overneemt en die bij specifieke EU-wetgeving is vastgesteld met het oog op de toepassing van tarief- of andere maatregelen in het kader van het goederenverkeer.
  - (3) Volgens deze algemene regels dienen de in kolom 1 van de tabel in de bijlage omschreven goederen te worden ingedeeld onder de in kolom 2 vermelde GN-code om de in kolom 3 genoemde redenen.
- (4) Er moet worden bepaald dat de houder van een door de douane van een lidstaat afgegeven bindende tariefinlichting inzake de indeling van goederen in de gecombineerde nomenclatuur die in strijd is met deze verordening, deze inlichting nog drie maanden mag blijven gebruiken op grond van artikel 12, lid 6, van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 tot vaststelling van het communautair douanewetboek⁽²⁾.
  - (5) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité douanewetboek,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De in kolom 1 van de tabel in de bijlage omschreven goederen worden in de gecombineerde nomenclatuur ingedeeld onder de in kolom 2 van die tabel vermelde GN-code.

Artikel 2

Op grond van artikel 12, lid 6, van Verordening (EEG) nr. 2913/92 kan een door de douane van een lidstaat afgegeven bindende tariefinlichting die in strijd is met onderhavige verordening, nog voor een periode van drie maanden worden gebruikt.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 5 december 2011.

Voor de Commissie,
namens de voorzitter,
Algirdas ŠEMETA
Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 256 van 7.9.1987, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 302 van 19.10.1992, blz. 1.

BIJLAGE

Omschrijving	Indeling GN-code	Motivering
(1)	(2)	(3)
<p>1. Aromatiserend preparaat bestaande uit een mengsel van reukstoffen (carvacrol, kaneelaldehyde en capsicum oleoharsen) en gehydrogeeneerd plantaardig vet (micro-encapsulatie).</p> <p>Het product wordt gebruikt in de diervoederindustrie als eetlustopwekker in hoeveelheden van 75 g tot 300 g/1 000 kg voeder bestemd voor dieren met één maag.</p>	3302 90 90	<p>De indeling is vastgesteld op basis van de algemene regels 1, 3 a) en 6 voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, aantekening 1 op hoofdstuk 23, aantekening 2 op hoofdstuk 33 en de tekst van de GN-codes 3302, 3302 90 en 3302 90 90.</p> <p>Het product bestaat uit reukstoffen in de zin van aantekening 2 op hoofdstuk 33.</p> <p>Hoewel het product bedoeld is om te worden gebruikt in diervoeder als een premix van eetlustopwekkende stoffen, behoudt het de wezenlijke kenmerken van het oorspronkelijke materiaal (reukstoffen). Indeling onder post 2309 als een bereiding van de soort gebruikt voor het voederen van dieren is daarom uitgesloten overeenkomstig aantekening 1 op hoofdstuk 23.</p> <p>Omdat het product moet worden aangemerkt als een mengsel van een of meer reukstoffen gecombineerd met een toegevoegde drager, valt het onder post 3302 (zie ook de eerste alinea, punt 6, van de toelichting op het geharmoniseerd systeem op post 3302).</p> <p>Het moet daarom worden ingedeeld onder GN-code 3302 90 90.</p>
<p>2. Aromatiserend preparaat bestaande uit capsicum oleoharsen in gehydrogeneerd plantaardig vet (micro-encapsulatie) met hydroxypropylmethylcellulose als bindmiddel.</p> <p>Het product wordt gebruikt in de diervoederindustrie als eetlustopwekker in hoeveelheden van 12,5 g tot 50 g/1 000 kg voeder bestemd voor herkauwers.</p>	3302 90 90	<p>De indeling is vastgesteld op basis van de algemene regels 1, 3 a) en 6 voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, aantekening 1 op hoofdstuk 23, aantekening 2 op hoofdstuk 33 en de tekst van de GN-codes 3302, 3302 90 en 3302 90 90.</p> <p>Het product bestaat uit een reukstof in de zin van aantekening 2 op hoofdstuk 33.</p> <p>Hoewel het product bedoeld is om te worden gebruikt in diervoeder als een voermengsel van eetlustopwekkende stoffen, behoudt het de wezenlijke kenmerken van het oorspronkelijke materiaal (reukstof). Indeling onder post 2309 als een bereiding van de soort gebruikt voor het voederen van dieren is daarom uitgesloten overeenkomstig aantekening 1 op hoofdstuk 23.</p> <p>Omdat het product moet worden aangemerkt als een mengsel van een of meer reukstoffen gecombineerd met een toegevoegde drager, valt het onder post 3302 (zie ook de eerste alinea, punt 6, van de toelichting op het geharmoniseerd systeem op post 3302).</p> <p>Het moet daarom worden ingedeeld onder GN-code 3302 90 90.</p>
<p>3. Aromatiserend preparaat bestaande uit een mengsel van reukstoffen (kaneelaldehyde, eugenol) op een drager van siliciumdioxide, in cellulose en methylcellulose (micro-encapsulatie).</p>	3302 90 90	<p>De indeling is vastgesteld op basis van de algemene regels 1, 3 a) en 6 voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, aantekening 1 op hoofdstuk 23, aantekening 2 op hoofdstuk 33 en de tekst van de GN-codes 3302, 3302 90 en 3302 90 90.</p>

(1)	(2)	(3)
<p>Het product wordt gebruikt in de diervoederindustrie als eetlustopwekker in hoeveelheden van 12,5 g tot 50 g/1 000 kg voeder bestemd voor melkkoeien.</p>		<p>De producten bestaan uit reukstoffen in de zin van aantekening 2 op hoofdstuk 33.</p> <p>Hoewel het product bedoeld is om te worden gebruikt in diervoeder als een voormengsel van eetlustopwekkende stoffen, behoudt het de wezenlijke kenmerken van het oorspronkelijke materiaal (reukstoffen). Indeling onder post 2309 als een bereiding van de soort gebruikt voor het voederen van dieren is daarom uitgesloten overeenkomstig aantekening 1 op hoofdstuk 23.</p> <p>Omdat het product moet worden aangemerkt als een mengsel van een of meer reukstoffen gecombineerd met een toegevoegde drager, valt het onder post 3302 (zie ook de eerste alinea, punt 6, van de toelichting op het geharmoniseerd systeem op post 3302).</p> <p>Het moet daarom worden ingedeeld onder GN-code 3302 90 90.</p>

UITVOERINGSVERORDENING (EU) Nr. 1273/2011 VAN DE COMMISSIE

van 7 december 2011

inzake de opening en de wijze van beheer van bepaalde tariefcontingenten voor de invoer van rijst en breukrijst

(codificatie)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 1095/96 van de Raad van 18 juni 1996 betreffende de tenuitvoerlegging van de concessies in de lijst CXL die is opgesteld naar aanleiding van de voltooiing van de onderhandelingen in het kader van artikel XXIV, lid 6, van de GATT ⁽¹⁾, en met name artikel 1,

Gezien Besluit 96/317/EG van de Raad van 13 mei 1996 betreffende de aanvaarding van de resultaten van het overleg met Thailand in het kader van artikel XXIII van de GATT ⁽²⁾, en met name artikel 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EG) nr. 327/98 van de Commissie van 10 februari 1998 inzake de opening en de wijze van beheer van bepaalde tariefcontingenten voor de invoer van rijst en breukrijst ⁽³⁾ is herhaaldelijk en ingrijpend gewijzigd ⁽⁴⁾. Ter wille van de duidelijkheid en een rationele ordening van de tekst dient tot codificatie van deze verordening te worden overgegaan.
- (2) Bij de op grond van artikel XXIV, lid 6, van de GATT na toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden tot de Europese Gemeenschap gevoerde onderhandelingen is overeengekomen met ingang van 1 januari 1996 een jaarlijks contingent te openen voor de invoer van 63 000 t halfwitte of volwitte rijst van GN-code 1006 30 met nulrecht. Dit contingent is opgenomen in de lijst inzake de Europese Gemeenschap zoals bedoeld in artikel II, lid 1, onder a), van de GATT (1994).
- (3) Bij het op grond van artikel XXIII van de GATT met Thailand gevoerde overleg is overeengekomen een jaarlijks tariefcontingent te openen voor de invoer van 80 000 t breukrijst van GN-code 1006 40 00 met een met 28 EUR/ton verlaagd invoerrecht.
- (4) Besluit 2005/953/EG van de Raad van 20 december 2005 betreffende de sluiting van een overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Thailand overeenkomstig artikel XXVIII van de GATT 1994 inzake de wijziging van concessies voor rijst die zijn opgenomen in de aan de GATT 1994 gehechte EG-lijst CXL ⁽⁵⁾ voorziet in de opening van een

nieuw jaarlijks contingent voor de invoer tegen nulrecht van in totaal 13 500 t halfwitte en volwitte rijst van GN-code 1006 30 en in de verhoging, tot 100 000 t, van het totale jaarlijkse invoercontingent voor breukrijst van GN-code 1006 40 00.

- (5) De Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Thailand uit hoofde van artikel XXIV, lid 6, en artikel XXVIII van de GATT 1994 betreffende de wijziging van de concessies die vervat zijn in de lijsten van verbintenissen van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek, in verband met hun toetreding tot de Europese Unie ⁽⁶⁾, die is goedgekeurd bij Besluit 2006/324/EG van de Raad ⁽⁷⁾, voorziet in een vermeerdering van het jaarlijkse tariefcontingent voor halfwitte rijst of volwitte rijst van GN-code 1006 30 met een contingentrecht van 0 % enerzijds met 25 516 t rijst (erga omnes) en anderzijds met 1 200 t rijst van oorsprong uit Thailand. De overeenkomst voorziet ook in een bijkomend jaarlijks tariefcontingent van 31 788 t breukrijst van GN-code 1006 40 (erga omnes) met een contingentrecht van 0 %, en in nieuwe jaarlijkse tariefcontingenten met een contingentrecht van 15 % (erga omnes) voor respectievelijk 7 t padie van GN-code 1006 10 en 1 634 t gedopte rijst van GN-code 1006 20.
- (6) In de verbintenissen voor de in artikel 1, lid 1, onder a), c) en d), van deze verordening genoemde jaarlijkse invoertariefcontingenten is bepaald dat bij het beheer van deze contingenten rekening moet worden gehouden met de traditionele leveranciers.
- (7) Om te voorkomen dat de invoer in het kader van deze contingenten de normale afzet van rijst uit de Unie verstoort, moet deze invoer over het jaar worden gespreid zodat hij beter door de markt in de Unie kan worden geabsorbeerd.
- (8) Met het oog op een deugdelijk administratief beheer van de contingenten en om er inzonderheid voor te zorgen dat de vastgestelde hoeveelheden niet worden overschreden, dienen bijzondere bepalingen te worden vastgesteld inzake de indiening van aanvragen en de afgifte van certificaten. Deze bepalingen dienen hetzij een aanvulling te vormen op, hetzij af te wijken van de bepalingen van Verordening (EG) nr. 376/2008 van de Commissie van 23 april 2008 houdende gemeenschappelijke uitvoeringsbepalingen inzake het stelsel van invoer-, uitvoer- en voorfixatiecertificaten voor landbouwproducten ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ PB L 146 van 20.6.1996, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 122 van 22.5.1996, blz. 15.

⁽³⁾ PB L 37 van 11.2.1998, blz. 5.

⁽⁴⁾ Zie bijlage X.

⁽⁵⁾ PB L 346 van 29.12.2005, blz. 24.

⁽⁶⁾ PB L 120 van 5.5.2006, blz. 19.

⁽⁷⁾ PB L 120 van 5.5.2006, blz. 17.

⁽⁸⁾ PB L 114 van 26.4.2008, blz. 3.

- (9) Er moet worden bepaald dat Verordening (EG) nr. 1342/2003 van de Commissie van 28 juli 2003 houdende bijzondere uitvoeringsbepalingen inzake het stelsel van invoer- en uitvoercertificaten in de sector granen en rijst ⁽¹⁾ en Verordening (EG) nr. 1301/2006 van de Commissie van 31 augustus 2006 houdende gemeenschappelijke voorschriften voor het beheer van door middel van een stelsel van invoercertificaten beheerde invoertariefcontingenten voor landbouwproducten ⁽²⁾ van toepassing zijn in het kader van deze verordening.
- (10) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Beheerscomité voor de gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Op 1 januari van elk jaar worden de volgende jaarlijkse tariefcontingenten geopend voor de invoer van in totaal:
- a) 63 000 t volwitte of halfwitte rijst van GN-code 1006 30, tegen nulrecht;
- b) 1 634 t gedopte rijst van GN-code 1006 20 met een recht van 15 % ad valorem;
- c) 100 000 t breukrijst van GN-code 1006 40 00, met een verlaging met 30,77 % van het in artikel 140 van Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad ⁽³⁾ vastgestelde recht;
- d) 40 216 t volwitte of halfwitte rijst van GN-code 1006 30, tegen nulrecht;
- e) 31 788 t breukrijst van GN-code 1006 40 00, tegen nulrecht.

Die algemene tariefcontingenten voor invoer zijn verdeeld in tariefcontingenten voor invoer per land van oorsprong en verdeeld in verschillende deelperiodes overeenkomstig bijlage I.

Behoudens andersluidende bepalingen in deze verordening is het bepaalde in de Verordeningen (EG) nr. 1342/2003, (EG) nr. 1301/2006 en (EG) nr. 376/2008 van toepassing.

2. Op 1 januari van elk jaar wordt een jaarlijks tariefcontingent, met volgnummer 09.0083, van 7 t padie van GN-code 1006 10 geopend met een recht van 15 % ad valorem.

Het contingent wordt door de Commissie beheerd overeenkomstig de artikelen 308 bis, 308 ter en 308 quater van Verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie ⁽⁴⁾.

Artikel 2

Voor de hoeveelheden waarvoor geen invoercertificaat is afgegeven voor de in artikel 1, lid 1, onder a), b) en e), bedoelde contingenten, voor de deelperiode september, kan een aanvraag worden ingediend voor een invoercertificaat voor de deelperiode

oktober, voor alle landen van oorsprong waarin is voorzien door het algemeen tariefcontingent voor invoer.

Artikel 3

Als de invoercertificaataanvragen betrekking hebben op rijst en breukrijst van oorsprong uit Thailand en op rijst van oorsprong uit Australië of de Verenigde Staten in het kader van de in artikel 1, lid 1, onder a) en c), bedoelde hoeveelheden, moeten zij vergezeld gaan van het originele exemplaar van het uitvoercertificaat dat overeenkomstig de bijlagen II, III en IV is opgesteld en dat is afgegeven door de bevoegde instantie van de in diezelfde bijlagen vermelde landen.

Invulling van de vakken 7, 8 en 9 van bijlage II is facultatief.

Artikel 4

1. De aanvragen voor een certificaat worden ingediend in de loop van de eerste tien werkdagen van de eerste maand van elke deelperiode.

2. In afwijking van artikel 12 van Verordening (EG) nr. 1342/2003 bedraagt de zekerheid voor de invoercertificaten:

— 46 EUR/ton voor de in artikel 1, lid 1, onder a) en d), bedoelde contingenten;

— 5 EUR/ton voor de in artikel 1, lid 1, onder c) en e), bedoelde contingenten.

3. In vak 8 van de certificaataanvraag en van het invoercertificaat wordt het land van oorsprong vermeld en wordt de vermelding „ja” aangekruist.

Het certificaat is slechts geldig voor producten van oorsprong uit het in vak 8 vermelde land.

4. De certificaten bevatten in vak 24 één van de volgende vermeldingen:

a) voor het in artikel 1, lid 1, onder a), bedoelde contingent, één van de in bijlage V opgenomen vermeldingen;

b) voor het in artikel 1, lid 1, onder b), bedoelde contingent, één van de in bijlage VI opgenomen vermeldingen;

c) voor het in artikel 1, lid 1, onder c), bedoelde contingent, één van de in bijlage VII opgenomen vermeldingen;

d) voor het in artikel 1, lid 1, onder d), bedoelde contingent, één van de in bijlage VIII opgenomen vermeldingen;

e) voor het in artikel 1, lid 1, onder e), bedoelde contingent, één van de in bijlage IX opgenomen vermeldingen.

5. In afwijking van artikel 6, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1301/2006 kunnen voor de tariefcontingenten waarop de in artikel 3, eerste alinea, van de onderhavige verordening bedoelde invoercertificaataanvragen betrekking hebben de aanvragers per invoercontingentdeelperiode voor eenzelfde contingentvolgnummer verschillende aanvragen indienen.

⁽¹⁾ PB L 189 van 29.7.2003, blz. 12.

⁽²⁾ PB L 238 van 1.9.2006, blz. 13.

⁽³⁾ PB L 299 van 16.11.2007, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 253 van 11.10.1993, blz. 1.

Artikel 5

De in artikel 7, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1301/2006 bedoelde toewijzingscoëfficiënt wordt door de Commissie vastgesteld binnen een termijn van tien dagen te rekenen vanaf de laatste dag van de in artikel 8, onder a), van de onderhavige verordening bedoelde mededelingstermijn. De Commissie stelt op hetzelfde moment de voor de volgende deelperiode en, in voorkomend geval, voor de aanvullende deelperiode van de maand oktober beschikbare hoeveelheden vast.

Indien de in de eerste alinea bedoelde toewijzingscoëfficiënt leidt tot een of meer hoeveelheden die minder dan 20 t per aanvraag bedragen, worden van het totaal van deze hoeveelheden partijen van telkens 20 t door de lidstaat bij loting aan de gegadigde marktdeelnemers toegewezen. De resterende hoeveelheid wordt gelijkmatig verdeeld tussen de partijen van 20 t. Indien het niet mogelijk is om met de som van de hoeveelheden van minder dan 20 t een partij van 20 t te vormen, wordt de resterende hoeveelheid door de lidstaat gelijkmatig verdeeld tussen de marktdeelnemers wier certificaat 20 t of meer bedraagt.

Indien door de toepassing van de tweede alinea, de hoeveelheid waarvoor het certificaat moet worden afgegeven, kleiner is dan 20 t, kan de certificaataanvraag door de marktdeelnemer worden ingetrokken binnen twee werkdagen na de datum van inwerkingtreding van de verordening waarin de toekenningcoëfficiënt is vastgesteld.

Artikel 6

Binnen drie werkdagen, te rekenen vanaf de bekendmaking van het in artikel 5 bedoelde besluit van de Commissie houdende vaststelling van de beschikbare hoeveelheden, worden de invoercertificaten afgegeven voor de uit de toepassing van artikel 5 voortvloeiende hoeveelheden.

Artikel 7

1. Artikel 4, lid 1 eerste alinea, onder d), van Verordening (EG) nr. 376/2008 is niet van toepassing.

2. De in artikel 1, lid 1, vastgestelde voordelen inzake douanerechten gelden niet voor de hoeveelheden die worden ingevoerd op grond van de bij artikel 7, lid 4, van Verordening (EG) nr. 376/2008 toegestane tolerantie.

3. In afwijking van artikel 6, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1342/2003, en krachtens artikel 22, lid 2, van Verordening (EG) nr. 376/2008, zijn de invoercertificaten voor gedopte rijst, volwitte rijst en halfwitte rijst geldig vanaf de dag van de feitelijke afgifte tot het einde van de derde daaropvolgende maand.

4. In het kader van de in artikel 1, lid 1, bedoelde contingenten mogen de producten slechts in de Unie in het vrije verkeer worden gebracht indien een oorsprongscertificaat wordt overgelegd dat is afgegeven door de bevoegde nationale autoriteiten van het betrokken land, overeenkomstig artikel 47 van Verordening (EEG) nr. 2454/93.

Voor de partijen van bovengenoemde contingenten evenwel waarvoor een uitvoercertificaat vereist is op grond van artikel 3 van deze verordening, of voor partijen waarvoor als oorsprong „alle landen” is vermeld, is het oorsprongscertificaat niet vereist.

Artikel 8

De lidstaten verstrekken de Commissie langs elektronische weg de volgende gegevens:

- a) uiterlijk de tweede werkdag volgende op de laatste dag waarop de certificaataanvragen kunnen worden ingediend, om 18 uur Brusselse tijd: de gegevens betreffende de aanvragen voor invoercertificaten, bedoeld in artikel 11, lid 1, onder a), van Verordening (EG) nr. 1301/2006, met een opsplitsing naar GN-code met acht cijfers en naar land van oorsprong van de hoeveelheden waarvoor certificaten zijn aangevraagd, onder vermelding van het nummer van het invoercertificaat alsmede het nummer van het uitvoercertificaat wanneer dit vereist is;
- b) uiterlijk de tweede werkdag volgende op de afgifte van de invoercertificaten: de gegevens betreffende de afgegeven certificaten, als bedoeld in artikel 11, lid 1, onder b), van Verordening (EG) nr. 1301/2006, met een opsplitsing naar GN-code met acht cijfers en naar land van oorsprong van de hoeveelheden waarvoor invoercertificaten zijn afgegeven, onder vermelding van het nummer van het invoercertificaat alsmede de hoeveelheden waarvoor de certificaataanvragen zijn ingetrokken conform artikel 5, derde alinea, van deze verordening;
- c) uiterlijk op de laatste dag van elke maand: de totale hoeveelheden goederen die in het vrije verkeer zijn gebracht in het kader van het betrokken contingent in de loop van de op twee na laatste maand, opgesplitst naar GN-code met acht cijfers en naar land van oorsprong, onder vermelding van nadere bijzonderheden over de verpakking indien deze een gewicht heeft kleiner dan of gelijk aan 5 kg. Indien er geen goederen in het vrije verkeer zijn gebracht in de bepaalde periode, wordt een mededeling verzonden waarin wordt gemeld dat geen aanvragen zijn ingediend.

Artikel 9

1. De Commissie houdt toezicht op de hoeveelheden die krachtens deze verordening worden ingevoerd, met name om vast te stellen:

- a) in hoeverre de traditionele handelsstromen, in termen van volume en aanbiedingsvorm, naar de Unie wezenlijk zijn gewijzigd, en
- b) of er sprake is van subsidiëring tussen uitvoer die rechtstreeks van het bepaalde in deze verordening profiteert en uitvoer waarop de normale invoerrechten worden geheven.

2. Indien aan een van de in lid 1, onder a) en b), bedoelde criteria is voldaan, en met name indien de invoer van rijst in verpakkingen van 5 kg of minder meer bedraagt dan 33 428 t, en in ieder geval op jaarbasis, brengt de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad verslag uit, zo nodig vergezeld van passende voorstellen om verstoring van de rijstsector in de Unie te voorkomen.

3. De hoeveelheden die zijn ingevoerd in verpakkingen als bedoeld in lid 2 en in het vrije verkeer zijn gebracht, worden overeenkomstig artikel 23 van Verordening (EG) nr. 376/2008 in het betrokken invoercertificaat vermeld.

Artikel 10

Verordening (EG) nr. 327/98 wordt ingetrokken.

Verwijzingen naar de ingetrokken verordening gelden als verwijzingen naar de onderhavige verordening en worden gelezen volgens de concordantietabel in bijlage XI.

Artikel 11

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 7 december 2011.

Voor de Commissie
De voorzitter
José Manuel BARROSO

BIJLAGE I

Contingenten en deelperiodes vanaf 2007

a) Het in artikel 1, lid 1, onder a), vastgestelde contingent van 63 000 t volwitte of halfwitte rijst van GN-code 1006 30:

Oorsprong	Hoeveelheid (ton)	Volgnummer	Deelperiode (hoeveelheid in ton)				
			Januari	April	Juli	September	Oktober
Verenigde Staten	38 721	09.4127	9 681	19 360	9 680	—	
Thailand	21 455	09.4128	10 727	5 364	5 364	—	
Australië	1 019	09.4129	0	1 019	—	—	
Andere landen van oorsprong	1 805	09.4130	0	1 805	—	—	
Alle landen		09.4138					(¹)
Totaal	63 000	—	20 408	27 548	15 044	—	

(¹) Bij verordening van de Commissie gepubliceerd saldo van de niet-benutte hoeveelheden van de vorige deelperiodes.

b) Het in artikel 1, lid 1, onder b), vastgestelde contingent van 1 634 t gedopte rijst van GN-code 1006 20:

Oorsprong	Hoeveelheid (ton)	Volgnummer	Deelperiode (hoeveelheid in ton)		
			Januari	Juli	Oktober
Alle landen	1 634	09.4148	1 634	—	(¹)
Totaal	1 634	—	1 634	—	

(¹) Bij verordening van de Commissie gepubliceerd saldo van de niet-benutte hoeveelheden van de vorige deelperiodes.

c) Het in artikel 1, lid 1, onder c), vastgestelde contingent van 100 000 t breukrijst van GN-code 1006 40 00:

Oorsprong	Hoeveelheid (ton)	Volgnummer	Deelperiode (hoeveelheid in ton)	
			Januari	Juli
Thailand	52 000	09.4149	36 400	15 600
Australië	16 000	09.4150	8 000	8 000
Guyana	11 000	09.4152	5 500	5 500
Verenigde Staten	9 000	09.4153	4 500	4 500
Andere landen van oorsprong	12 000	09.4154	6 000	6 000
Totaal	100 000	—	60 400	39 600

d) Het in artikel 1, lid 1, onder d), vastgestelde contingent van 40 216 t volwitte of halfwitte rijst van GN-code 1006 30:

Oorsprong	Hoeveelheid (ton)	Volgnummer	Deelperiode (hoeveelheid in ton)		
			Januari	Juli	September
Thailand	5 513	09.4112	5 513	—	—
Verenigde Staten	2 388	09.4116	2 388	—	—

Oorsprong	Hoeveelheid (ton)	Volgnummer	Deelperiode (hoeveelheid in ton)		
			Januari	Juli	September
India	1 769	09.4117	1 769	—	—
Pakistan	1 595	09.4118	1 595	—	—
Andere landen van oorsprong	3 435	09.4119	3 435	—	—
Alle landen	25 516	09.4166	8 505	17 011	—
Totaal	40 216	—	23 205	17 011	—

e) Het in artikel 1, lid 1, onder e), vastgestelde contingent van 31 788 t breukrijst van GN-code 1006 40 00:

Oorsprong	Hoeveelheid (ton)	Volgnummer	Deelperiode (hoeveelheid in ton)	
			September	Oktober
Alle landen	31 788	09.4168	31 788	(¹)
Totaal	31 788	—	31 788	

(¹) Bij verordening van de Commissie gepubliceerd saldo van de niet-benutte hoeveelheden van de vorige deelperiodes.

BIJLAGE II

		Export Certificate No .....
DEPARTMENT OF FOREIGN TRADE MINISTRY OF COMMERCE GOVERNMENT OF THAILAND		

Export certificate subject to Regulation (EU) No		
Special form either for semi-milled or milled rice (code No 1006 30), husked rice (code No 1006 20), or broken rice (code No 1006 40 00)		
1. Exporter (name, address and country)		2. Importer (name, address and country)
Name:		Name:
Address:		Address:
Country:		Country:
3. Shipped per		4. Country/Countries of destination in EU
☐ Conventional		
☐ Container		
5. Type of Thai rice/HS. Code No	6. Weight metric tonnes	7. Packing
	Gross weight:	5 kg. or less
	Net weight:	Other
8. No and date of Invoice		9. No and date of B/L
We hereby certify that abovementioned products are produced in and are exported from Thailand		
Department of Foreign Trade		
.....		
Name and Signature of authorized official and stamp		
Date of issue		
THIS CERTIFICATE IS VALID FOR 120 DAYS FROM THE DATE OF ISSUE AND IN ANY CASE ONLY UNTIL 31 DECEMBER OF THE YEAR OF ISSUE		
For use by EU authorities		
No 0001		

BIJLAGE III

Export certificate No .....

**COMMONWEALTH OF AUSTRALIA
REPRESENTED BY THE
DEPARTMENT OF PRIMARY INDUSTRIES AND ENERGY**

EXPORT LICENCE

for semi-milled or milled rice (code No 1006 30) and husked rice (code No 1006 20)

1. Exporter	2. Importer
Name:	Name:
Address:	Address:
Country:	Country:

3. Country/Countries of destination in EU	4. Type of rice/specification	5. Consignment weight metric tonnes
	Milled/Semi-milled (code No 1006 30)	Net weight:
	Husked/Brown (code No 1006 20)	

Department of Primary Industries and Energy
by its Delegate .....

.....
Signature

Date of issue ..... Date of Expiry .....

For use by EU authorities

BIJLAGE IV

WARNING! ORIGINAL DOCUMENT HAS MULTIPLE SECURITY FEATURES

EXPORT CERTIFICATE NO. 1000**UNITED STATES OF AMERICA**
ASSOCIATION FOR THE ADMINISTRATION OF RICE QUOTAS, INC.**CERTIFICATE OF EU QUOTAS ALLOCATION**

FOR SEMI-MILLED OR MILLED RICE (CODE NO. 100630) OR HUSKED/BROWN RICE (CODE NO. 100620)

This certificate allocates to the person named below or its transferee the right to export U.S.-produced rice from the United States under European Union tariff-rate quotas, as specified below.

ISSUED TO

NAME:

ADDRESS:

TYPE OF RICE: MILLED/SEMI-MILLED (CODE 100630) HUSKED/BROWN (CODE 100620)**CONSIGNMENT NET WEIGHT:**

METRIC TONS

IMPORTER:

(To be completed by importer at time of EU customs clearance)

NAME:

ADDRESS:

PACKAGING:

(To be completed by exporter or importer, if applicable)

 packages of 5 kg or less

DATE ISSUED:

EXPIRATION DATE:

VOID

AARQ Administrator

FOR USE BY EU AUTHORITIES

WARNING! ORIGINAL DOCUMENT HAS MULTIPLE SECURITY FEATURES

**ASSOCIATION FOR THE ADMINISTRATION OF RICE QUOTAS, INC.
CERTIFICATE OF EU QUOTA ALLOCATION — TRANSFER OF OWNERSHIP**

---

1. TRANSFEROR

NAME: _____
ADDRESS: _____
_____
_____

TRANSFEE

NAME: _____
ADDRESS: _____
_____
_____

BY: _____
NAME: _____
TITLE: _____
DATE: _____

BY: _____
NAME: _____
TITLE: _____
DATE: _____

---

2. TRANSFEROR

NAME: _____
ADDRESS: _____
_____
_____

TRANSFEE

NAME: _____
ADDRESS: _____
_____
_____

BY: _____
NAME: _____
TITLE: _____
DATE: _____

BY: _____
NAME: _____
TITLE: _____
DATE: _____

---

3. TRANSFEROR

NAME: _____
ADDRESS: _____
_____
_____

TRANSFEE

NAME: _____
ADDRESS: _____
_____
_____

BY: _____
NAME: _____
TITLE: _____
DATE: _____

BY: _____
NAME: _____
TITLE: _____
DATE: _____

BIJLAGE V

In artikel 4, lid 4, onder a), bedoelde vermeldingen

- *in het Bulgaars:* Освободено от мито до максимално количество, посочено в графи 17 и 18 от настоящата лицензия (Регламент за изпълнение (ЕС) № 1273/2011)
- *in het Spaans:* Exención del derecho de aduana hasta la cantidad indicada en las casillas 17 y 18 del presente certificado [Reglamento de Ejecución (UE) n.º 1273/2011]
- *in het Tsjechisch:* Osвобоzeno od cla až do množství uvedeného v kolonkách 17 a 18 této licence (prováděcí nařízení (EU) č. 1273/2011)
- *in het Deens:* Toldfri op til den mængde, der er angivet i rubrik 17 og 18 i denne licens (gennemførelsesforordning (EU) nr. 1273/2011)
- *in het Duits:* Zollfrei bis zu der in den Feldern 17 und 18 dieser Lizenz angegebenen Menge (Durchführungsverordnung (EU) Nr. 1273/2011)
- *in het Ests:* Tollimaksuvabastus kuni käesoleva litsentsi lahtrites 17 ja 18 osutatud koguseni (määrus (EL) nr 1273/2011)
- *in het Grieks:* Δασμολογική ατέλεια μέχρι την ποσότητα που αναγράφεται στις θέσεις 17 και 18 του παρόντος πιστοποιητικού [εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1273/2011]
- *in het Engels:* Exemption from customs duty up to the quantity indicated in sections 17 and 18 of this licence (Implementing Regulation (EU) No 1273/2011)
- *in het Frans:* exemption du droit de douane jusqu'à la quantité indiquée dans les cases 17 et 18 du présent certificat [règlement d'exécution (UE) n.º 1273/2011]
- *in het Italiaans:* Esenzione dal dazio doganale limitatamente alla quantità indicata nelle caselle 17 e 18 del presente titolo [regolamento di esecuzione (UE) n. 1273/2011]
- *in het Lets:* Atbrīvojums no muitas nodokļa līdz daudzumam, kas norādīts šīs licences 17. un 18. iedaļā (Īstenošanas regula (ES) Nr. 1273/2011)
- *in het Litouws:* Muitas netaikomas mažesniems kiekiams nei nurodyta šios licencijos 17 ir 18 skiltyse (Reglamentas (ES) Nr. 1273/2011)
- *in het Hongaars:* Az ezen engedély 17. és 18. rovatában megjelölt mennyiségig vámmentes (1273/2011/EU végrehajtási rendelet)
- *in het Maltees:* Eżenzjoni mid-dwana sal-kwantità murija fit-taqsimiet 17 u 18 ta' din il-licenzja (Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1273/2011)
- *in het Nederlands:* Vrijgesteld van douanerecht voor ten hoogste de in de vakken 17 en 18 van dit certificaat vermelde hoeveelheid (Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1273/2011)
- *in het Pools:* Zwolnienie z opłaty celnej ilości określonej w polach 17 i 18 niniejszego pozwolenia (rozporządzenie (UE) nr 1273/2011)
- *in het Portugees:* Isenção de direito aduaneiro até à quantidade indicada nas casas 17 e 18 do presente certificado [Regulamento de Execução (UE) n.º 1273/2011]
- *in het Roemeens:* Scutit de drepturi vamale până la concurența cantității menționate în căsuțele 17 și 18 din prezenta licență (Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1273/2011)
- *in het Slowaaks:* Oslobodenie od cla po množstvo uvedené v kolónkach 17 a 18 tejto licencie (vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 1273/2011)
- *in het Sloveens:* Oprostitvev carin do količine, navedene v rubrikah 17 in 18 tega dovoljenja (Uredba (EU) št. 1273/2011)
- *in het Fins:* Tullivapaa tämän todistuksen kohdissa 17 ja 18 esitettyyn määrään asti (täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1273/2011)
- *in het Zweeds:* Tullfri upp till den mängd som anges i fält 17 och 18 i denna licens (genomförandeförordning (EU) nr 1273/2011).

BIJLAGE VI

In artikel 4, lid 4, onder b), bedoelde vermeldingen

- *in het Bulgaars:* Мита, ограничени до 15 % *ad valorem* до максимално количество, посочено в графи 17 и 18 от настоящата лицензия (Регламент за изпълнение (ЕС) № 1273/2011)
- *in het Spaans:* Derechos de aduana limitados al 15 % *ad valorem* hasta la cantidad indicada en las casillas 17 y 18 del presente certificado [Reglamento de Ejecución (UE) n.º 1273/2011]
- *in het Tsjechisch:* Cla omezená na valorickou sazbu ve výši 15 % až do množství uvedeného v kolonkách 17 a 18 této licence (prováděcí nařízení (EU) č. 1273/2011)
- *in het Deens:* Toldsatsen begrænses til 15 % af værdien op til den mængde, der er angivet i rubrik 17 og 18 i denne licens (gennemførelsesforordning (EU) nr. 1273/2011)
- *in het Duits:* Zollsatz beschränkt auf 15 % des Zollwerts bis zu der in den Feldern 17 und 18 dieser Lizenz angegebenen Menge (Durchführungsverordnung (EU) Nr. 1273/2011)
- *in het Ests:* Väärtuseline tollimaks piiratud 15 protsendini käesoleva sertifikaadi lahtrites 17 ja 18 märgitud kogusteni (määrus (EL) nr 1273/2011)
- *in het Grieks:* Δασμός με όριο 15 % κατ' αξία μέχρι την ποσότητα που αναγράφεται στις θέσεις 17 και 18 του παρόντος πιστοποιητικού (εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1273/2011)
- *in het Engels:* Customs duties limited to 15 % *ad valorem* up to the quantity indicated in boxes 17 and 18 of this licence (Implementing Regulation (EU) No 1273/2011)
- *in het Frans:* droits de douane limités à 15 % *ad valorem* jusqu'à la quantité indiquée dans les cases 17 et 18 du présent certificat [règlement d'exécution (UE) n.º 1273/2011]
- *in het Italiaans:* Dazio limitato al 15 % *ad valorem* fino a concorrenza del quantitativo indicato nelle caselle 17 e 18 del presente titolo [regolamento di esecuzione (UE) n. 1273/2011]
- *in het Lets:* Muitas nodoklis 15 % *ad valorem* par daudzumu, kas norādīts šīs licences (Īstenošanas regula (ES) Nr. 1273/2011) 17. un 18. ailē
- *in het Litouws:* Ne didesnis nei 15 % muitas *ad valorem* neviršijant šios licencijos 17 ir 18 skiltyse nurodyto kiekio (Reglamentas (ES) Nr. 1273/2011)
- *in het Hongaars:* 15 %-os értékvám az ezen engedély 17. és 18. rovatában feltüntetett mennyiségig (1273/2011/EU végrehajtási rendelet)
- *in het Maltees:* Id-dazji doganali huma stipulati għal 15 % *ad valorem* sal-kwantità indikata fil-kaxxi 17 u 18 ta' din il-liċenzja (Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1273/2011)
- *in het Nederlands:* Douanerecht beperkt tot 15 % *ad valorem* voor hoeveelheden die niet groter zijn dan de in de vakken 17 en 18 van dit certificaat vermelde hoeveelheid (Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1273/2011)
- *in het Pools:* Cło ograniczone do 15 % *ad valorem* do ilości wskazanej w polach 17 i 18 niniejszego pozwolenia (rozporządzenie (UE) nr 1273/2011)
- *in het Portugees:* Direito aduaneiro limitado a 15 % *ad valorem* até à quantidade indicada nas casas 17 e 18 do presente certificado [Regulamento de Execução (UE) n.º 1273/2011]
- *in het Roemeens:* Drepturi vamale limitate la 15 % *ad valorem* până la concurența cantității menționate în căsuțele 17 și 18 din prezenta licență (Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1273/2011)
- *in het Slowaaks:* Clá znížené na 15 % *ad valorem* až po množstvo uvedené v kolónkach 17 a 18 tejto licencie (vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 1273/2011)
- *in het Sloveens:* Carinska dajatev, omejena na 15 % *ad valorem* do količine, navedene v rubrikah 17 in 18 tega dovoljenja (Uredba (EU) št. 1273/2011)
- *in het Fins:* Arvotulli rajoitettu 15 prosenttiin tämän todistuksen kohdissa 17 ja 18 ilmoitettuun määrään asti (täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1273/2011)
- *in het Zweeds:* Tull begränsad till 15 % av värdet upp till den kvantitet som anges i fält 17 och 18 i denna licens (genomförandeförordning (EU) nr 1273/2011)

BIJLAGE VII

In artikel 4, lid 4, onder c), bedoelde vermeldingen

- *in het Bulgaars:* Ставка на мито, намалена с 30,77 % от ставката на митото, определено в член 140 от Регламент (ЕО) № 1234/2007, приложима до максимално количество, посочено в графи 17 и 18 от настоящата лицензия (Регламент за изпълнение (ЕС) № 1273/2011)
- *in het Spaans:* Derecho reducido en un 30,77 % del derecho fijado en el artículo 140 del Reglamento (CE) n° 1234/2007, hasta la cantidad indicada en las casillas 17 y 18 del presente certificado [Reglamento de Ejecución (UE) n° 1273/2011]
- *in het Tsjechisch:* Clo snížené o 30,77 % cla stanoveného v článku 140 nařízení (ES) č. 1234/2007 až na množství uvedené v kolonkách 17 a 18 této licence (prováděcí nařízení (EU) č. 1273/2011)
- *in het Deens:* Nedsættelse på 30,77 % af den told, der er fastsat i artikel 140 i forordning (EF) nr. 1234/2007, op til den mængde, der er angivet i rubrik 17 og 18 i denne licens (gennemførelsesforordning (EU) nr. 1273/2011)
- *in het Duits:* Zollsatz ermäßigt um 30,77 % des in Artikel 140 der Verordnung (EG) Nr. 1234/2007 festgesetzten Zollsatzes bis zu der in den Feldern 17 und 18 dieser Lizenz angegebenen Menge (Durchführungsverordnung (EU) Nr. 1273/2011)
- *in het Ests:* Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artiklis 140 kindlaks määratud tollimaks, mida on alandatud 30,77 % võrra käesoleva sertifikaadi lahtrites 17 ja 18 märgitud kogusteni (määrus (EL) nr 1273/2011)
- *in het Grieks:* Δασμός μειωμένος κατά 30,77 % του δασμού που καθορίζεται στο άρθρο 140 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, μέχρι την ποσότητα που αναγράφεται στις θέσεις 17 και 18 του παρόντος πιστοποιητικού [εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1273/2011]
- *in het Engels:* Reduced rate of duty of 30,77 % of the duty set in Article 140 of Regulation (EC) No 1234/2007 up to the quantity indicated in boxes 17 and 18 of this licence (Implementing Regulation (EU) No 1273/2011)
- *in het Frans:* droit réduit de 30,77 % du droit fixé à l'article 140 du règlement (CE) n° 1234/2007 jusqu'à la quantité indiquée dans les cases 17 et 18 du présent certificat [règlement d'exécution (UE) n° 1273/2011]
- *in het Italiaans:* Dazio ridotto in ragione del 30,77 % del dazio fissato all'articolo 140 del regolamento (CE) n. 1234/2007 fino a concorrenza del quantitativo indicato nelle caselle 17 e 18 del presente titolo [regolamento di esecuzione (UE) n. 1273/2011]
- *in het Lets:* Ievedmuitas nodoklis samazināts par 30,77 %, salīdzinot ar nodokli, kas noteikts Regulas (EK) Nr. 1234/2007 140. pantā, līdz šīs licences 17. un 18. ailē norādītajam daudzumam (Istenošanas regula (ES) Nr. 1273/2011)
- *in het Litouws:* Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007 140 straipsnyje nustatyto muito mokesčio sumažinimas 30,77 % mažesniems kiekiams nei nurodyta šios licencijos 17 ir 18 skiltyse (Reglamentas (ES) Nr. 1273/2011)
- *in het Hongaars:* Az 1234/2007/EK rendelet 140. cikkében meghatározott vám 30,77 %-os csökkentett vámja az ezen bizonyítvány 17. és 18. rovatában megjelölt mennyiségig (1273/2011/EU végrehajtási rendelet)
- *in het Maltees:* Dazju mnaqqas ta' 30,77 % tad-dazju fiss fl-Artikolu 140 tar-Regolament (KE) Nru 1234/2007 sal-kwantità indikata fis-sezzjoni 17 u 18 ta' dan iċ-ċertifikat (Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1273/2011)
- *in het Nederlands:* Recht verlaagd met 30,77 % van het in artikel 140 van Verordening (EG) nr. 1234/2007 vastgestelde recht voor hoeveelheden die niet groter zijn dan de in de vakken 17 en 18 van dit certificaat vermelde hoeveelheid (Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1273/2011)
- *in het Pools:* Obniżona stawka celna odpowiadająca 30,77 % stawki określonej w art. 140 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 do ilości wskazanej w polach 17 i 18 niniejszego pozwolenia (rozporządzenie (UE) nr 1273/2011)
- *in het Portugees:* Direito reduzido de 30,77 % do direito fixado no artigo 140.º do Regulamento (CE) n.º 1234/2007 até à quantidade indicada nas casas 17 e 18 do presente certificado [Regulamento de Execução (UE) n.º 1273/2011]
- *in het Roemeens:* Drept redus cu 30,77 % din dreptul stabilit de articolul 140 din Regulamentul (CE) nr. 1234/2007 până la concurența cantității menționate în căsuțele 17 și 18 din prezenta licență (Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1273/2011)
- *in het Slowaaks:* Clo znížené o 30,77 % cla stanoveného článkom 140 nariadenia (ES) č. 1234/2007 až po množstvo uvedené v kolónkach 17 a 18 tejto licence (vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 1273/2011)

-
- *in het Sloveens:* Dajatev, znižana za 30,77 % od dajatve iz člena 140 Uredbe (ES) št. 1234/2007 do količine, navedene v rubrikah 17 in 18 tega dovoljenja (Uredba (EU) št. 1273/2011)
  - *in het Fins:* Tulli, jonka määrää on alennettu 30,77 % asetuksen (EY) N:o 1234/2007 140 artiklassa vahvistetusta tullista tämän todistuksen kohdissa 17 ja 18 ilmoitettuun määrään asti (täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1273/2011)
  - *in het Zweeds:* Tullsatsen nedsatt med 30,77 % av den tullsats som anges i artikel 140 i förordning (EG) nr 1234/2007 upp till den mängd som anges i fält 17 och 18 i denna licens (genomförandeförordning (EU) nr 1273/2011).
-

BIJLAGE VIII

In artikel 4, lid 4, onder d), bedoelde vermeldingen

- *in het Bulgaars:* Освободено от мито до максимално количество, посочено в графи 17 и 18 от настоящата лицензия (член 1, параграф 1, буква г) от Регламент за изпълнение (ЕС) № 1273/2011)
- *in het Spaans:* Exención del derecho de aduana hasta la cantidad indicada en las casillas 17 y 18 del presente certificado [Reglamento de Ejecución (UE) n.º 1273/2011, artículo 1, apartado 1, letra d)]
- *in het Tsjechisch:* Osvození od cla až do množství stanoveného v kolonkách 17 a 18 této licence (čl. 1 odst. 1 písm. d) prováděcího nařízení (EU) č. 1273/2011)
- *in het Deens:* Toldfri op til den mængde, der er angivet i rubrik 17 og 18 i denne licens (gennemførelsesforordning (EU) nr. 1273/2011, artikel 1, stk. 1, litra d))
- *in het Duits:* Zollfrei bis zu der in den Feldern 17 und 18 dieser Lizenz angegebenen Menge (Durchführungsverordnung (EU) Nr. 1273/2011, Artikel 1 Absatz 1 Buchstabe d)
- *in het Ests:* Tollimaksuvabastus kuni käesoleva litsentsi lahtrites 17 ja 18 näidatud koguseni (määruse (EL) nr 1273/2011) artikli 1 lõike 1 punkt d)
- *in het Grieks:* Δασμολογική ατέλεια μέχρι την ποσότητα που αναγράφεται στις θέσεις 17 και 18 του παρόντος πιστοποιητικού [εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1273/2011 άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο δ)]
- *in het Engels:* Exemption from customs duty up to the quantity indicated in boxes 17 and 18 of this licence (Implementing Regulation (EU) No 1273/2011, Article 1(1)(d)),
- *in het Frans:* exemption du droit de douane jusqu'à la quantité indiquée dans les cases 17 et 18 du présent certificat [règlement d'exécution (UE) n.º 1273/2011, article 1er, paragraphe 1, point d)]
- *in het Italiaans:* Esenzione dal dazio doganale fino a concorrenza del quantitativo indicato nelle caselle 17 e 18 del presente titolo [regolamento di esecuzione (UE) n. 1273/2011, articolo 1, paragrafo 1, lettera d)]
- *in het Lets:* Atbrīvojumi no muitas nodokļa līdz šīs licences 17. un 18. ailē norādītajam daudzumam (Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1273/2011 1. panta 1. punkta d) apakšpunkts)
- *in het Litouws:* Atleidimas nuo muito mokesčio nevirsijant šios licencijos 17 ir 18 skiltyse nurodyto kiekio (Reglamento (ES) Nr. 1273/2011 1 straipsnio 1 dalies d punktas)
- *in het Hongaars:* Vámmentes az ezen engedély 17. és 18. rovatában feltüntetett mennyiségig (1273/2011/EU végrehajtási rendelet 1. cikk (1) bekezdés d) pont)
- *in het Maltees:* Eżenzjoni tad-dazju tad-dwana sal-kwantità indikata fil-kazi 17 u 18 taċ-certifikat prezenti (Artikolu 1, paragrafu 1, punt d) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1273/2011)
- *in het Nederlands:* Vrijstelling van douanerecht voor hoeveelheden die niet groter zijn dan de in de vakken 17 en 18 van dit certificaat vermelde hoeveelheid (artikel 1, lid 1, onder d), van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1273/2011)
- *in het Pools:* Zwolnienie z cla ilości do wysokości wskazanej w polach 17 i 18 niniejszego pozwolenia (art. 1 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1273/2011)
- *in het Portugees:* Isenção do direito aduaneiro até à quantidade indicada nas casas 17 e 18 do presente certificado [Regulamento de Execução (UE) n.º 1273/2011, alínea d) do n.º 1 do artigo 1.º]
- *in het Roemeens:* Scutit de drepturi vamale până la concurența cantității menționate în căsuțele 17 și 18 din prezenta licență [Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1273/2011, articolul 1 alineatul (1) litera (d)]
- *in het Slowaaks:* Oslobodenie od cla až po množstvo uvedené v kolónkach 17 a 18 tejto licence (článok 1 ods. 1 písm. d) vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 1273/2011)
- *in het Sloveens:* Izvzetje od carine do količine, navedene v rubrikah 17 in 18 tega dovoljenja (člen 1(1)(d) Uredbe (EU) št. 1273/2011)
- *in het Fins:* Tullivapaa tämän todistuksen kohdissa 17 ja 18 ilmoitettuun määrään asti (täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1273/2011 1 artiklan 1 kohdan d alakohta)
- *in het Zweeds:* Tullfri upp till den mängd som anges i fälten 17 och 18 i denna licens (genomförandeförordning (EU) nr 1273/2011, artikel 1.1 d).

BIJLAGE IX

In artikel 4, lid 4, onder e), bedoelde vermeldingen

- *in het Bulgaars:* Освободено от мито до максимално количество, посочено в графи 17 и 18 от настоящата лицензия (член 1, параграф 1, буква д) от Регламент за изпълнение (ЕС) № 1273/2011)
- *in het Spaans:* Exención del derecho de aduana hasta la cantidad indicada en las casillas 17 y 18 del presente certificado [Reglamento de Ejecución (UE) n° 1273/2011, artículo 1, apartado 1, letra e)]
- *in het Tsjechisch:* Osвобоzení od cla až do množství uvedeného v kolonkách 17 a 18 této licence (čl. 1 odst. 1 písm. e) prováděcího nařízení (EU) č. 1273/2011)
- *in het Deens:* Toldfri op til den mængde, der er angivet i rubrik 17 og 18 i denne licens (gennemførelsesforordning (EU) nr. 1273/2011, artikel 1, stk. 1, litra e))
- *in het Duits:* Zollfrei bis zu der in den Feldern 17 und 18 dieser Lizenz angegebenen Menge (Durchführungsverordnung (EU) Nr. 1273/2011, Artikel 1 Absatz 1 Buchstabe e)
- *in het Ests:* Tollimaksuvabastus kuni käesoleva litsentsi lahtrites 17 ja 18 näidatud koguseni (määruse (EL) nr 1273/2011) artikli 1 lõike 1 punkt e)
- *in het Grieks:* Δασμολογική ατέλεια μέχρι την ποσότητα που αναγράφεται στις θέσεις 17 και 18 του παρόντος πιστοποιητικού [εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1273/2011, άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο ε)]
- *in het Engels:* Exemption from customs duty up to the quantity indicated in boxes 17 and 18 of this licence (Implementing Regulation (EU) No 1273/2011, Article 1(1)(e))
- *in het Frans:* exemption du droit de douane jusqu'à la quantité indiquée dans les cases 17 et 18 du présent certificat [règlement d'exécution (UE) n° 1273/2011, article 1er, paragraphe 1, point e)]
- *in het Italiaans:* Esenzione dal dazio doganale fino a concorrenza del quantitativo indicato nelle caselle 17 e 18 del presente titolo [regolamento di esecuzione (UE) n. 1273/2011, articolo 1, paragrafo 1, lettera e)]
- *in het Lets:* Atbrīvojumi no muitas nodokļa līdz šīs licences 17. un 18. ailē norādītajam daudzumam (Istenošanas regulas (ES) Nr. 1273/2011 1. panta 1. punkta e) apakšpunkts)
- *in het Litouws:* Atleidimas nuo muito mokesčio neviršijant šios licencijos 17 ir 18 skiltyse nurodyto kiekio (Reglamentas (ES) Nr. 1273/2011, 1 straipsnio 1 dalies e punktas)
- *in het Hongaars:* Vámmentes az ezen engedély 17. és 18. rovatában feltüntetett mennyiségig ([1273/2011/EU] végrehajtási rendelet 1. cikk (1) bekezdés e) pont)
- *in het Maltees:* Eżenzjoni tad-dazju tad-dwana sal-kwantità indikata fil-każi 17 u 18 taċ-ċertifikat prezenti (Artikolu 1, paragrafu 1, punt e) tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) Nru 1273/2011)
- *in het Nederlands:* Vrijstelling van douanerecht voor hoeveelheden die niet groter zijn dan de in de vakken 17 en 18 van dit certificaat vermelde hoeveelheid (artikel 1, lid 1, onder e), van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1273/2011)
- *in het Pools:* Zwolnienie z cla ilości do wysokości wskazanej w polach 17 i 18 niniejszego pozwolenia (rozporządzenie (UE) nr 1273/2011, art. 1 ust. 1 lit. e)
- *in het Portugees:* Isenção do direito aduaneiro até à quantidade indicada nas casas 17 e 18 do presente certificado [Regulamento de Execução (UE) n.º 1273/2011, alínea e) do n.º 1 do artigo 1.º]
- *in het Roemeens:* Scutit de drepturi vamale până la concurența cantității menționate în căsuțele 17 și 18 din prezenta licență [Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1273/2011, articolul 1 alineatul (1) litera (e)]
- *in het Slowaaks:* Oslobodenie od cla až po množstvo uvedené v kolónkach 17 a 18 tejto licencie (článok 1 ods. 1 písm. e) vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 1273/2011)
- *in het Sloveens:* Izvzetje od carine do količine, navedene v rubrikah 17 in 18 tega dovoljenja (člen 1(1)(e) Uredbe (EU) št. 1273/2011)
- *in het Fins:* Tullivapaa tämän todistuksen kohdissa 17 ja 18 ilmoitettuun määrään asti (täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1273/2011 1 artiklan 1 kohdan e alakohta)
- *in het Zweeds:* Tullfri upp till den mängd som anges i fälten 17 och 18 i denna licens (genomförandeförordning (EU) nr 1273/2011, artikel 1.1 e).

BIJLAGE X

Ingetrokken verordening met overzicht van de achtereenvolgende wijzigingen ervan

Verordening (EG) nr. 327/98 van de Commissie
(PB L 37 van 11.2.1998, blz. 5)

Verordening (EG) nr. 648/98 van de Commissie
(PB L 88 van 24.3.1998, blz. 3)

Verordening (EG) nr. 2458/2001 van de Commissie
(PB L 331 van 15.12.2001, blz. 10)

Verordening (EG) nr. 1950/2005 van de Commissie uitsluitend artikel 7
(PB L 312 van 29.11.2005, blz. 18)

Verordening (EG) nr. 2152/2005 van de Commissie uitsluitend artikel 1
(PB L 342 van 24.12.2005, blz. 30)

Verordening (EG) nr. 965/2006 van de Commissie
(PB L 176 van 30.6.2006, blz. 12)

Verordening (EG) nr. 1996/2006 van de Commissie uitsluitend artikel 9
(PB L 398 van 30.12.2006, blz. 1)

Verordening (EG) nr. 2019/2006 van de Commissie uitsluitend artikel 2
(PB L 384 van 29.12.2006, blz. 48)

Verordening (EG) nr. 488/2007 van de Commissie uitsluitend voor de Deense, de Finse en de Zweedse versie
(PB L 114 van 1.5.2007, blz. 13)

Verordening (EG) nr. 1538/2007 van de Commissie
(PB L 337 van 21.12.2007, blz. 49)

BIJLAGE XI

CONCORDANTIETABEL

Verordening (EG) nr. 327/98	De onderhavige verordening
Artikelen 1 t/m 6	Artikelen 1 t/m 6
Artikel 7, leden 1 en 2	Artikel 7, leden 1 en 2
Artikel 7, lid 4	Artikel 7, lid 3
Artikel 7, lid 5	Artikel 7, lid 4
Artikel 8	Artikel 8
Artikel 9, lid 1, aanhef	Artikel 9, lid 1, aanhef
Artikel 9, lid 1, eerste en tweede streepje	Artikel 9, lid 1, onder a) en b)
Artikel 9, leden 2 en 3	Artikel 9, leden 2 en 3
Artikel 10	—
—	Artikel 10
Artikel 11	Artikel 11
Bijlage I	Bijlage II
Bijlage II	Bijlage III
Bijlage IV	Bijlage IV
Bijlage V	Bijlage V
Bijlage VI	Bijlage VI
Bijlage VII	Bijlage VII
Bijlage VIII	Bijlage VIII
Bijlage IX	Bijlage I
Bijlage XI	Bijlage IX
—	Bijlage X
—	Bijlage XI

UITVOERINGSVERORDENING (EU) Nr. 1274/2011 VAN DE COMMISSIE

van 7 december 2011

inzake een in 2012, 2013 en 2014 uit te voeren gecoördineerd meerjarig controleprogramma van de Unie tot naleving van de maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen en ter beoordeling van de blootstelling van de consument aan bestrijdingsmiddelenresiduen in en op levensmiddelen van plantaardige en dierlijke oorsprong

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 23 februari 2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen in of op levensmiddelen en diervoeders van plantaardige en dierlijke oorsprong en houdende wijziging van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad ⁽¹⁾, en met name de artikelen 28 en 29,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EG) nr. 1213/2008 van de Commissie ⁽²⁾ is een eerste gecoördineerd meerjarig communautair programma voor de jaren 2009, 2010 en 2011 vastgesteld. Dat programma is vervolgens bij verordeningen van de Commissie gecontinueerd. Voor het laatst was dit het geval bij Verordening (EU) nr. 915/2010 van de Commissie van 12 oktober 2010 inzake een in 2011, 2012 en 2013 uit te voeren gecoördineerd meerjarig controleprogramma van de Unie tot naleving van de maximumgehalten en ter beoordeling van de blootstelling van de consument aan residuen van bestrijdingsmiddelen in en op levensmiddelen van plantaardige of dierlijke oorsprong ⁽³⁾.
- (2) Dertig tot veertig voedingsmiddelen vormen het hoofdbestanddeel van de voeding in de Unie. Daar de toepassingen van bestrijdingsmiddelen gedurende een periode van drie jaar aanzienlijke veranderingen ondergaan, moet tijdens een reeks van driejarige cycli toezicht worden gehouden op bestrijdingsmiddelen in die voedingsmiddelen om de blootstelling van de consument en de toepassing van de wetgeving van de Unie te kunnen beoordelen.
- (3) Op grond van een binomiale waarschijnlijkheidsverdeling kan worden berekend dat, wanneer minimaal 1 % van de producten een hoeveelheid residuen boven de bepaalbaarheidsgrens bevat, bij onderzoek van 642 monsters er met een betrouwbaarheid van meer dan 99 % een monster met een hoeveelheid bestrijdingsmiddelenresiduen boven die grens zal worden gevonden. Dit aantal monsters moet over de lidstaten worden gespreid op basis van het bevolkingsaantal, met echter een minimum van 12 monsters per product en per jaar.
- (4) Uit de analyseresultaten van het officiële controleprogramma van de EU van 2009 ⁽⁴⁾ blijkt dat een aantal

bestrijdingsmiddelen nu vaker op landbouwproducten worden aangetroffen dan voorheen, wat duidt op een veranderd gebruikspatroon van die bestrijdingsmiddelen. Die bestrijdingsmiddelen moeten naast de onder Verordening (EU) nr. 915/2010 vallende middelen in het controleprogramma worden opgenomen, zodat het scala van door het programma bestreken bestrijdingsmiddelen representatief is.

- (5) De analyse van bepaalde bestrijdingsmiddelen, met name de middelen die bij deze verordening aan het controleprogramma worden toegevoegd en middelen met een erg complexe residudefinitie, moet in 2012 facultatief zijn zodat officiële laboratoria die de voor de analyse van die bestrijdingsmiddelen vereiste methoden nog niet gevalideerd hebben, de tijd krijgen om dat alsnog te doen.
- (6) Als onder de definitie van een residu van een bestrijdingsmiddel andere werkzame stoffen, metaboliëten of afbraakproducten vallen, moeten die metaboliëten afzonderlijk worden gerapporteerd.
- (7) Op de website van de Commissie zijn richtsnoeren betreffende validatie van de methoden en procedures voor kwaliteitsbewaking bij de analyse op residuen van bestrijdingsmiddelen in voeding en diervoeders gepubliceerd ⁽⁵⁾. Onder bepaalde voorwaarden moeten de lidstaten kwalitatieve screeningmethoden kunnen gebruiken.
- (8) De lidstaten, de Commissie en de EFSA zijn onderling uitvoeringsmaatregelen overeengekomen voor de informatieverstrekking door de lidstaten, zoals de standaardmonsterbeschrijving (Standard Sample Description, SSD) ⁽⁶⁾ voor het indienen van analyseresultaten betreffende bestrijdingsmiddelenresiduen.
- (9) Voor de bemonsteringprocedures geldt Richtlijn 2002/63/EG van de Commissie van 11 juli 2002 houdende vaststelling van communautaire bemonsteringsmethoden voor de officiële controle op residuen van bestrijdingsmiddelen in en op producten van plantaardige en van dierlijke oorsprong en tot intrekking van Richtlijn 79/700/EEG ⁽⁷⁾, die de door de Commissie van de Codex Alimentarius aanbevolen bemonsteringsmethoden en -procedures bevat.

⁽¹⁾ PB L 70 van 16.3.2005, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 328 van 6.12.2008, blz. 9.

⁽³⁾ PB L 269 van 13.10.2010, blz. 8.

⁽⁴⁾ The 2009 European Union Report on Pesticide Residues in Food. EFSA Journal 2011; 9(11):2430 [529 blz.], op: http://ec.europa.eu/food/plant/protection/pesticides/docs/2009_eu_report_ppesticide_residues_food_en.pdf

⁽⁵⁾ Document nr. SANCO/10684/2009, uiterlijk geïmplementeerd op 1.1.2010. http://ec.europa.eu/food/plant/protection/resources/qualcontrol_en.pdf.

⁽⁶⁾ General guidance on the SSD for all EFSA data collection available on the EFSA journal 2010; 8(1):1457 [54 blz.] op <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/1457.htm>

⁽⁷⁾ PB L 187 van 16.7.2002, blz. 30.

- (10) Uitsluitend op grond van de residudefinities van Verordening (EG) nr. 396/2005 moet worden beoordeeld of de maximumgehalten aan residuen voor babyvoeding, vastgesteld overeenkomstig artikel 10 van Richtlijn 2006/141/EG van de Commissie van 22 december 2006 inzake volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding⁽¹⁾ en artikel 7 van Richtlijn 2006/125/EG van de Commissie van 5 december 2006 inzake bewerkte voedingsmiddelen op basis van granen en babyvoeding voor zuigelingen en peuters⁽²⁾ worden nageleefd.
- (11) Ook moeten eventuele totale, cumulatieve en synergetische effecten van bestrijdingsmiddelen worden beoordeeld wanneer hiervoor methoden beschikbaar komen. Deze beoordeling moet beginnen met enkele organische fosfaten, carbamaten, triazolen en pyrethroïden als vermeld in bijlage I.
- (12) Wat betreft specifieke residumethoden kunnen de lidstaten eventueel aan hun verplichtingen voldoen door een beroep te doen op officiële laboratoria die al over de benodigde gevalideerde methoden beschikken.
- (13) De lidstaten moeten uiterlijk op 31 augustus van elk jaar de informatie met betrekking tot het vorige kalenderjaar overleggen.
- (14) Om elke verwarring als gevolg van een overlapping tussen achtereenvolgende meerjarige programma's te vermijden, moet Verordening (EU) nr. 915/2010 voor de rechtszekerheid worden ingetrokken. Zij moet echter van toepassing blijven voor in 2011 geteste monsters.
- (15) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De lidstaten nemen en analyseren in 2012, 2013 en 2014 monsters van de in bijlage I vermelde combinaties van producten en bestrijdingsmiddelen.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 7 december 2011.

Het aantal monsters van ieder product wordt vastgesteld in bijlage II.

Artikel 2

1. De te bemonsteren partij wordt aselekt gekozen.

De bemonsteringsprocedure, met inbegrip van het aantal eenheden, moet in overeenstemming zijn met Richtlijn 2002/63/EG.

2. Monsters worden geanalyseerd overeenkomstig de residudefinities van Verordening (EG) nr. 396/2005. Indien voor een bestrijdingsmiddel in die verordening geen expliciete residudefinitie wordt gegeven, geldt de residudefinitie van bijlage I bij deze verordening.

Artikel 3

1. De lidstaten leggen de analyseresultaten van de in 2012, 2013 en 2014 geteste monsters uiterlijk op 31 augustus 2013, 31 augustus 2014 respectievelijk 31 augustus 2015 over. Die resultaten worden verstrekt overeenkomstig de standaardmonsterbeschrijving in bijlage III.

2. Wanneer de residudefinitie van een bestrijdingsmiddel werkzame stoffen, metaboliëten en/of afbraak- of reactieproducten omvat, melden de lidstaten de analyseresultaten overeenkomstig de wettelijke residudefinitie. Voor zover de resultaten van elk van de in de residudefinitie vermelde voornaamste isomeren of metaboliëten afzonderlijk zijn gemeten, worden zij als zodanig verstrekt.

Artikel 4

Verordening (EU) nr. 915/2010 wordt ingetrokken.

Zij blijft echter van toepassing voor in 2011 geteste monsters.

Artikel 5

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2012.

Voor de Commissie

De voorzitter

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ PB L 401 van 30.12.2006, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 339 van 6.12.2006, blz. 16.

BIJLAGE I

Deel A: Combinaties bestrijdingsmiddel/product waarop toezicht moet worden gehouden in/op producten van plantaardige oorsprong				
	2012	2013	2014	Opmerkingen
2,4-D	(^b)	(^c)	(^a)	Noot (^h) Residudefinitie: de som van 2,4-D en de esters daarvan, uitgedrukt als 2,4-D. Het vrije zuur 2,4-D moet in 2012 geanalyseerd worden op aubergines, bloemkool en tafeldruiven, in 2013 op abrikozen en wijndruiven en in 2014 op sinaasappelen/mandarijnen. Voor de overige producten is de analyse facultatief.
2-Fenylfenol	(^b)	(^c)	(^a)	Noot (^g)
Abamectine	(^b)	(^c)	(^a)	Noot (^h) Residudefinitie: de som van avermectine B1a, avermectine B1b en het delta-8,9-isomeer van avermectine B1a. Analyse van het delta-8,9-isomeer van avermectine B1a in 2012 op vrijwillige basis.
Acefaat	(^b)	(^c)	(^a)	
Acetamiprid	(^b)	(^c)	(^a)	
Acrinathrin	(^b)	(^c)	(^a)	
Aldicarb	(^b)	(^c)	(^a)	
Amitraz	(^b)	(^c)	(^a)	Residudefinitie: amitraz met inbegrip van alle metabolieten die het 2,4-dimethylanilinegedeelte bevatten, uitgedrukt als amitraz. Moet in 2012 geanalyseerd worden op paprika's, in 2013 op appelen en tomaten en in 2014 op peren. Analyse van de overige producten op vrijwillige basis. Amitraz zelf en de metabolieten 2,4-dimethylformanilide (DMF) en N-(2,4-dimethylfenyl)-N'-methylformamide (DMPF), die met een multiresidumethode bepaald kunnen worden, mogen afzonderlijk worden gemeten en gerapporteerd.
Amitrol	(^b)	(^c)	(^a)	Noot (ⁱ)
Azinfos-methyl	(^b)	(^c)	(^a)	
Azoxystrobin	(^b)	(^c)	(^a)	
Benfuracarb	(^b)	(^c)	(^a)	Snelle volledige afbraak tot carbofuran en 3-hydroxycarbofuran. Analyse van de stof zelf (benfuracarb) op vrijwillige basis.
Bifenthrin	(^b)	(^c)	(^a)	
Bifenyl	(^b)	(^c)	(^a)	
Bitertanol	(^b)	(^c)	(^a)	
Boscalid	(^b)	(^c)	(^a)	
Bromide-ion	(^b)	(^c)	(^a)	Moet in 2012 alleen geanalyseerd worden op paprika's, in 2013 op sla en tomaten en in 2014 op rijst. Analyse van de overige producten op vrijwillige basis.

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Broompropylaot	(b)	(c)	(a)	
Bromuconazool	(b)	(c)	(a)	Noot (i)
Bupirimaat	(b)	(c)	(a)	
Buprofezin	(b)	(c)	(a)	
Captan	(b)	(c)	(a)	De specifieke residudefinitie „som van captan en folpet” geldt voor pitvruchten, aardbeien, frambozen, bessen, tomaten en bonen; voor de overige producten omvat de residudefinitie alleen captan. Captan en folpet moeten afzonderlijk worden gerapporteerd en de som zoals aangegeven in de SSD.
Carbaryl	(b)	(c)	(a)	
Carbendazim	(b)	(c)	(a)	
Carbofuran	(b)	(c)	(a)	
Carbosulfan	(b)	(c)	(a)	Snelle aanzienlijke afbraak tot carbofuran en 3-hydroxycarbofuran. Analyse van de stof zelf (carbosulfan) op vrijwillige basis.
Chlorantraniliprole	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Chloorfenapyr	(b)	(c)	(a)	
Chloorfenvinfos	(b)	(c)	(a)	Noot (i)
Chloormequat	(b)	(c)	(a)	Moet in 2012 geanalyseerd worden op aubergines, tafeldruiven en tarwe, in 2013 op rogge/haver, tomaten en wijndruiven en in 2014 op wortelen, peren, rijst en tarwemeel. Analyse van de overige producten op vrijwillige basis.
Chloorthalonil	(b)	(c)	(a)	
Chloorprofam	(b)	(c)	(a)	Noot (h) Residudefinitie: chloorprofam plus 3-chlooraniline, uitgedrukt als chloorprofam. Voor aardappelen (in 2014 te analyseren) valt alleen de stof zelf onder de residudefinitie.
Chloorpyrifos	(b)	(c)	(a)	
Chloorpyrifos-methyl	(b)	(c)	(a)	
Clofentezin	(b)	(c)	(a)	Hoeft niet op granen geanalyseerd te worden.
Clothianidine	(b)	(c)	(a)	
Cyfluthrin	(b)	(c)	(a)	
Cymoxanil	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Cypermethrin	(b)	(c)	(a)	
Cyproconazool	(b)	(c)	(a)	
Cyprodinil	(b)	(c)	(a)	

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Cyromazin	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Deltamethrin (cis-delta-methrin)	(b)	(c)	(a)	
Diazinon	(b)	(c)	(a)	
Dichlofluamide	(b)	(c)	(a)	Noot (i) (h) De residudefinitie omvat alleen de stof zelf. De metaboliet DMSA (N,N-dimethyl-N-fenylsulfamide) moet worden gecontroleerd en gerapporteerd voor zover daarvoor een gevalideerde methode is.
Dichloorvos	(b)	(c)	(a)	
Dicloran	(b)	(c)	(a)	
Dicofol	(b)	(c)	(a)	Hoeft niet op granen geanalyseerd te worden.
Dicrotofos	(b)	(c)	(a)	De residudefinitie omvat alleen de stof zelf. Deze moet in 2012 op aubergines en bloemkool geanalyseerd worden en in 2014 op bonen. Analyse van de overige producten op vrijwillige basis.
Diethofencarb	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Difenoconazool	(b)	(c)	(a)	
Diflubenzuron	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Dimethoat	(b)	(c)	(a)	Residudefinitie: de som van dimethoat en omethoat, uitgedrukt als dimethoat. Dimethoat en omethoat moeten afzonderlijk worden gerapporteerd en de som zoals aangegeven in de SSD.
Dimethomorf	(b)	(c)	(a)	Hoeft niet op granen geanalyseerd te worden.
Diniconazool	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Difenylamine	(b)	(c)	(a)	
Dithianon	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Dithiocarbamaten	(b)	(c)	(a)	Residudefinitie: dithiocarbamaten, uitgedrukt als CS ₂ , waaronder maneb, mancozeb, metiram, propineb, thiram en ziram. Zij moeten geanalyseerd worden in alle vermelde producten behalve sinaasappelsap en olijfolie.
Dodine	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Endosulfan	(b)	(c)	(a)	
EPN	(b)	(c)	(a)	
Epoxiconazool	(b)	(c)	(a)	
Ethefon	(b)	(c)	(a)	Moet in 2012 geanalyseerd worden in sinaasappelsap, paprika's, tarwe en tafeldruiven, in 2013 op appels, rogge/haver, tomaten en wijndruiven en in 2014 op sinaasappelen/mandarijnen, rijst en tarwemeel. Analyse van de overige producten op vrijwillige basis.

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Ethion	(b)	(c)	(a)	
Ethirimol	(b)	(c)	(a)	Noot (g) Hoeft niet op granen geanalyseerd te worden.
Etofenprox	(b)	(c)	(a)	
Ethoprofos	(b)	(c)	(a)	
Famoxadone	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Fenamifos	(b)	(c)	(a)	
Fenamidone	(b)	(c)	(a)	
Fenarimol	(b)	(c)	(a)	Hoeft niet op granen geanalyseerd te worden.
Fenazaquin	(b)	(c)	(a)	Hoeft niet op granen geanalyseerd te worden.
Fenbuconazool	(b)	(c)	(a)	
Fenbutatinoxide	(b)	(c)	(a)	Noot (h) Moet in 2012 geanalyseerd worden op aubergines, paprika's en tafeldruiven, in 2013 op appels en tomaten en in 2014 op sinaasappelen/mandarijnen. Analyse van de overige producten op vrijwillige basis.
Fenhexamide	(b)	(c)	(a)	
Fenitrothion	(b)	(c)	(a)	
Fenoxycarb	(b)	(c)	(a)	
Fenpropathrin	(b)	(c)	(a)	
Fenpropimorf	(b)	(c)	(a)	
Fenpyroximaat	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Fenthion	(b)	(c)	(a)	Noot (i)
Fenvaleraat/esfenvaleraat (som)	(b)	(c)	(a)	
Fipronil	(b)	(c)	(a)	Noot (h) Residudefinitie: de som van fipronil en de sulfonmetaboliet daarvan (MB46136), uitgedrukt als fipronil.
Fluazifop	(b)	(c)	(a)	Noot (h) Residudefinitie: fluazifop-P-butyl (fluazifop (zuur) (vrij en geconjugeerd)). Het vrije zuur fluazifop en de butylester daarvan moeten in 2012 geanalyseerd worden op bloemkool, erwten en paprika's, in 2013 op sluitkool en aardbeien en in 2014 op bonen, wortelen, aardappelen en spinazie. Analyse van de overige producten op vrijwillige basis.
Fluazifop	(b)	(c)	(a)	
Flufenoxuron	(b)	(c)	(a)	

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Fluopyram		(c)	(a)	Noot (g)
Fluquinconazool	(b)	(c)	(a)	Noot (i)
Flusilazool	(b)	(c)	(a)	
Flutriafol	(b)	(c)	(a)	
Folpet	(b)	(c)	(a)	De specifieke residudefinitie „som van captan en folpet” geldt voor pitvruchten, aardbeien, frambozen, bessen, tomaten en bonen; voor de overige producten omvat de residudefinitie alleen folpet. Folpet en captan moeten afzonderlijk worden gerapporteerd en de som zoals aangegeven in de SSD.
Formetanaat	(b)	(c)	(a)	Noot (i) Residudefinitie: de som van formetanaat en zouten daarvan, uitgedrukt als formetanaathydrochloride
Formothion	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Fosthiazaat	(b)	(c)	(a)	Noot (i)
Glyfosaat	(b)	(c)	(a)	Moet in 2012 geanalyseerd worden op tarwe, in 2013 op rogge/haver en in 2014 op tarwemeel. Analyse van de overige producten op vrijwillige basis.
Haloxifop met inbegrip van haloxifop-R	(b)	(c)	(a)	Noot (h) Residudefinitie: haloxifop-R-methylester, haloxifop-R en conjugaten van haloxifop-R, uitgedrukt als haloxifop-R. Het vrije zuur haloxifop moet in 2012 geanalyseerd worden op bloemkool en erwten, in 2013 op sluitkool en aardbeien en in 2014 op bonen (met peul), wortelen, aardappelen en spinazie. Analyse van de overige producten op vrijwillige basis.
Hexaconazool	(b)	(c)	(a)	
Hexythiazox	(b)	(c)	(a)	Hoeft niet op granen geanalyseerd te worden.
Imazalil	(b)	(c)	(a)	
Imidacloprid	(b)	(c)	(a)	
Indoxacarb	(b)	(c)	(a)	
Iprodion	(b)	(c)	(a)	
Iprovalicarb	(b)	(c)	(a)	
Isocarbofos	(b)	(c)	(a)	Noot (g). De residudefinitie omvat alleen de stof zelf.
Isofenfos-methyl	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Isoprocarb	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Kresoxim-methyl	(b)	(c)	(a)	
Lambda-cyhalothrin	(b)	(c)	(a)	

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Linuron	(b)	(c)	(a)	Noot (i)
Lufenuron	(b)	(c)	(a)	
Malathion	(b)	(c)	(a)	
Mandipropamid	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Mepanipyrim	(b)	(c)	(a)	Noot (h) Residudefinitie: mepanipyrim en de metaboliet 2-anilino-4-(2-hydroxypropyl)-6-methylpyrimidine, uitgedrukt als mepanipyrim.
Mepiquat	(b)	(c)	(a)	Moet in 2012 geanalyseerd worden op tarwe, in 2013 op rogge/haver en tomaten en in 2014 op peren, rijst en tarwemeel. Analyse van de overige producten op vrijwillige basis.
Meptyldinocap	(b)	(c)	(a)	Noot (g) Residudefinitie: de som van 2,4-DNOPC en 2,4-DNOP, uitgedrukt als meptyldinocap.
Metalaxyl	(b)	(c)	(a)	
Metconazool	(b)	(c)	(a)	
Methamidofos	(b)	(c)	(a)	
Methidathion	(b)	(c)	(a)	
Methiocarb	(b)	(c)	(a)	
Methomyl	(b)	(c)	(a)	Methomyl en thiodicarb moeten afzonderlijk worden gerapporteerd en de som zoals aangegeven in de SSD.
Methoxychloor	(b)	(c)	(a)	Noot (l)
Methoxyfenozide	(b)	(c)	(a)	
Metobromuron	(b)	(c)	(a)	Noot (g) De residudefinitie omvat alleen de stof zelf.
Monocrotofos	(b)	(c)	(a)	
Myclobutanil	(b)	(c)	(a)	
Nitenpyram	(b)	(c)	(a)	Moet in 2012 geanalyseerd worden op paprika's, in 2013 op perziken en in 2014 op komkommers en bonen (met peul). Analyse van de overige producten op vrijwillige basis. De residudefinitie omvat alleen de stof zelf.
Oxadixyl	(b)	(c)	(a)	
Oxamyl	(b)	(c)	(a)	
Oxydemeton-methyl	(b)	(c)	(a)	
Paclobutrazool	(b)	(c)	(a)	
Parathion	(b)	(c)	(a)	

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Parathion-methyl	(b)	(c)	(a)	Noot (i)
Penconazool	(b)	(c)	(a)	
Pencycuron	(b)	(c)	(a)	
Pendimethalin	(b)	(c)	(a)	
Fenthoaat	(b)	(c)	(a)	
Fosalon	(b)	(c)	(a)	
Fosmet	(b)	(c)	(a)	
Foxim	(b)	(c)	(a)	Noot (i)
Pirimicarb	(b)	(c)	(a)	
Pirimifos-methyl	(b)	(c)	(a)	
Prochloraz	(b)	(c)	(a)	Residudefinitie: de som van prochloraz en de metabolieten daarvan die het 2,4,6-trichloorfenolgedeelte bevatten, uitgedrukt als prochloraz.
Procymidon	(b)	(c)	(a)	
Profenofos	(b)	(c)	(a)	
Propamocarb	(b)	(c)	(a)	Moet in 2012 geanalyseerd worden op aubergines, bloemkool en paprika's, in 2013 op appels, sluitkool, sla, tafeldruiven en tomaten en in 2014 op bonen, wortelen, komkommer, sinaasappelen/clementines, aardappelen en aardbeien. Analyse van de overige producten op vrijwillige basis.
Propargite	(b)	(c)	(a)	
Propiconazool	(b)	(c)	(a)	
Propoxur	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Propyzamide	(b)	(c)	(a)	
Prothioconazool	(b)	(c)	(a)	Noot (i) Residudefinitie: prothioconazool-dethio.
Prothiofos	(b)	(c)	(a)	Noot (g) De residudefinitie omvat alleen de stof zelf.
Pymetrozine	(b)	(c)	(a)	Noot (g) Analyse in 2012 op vrijwillige basis (vooral op aubergines en paprika's). Moet in 2013 geanalyseerd worden op sluitkool, sla, aardbeien en tomaten en in 2014 op komkommers. Analyse van de overige producten op vrijwillige basis.
Pyraclostrobin	(b)	(c)	(a)	
Pyrethrinen	(b)	(c)	(a)	Noot (h)
Pyridaben	(b)	(c)	(a)	

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Pyrimethanil	(b)	(c)	(a)	
Pyriproxyfen	(b)	(c)	(a)	
Quinoxifen	(b)	(c)	(a)	
Rotenon	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Spinosad	(b)	(c)	(a)	
Spirodiclofen	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Spiromesifen	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Spiroxamine	(b)	(c)	(a)	
Tau-fluvalinaat	(b)	(c)	(a)	
Tebuconazool	(b)	(c)	(a)	
Tebufenozide	(b)	(c)	(a)	
Tebufenpyrad	(b)	(c)	(a)	Hoeft niet op granen geanalyseerd te worden.
Teflubenzuron	(b)	(c)	(a)	
Tefluthrin	(b)	(c)	(a)	
Terbutylazine	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Tetraconazool	(b)	(c)	(a)	
Tetradifon	(b)	(c)	(a)	Hoeft niet op granen geanalyseerd te worden.
Tetramethrin	(b)	(c)	(a)	Noot (g) De residudefinitie omvat alleen de stof zelf.
Thiabendazool	(b)	(c)	(a)	
Thiacloprid	(b)	(c)	(a)	
Thiamethoxam	(b)	(c)	(a)	Residudefinities: thiamethoxam (de som van thiametoxam en clothianidine, uitgedrukt als thiametoxam). Thiamethoxam en clothianidine moeten afzonderlijk worden gerapporteerd en de som zoals aangegeven in de SSD.
Thiofanaat-methyl	(b)	(c)	(a)	
Tolclofos-methyl	(b)	(c)	(a)	
Tolyfluanide	(b)	(c)	(a)	Hoeft niet op granen geanalyseerd te worden.
Triadimefon en triadimenol	(b)	(c)	(a)	Residudefinities: de som van triadimefon en triadimenol. Beide stoffen moeten afzonderlijk worden gerapporteerd en de som zoals aangegeven in de SSD.
Triazofos	(b)	(c)	(a)	

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Trichloorfon	(b)	(c)	(a)	Noot (g)
Trifloxystrobin	(b)	(c)	(a)	
Triflumuron	(b)	(c)	(a)	
Trifluralin	(b)	(c)	(a)	
Triticonazool	(b)	(c)	(a)	
Vinclozolin	(b)	(c)	(a)	Noot (h) Hoeft niet op granen geanalyseerd te worden. Residudefiniitie: de som van vinclozolin en alle metabolieten die het 3,5-dichlooranilinegedeelte bevatten, uitgedrukt als vinclozolin.
Zoxamide	(b)	(c)	(a)	

Deel B: Combinaties bestrijdingsmiddel/product waarop toezicht moet worden gehouden in/op producten van dierlijke oorsprong

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Aldrin en dieldrin	(d)	(e)	(f)	Residudefiniitie: de som van aldrin en dieldrin, uitgedrukt als dieldrin.
Azinfos-ethyl	(d)	(e)	(f)	
Bifenthrin	(d)	(e)	(f)	
Bixafen	(d)	(e)	(f)	Noot (g) Analyse op vrijwillige basis in eieren (2012), melk en varkensvlees (2013).
Boscalid	(d)	(e)	(f)	Noot (g) Residudefiniitie: de som van boscalid en M 510F01 plus conjugaten daarvan, uitgedrukt als boscalid. Analyse van boscalid op vrijwillige basis in boter (2012) en melk (2013).
Carbendazim en thiofanaat-methyl, uitgedrukt als carbendazim		(e)	(f)	Residudefiniitie: de som van carbendazim en thiofanaat-methyl, uitgedrukt als carbendazim. Analyse van carbendazim vanaf 2013 op vrijwillige basis.
Chloordaan	(d)	(e)	(f)	Residudefiniitie: de som van het cis- en het trans-isomeer en oxychloordaan, uitgedrukt als chloordaan.
Chloormequat		(e)	(f)	Analyse op vrijwillige basis in koemelk vanaf 2013.
Chloorbenzilaat	(d)	(e)	(f)	Noot (g)
Chloorprofam	(d)	(e)	(f)	Noot (g) Residudefiniitie: chloorprofam plus 4-hydroxychloorprofam-O-sulfonzuur (4-HSA), uitgedrukt als chloorprofam. Analyse op vrijwillige basis in boter (2012) en melk (2013).
Chloorpyrifos	(d)	(e)	(f)	
Chloorpyrifos-methyl	(d)	(e)	(f)	

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Clopyralid			(f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013.
Cyfluthrin	(d)	(e)	(f)	Residudefinitie: cyfluthrin inclusief andere mengsels van de samenstellende isomeren (som van de isomeren) (F)
Cypermethrin	(d)	(e)	(f)	Residudefinitie: cypermethrin inclusief andere mengsels van de samenstellende isomeren (som van de isomeren).
Cyproconazool			(f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Analyse op vrijwillige basis in 2014.
DDT	(d)	(e)	(f)	Residudefinitie: de som van p,p'-DDT, o,p'-DDT, p,p'-DDE en p,p'-DDD (TDE), uitgedrukt als DDT.
Deltamethrin	(d)	(e)	(f)	Residudefinitie: cis-deltamethrin.
Diazinon	(d)	(e)	(f)	
Dicamba			(f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Analyse op vrijwillige basis in 2014.
Dichloorprop (inclusief dichloorprop-P)			(f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Analyse op vrijwillige basis in 2014.
Endosulfan	(d)	(e)	(f)	Residudefinitie: de som van alfa- en bèta-isomeer en endosulfansulfaat, uitgedrukt als endosulfan.
Endrin	(d)	(e)	(f)	
Epoxiconazool			(f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Analyse op vrijwillige basis in 2014.
Etofenprox	(d)	(e)	(f)	Noot (g) Analyse op vrijwillige basis in boter (2012) en melk (2013).
Famoxadone	(d)	(e)	(f)	Noot (g) Analyse op vrijwillige basis in boter (2012) en melk (2013).
Fenpropidin			(f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Residudefinitie: de som van fenpropidin en CGA289267, uitgedrukt als fenpropidin. Analyse op vrijwillige basis in 2014.
Fenpropimorf		(e)	(f)	Residudefinitie: fenpropimorfcarbonzuur (BF 421-2), uitgedrukt als fenpropimorf. Analyse op vrijwillige basis in varkensvlees in 2013.
Fenthion	(d)	(e)	(f)	Residudefinitie: de som van fenthion en het zuurstofanalogoog daarvan en de sulfoxiden en sulfonen van deze stoffen, uitgedrukt als fenthion (F).
Fenvaleraat/esfenvaleraat	(d)	(e)	(f)	
Fluazifop		(e)	(f)	Residudefinitie: fluazifop-P-butyl (fluazifop (zuur) (vrij en geconjugerd)). Analyse op vrijwillige basis in melk in 2013.

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Fluquinconazool	(^d)	(^e)	(^f)	Noot (^g) Analyse op vrijwillige basis in boter in 2012.
Fluopyram		(^e)	(^f)	Noot (^g)
Fluroxypyr			(^f)	
Flusilazool		(^e)	(^f)	Niet relevant voor de producten van 2012. Residudefinities: de som van flusilazool en de metaboliet IN-F7321 ([bis(4-fluorfenyl)methyl]silanol), uitgedrukt als flusilazool (F). Analyse op vrijwillige basis in varkensvlees in 2013.
Glufosinaat-ammonium			(^f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Residudefinities: de som van glufosinaat, de zouten daarvan, MPP en NAG, uitgedrukt als glufosinaat. Analyse op vrijwillige basis in 2014.
Glyfosaat			(^f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Analyse op vrijwillige basis in 2014.
Haloxyfop	(^d)	(^e)	(^f)	Noot (^g) Residudefinities: haloxyfop-R en de conjugaten van haloxyfop-R, uitgedrukt als haloxyfop-R (F). Analyse op vrijwillige basis in boter (2012) en melk (2013).
Heptachloor	(^d)	(^e)	(^f)	Residudefinities: de som van heptachloor en heptachloorepoxide, uitgedrukt als heptachloor.
Hexachloorbenzeen	(^d)	(^e)	(^f)	
Hexachloorcyclohexaan (HCH), alfa-isomeer	(^d)	(^e)	(^f)	
Hexachloorcyclohexaan (HCH), bèta-isomeer	(^d)	(^e)	(^f)	
Hexachloorcyclohexaan (HCH), gamma-isomeer (lindaan)	(^d)	(^e)	(^f)	
Indoxacarb	(^d)	(^e)	(^f)	Noot (^g) Residudefinities: indoxacarb als de som van het S- en het R-isomeer. Analyse op vrijwillige basis in boter (2012) en melk (2013).
Ioxynil		(^e)	(^f)	Residudefinities: de som van ioxynil, de zouten en de esters daarvan, uitgedrukt als ioxynil (F). Analyse op vrijwillige basis in varkensvlees in 2013.
Maleïnehydrazide	(^d)	(^e)	(^f)	Noot (^g) Voor melk en melkproducten is de residudefinities: maleïnehydrazide en de conjugaten daarvan, uitgedrukt als maleïnehydrazide. Analyse op vrijwillige basis in koemelk in 2013. Analyse op vrijwillige basis in eieren in 2012.

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Mepiquat			(f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Analyse op vrijwillige basis in 2014.
Metaflumizon	(d)	(e)	(f)	Noot (g) Residudefinitie: de som van het E- en het Z-isomeer. Analyse op vrijwillige basis in eieren in 2012.
Metazachloor			(f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Residudefinitie: metazachloor inclusief afbraak- en reactieproducten, die als 2,6-dimethylaniline bepaald kunnen worden, tezamen berekend als metazachloor.
Methidathion	(d)	(e)	(f)	
Methoxychloor	(d)	(e)	(f)	
Parathion	(d)	(e)	(f)	
Parathion-methyl	(d)	(e)	(f)	Residudefinitie: de som van parathion-methyl en paraoxon-methyl, uitgedrukt als parathion-methyl.
Permethrin	(d)	(e)	(f)	Residudefinitie: de som van cis- en trans-permethrin.
Pirimifos-methyl	(d)	(e)	(f)	
Prochloraz		(e)	(f)	Residudefinitie: de som van prochloraz en de metabolieten daarvan die het 2,4,6-trichloorfenolgedeelte bevatten, uitgedrukt als prochloraz. Analyse op vrijwillige basis in varkensvlees in 2013.
Profenofos	(d)	(e)	(f)	
Prothioconazool			(f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Residudefinitie: prothioconazool-dethio.
Pyrazofos	(d)	(e)	(f)	
Pyridaat			(f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Residudefinitie: de som van pyridaat, het hydrolyseproduct CL 9673 (6-chloor-3-fenyl-4-hydroxypyridazine) en hydrolyseerbare conjugaten van CL 9673, uitgedrukt als pyridaat.
Resmethrin	(d)	(e)	(f)	Residudefinitie: de som van de isomeren (F).
Spinosad			(f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Residudefinitie: de som van spinosyn A en spinosyn D, uitgedrukt als spinosad (F).
Spiroxamine		(e)	(f)	Residudefinitie: spiroxaminecarbonzuur, uitgedrukt als spiroxamine. Analyse op vrijwillige basis in melk in 2013.
Tau-fluvalinaat	(d)	(e)	(f)	Analyse op vrijwillige basis in boter (2012) en melk (2013).
Tebuconazool			(f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Analyse op vrijwillige basis in 2014.

	2012	2013	2014	Opmerkingen
Tetraconazool	(^d)	(^e)	(^f)	Analyse op vrijwillige basis in boter (2012) en melk (2013).
Thiacloprid			(^f)	Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Analyse op vrijwillige basis in 2014.
Topramezone			(^f)	Noot (^g) Niet relevant voor de producten van 2012/2013. Residudefinitie: BAS 670H.
Triazofos	(^d)	(^e)	(^f)	

(^d) Bonen met peul (vers of bevroren), wortelen, komkommers, sinaasappelen of mandarijnen, peren, aardappelen, rijst, spinazie (vers of bevroren) en tarwemeel.

(^e) Aubergines, bananen, bloemkool of broccoli, tafeldruiven, sinaasappelsap, bonen zonder peul (vers of bevroren), paprika's, tarwe en olijfolie van eerste persing (verwerkingsfactor = 5, uitgaande van een standaardopbrengst aan olijfolie van 20 % van de geogste olijven).

(^c) Appelen, sluitkool, prei, sla, tomaten, perziken inclusief nectarines en soortgelijke kruisingen; rogge of haver, aardbeien en (rode of witte) wijndruiven.

(^d) Boter, kippeneieren.

(^e) Koemelk, varkensvlees.

(^f) Vlees van pluimvee, lever (van runderen en andere herkauwers, varkens en pluimvee).

(^g) Analyse op vrijwillige basis in 2012.

(^h) Stoffen met een complexe residudefinitie. De officiële laboratoria moeten deze producten op de volledige residudefinitie analyseren naargelang van hun mogelijkheden en capaciteiten en de resultaten rapporteren overeenkomstig de SSD.

(ⁱ) Stoffen die volgens het verslag over het officiële controleprogramma van 2009 weinig werden aangetroffen. Moet worden geanalyseerd door de officiële laboratoria die de vereiste methode gevalideerd hebben. Laboratoria die nog niet over een gevalideerde methode beschikken, hoeven in 2012 en 2013 geen methode te valideren.

BIJLAGE II

Aantal in artikel 1 bedoelde monsters

- 1) Het aantal monsters dat elke lidstaat moet nemen en analyseren, is opgenomen in de tabel in punt 5).
- 2) Naast de vereiste monsters overeenkomstig de tabel in punt 5) neemt en analyseert elke lidstaat in 2012 tien monsters van bewerkte babyvoeding op basis van granen.

Naast de vereiste monsters overeenkomstig die tabel neemt en analyseert elke lidstaat in 2013 in totaal tien monsters van voeding voor zuigelingen en peuters.

Naast de vereiste monsters overeenkomstig die tabel neemt en analyseert elke lidstaat in 2014 in totaal tien monsters van volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding.

- 3) Per product waarvan overeenkomstig de tabel in punt 5) monsters moeten worden genomen en geanalyseerd, wordt indien mogelijk één monster van producten die afkomstig zijn van de biologische landbouw genomen en geanalyseerd.
- 4) De lidstaten die multiresidumethoden toepassen, mogen gebruik maken van kwalitatieve screeningmethoden voor maximaal 15 % van de monsters die overeenkomstig de tabel in punt 5) moeten worden genomen en geanalyseerd. Wanneer een lidstaat gebruik maakt van kwalitatieve screeningmethoden, moet het de resterende monsters met multiresidumethoden analyseren.

Wanneer de resultaten van de kwalitatieve screening positief zijn, passen de lidstaten een gebruikelijke doelwitmethode toe om de bevindingen te kwantificeren.

- 5) Aantal monsters per lidstaat

Lidstaat	Monsters	Lidstaat	Monsters
BE	12 (*) 15 (**)	LU	12 (*) 15 (**)
BG	12 (*) 15 (**)	HU	12 (*) 15 (**)
CZ	12 (*) 15 (**)	MT	12 (*) 15 (**)
DK	12 (*) 15 (**)	NL	17
DE	93	AT	12 (*) 15 (**)
EE	12 (*) 15 (**)	PL	45
EL	12 (*) 15 (**)	PT	12 (*) 15 (**)
ES	45	RO	17
FR	66	SI	12 (*) 15 (**)
IE	12 (*) 15 (**)	SK	12 (*) 15 (**)
IT	65	FI	12 (*) 15 (**)
CY	12 (*) 15 (**)	SE	12 (*) 15 (**)
LV	12 (*) 15 (**)	UK	66
LT	12 (*) 15 (**)		

TOTAAL MINIMUMAANTAL MONSTERS: 642

(*) Minimaantal monsters voor iedere toegepaste specifieke residumethode.

(**) Minimaantal monsters voor iedere toegepaste multiresidumethode.

BIJLAGE III

- (1) De standaardmonsterbeschrijving (Standard Sample Description, SSD) voor levensmiddelen en diervoeders is het formaat voor het rapporteren van de resultaten van de analyses op bestrijdingsmiddelenresiduen.
- (2) De SSD omvat een lijst van gestandaardiseerde gegevenselementen (om kenmerken van monsters of analysesresultaten te beschrijven, zoals land van oorsprong, product, analysemethode, aantoonbaarheidsgrens, resultaat enz.), gecontroleerde terminologie en validatieregels om de kwaliteit van de gegevens te verhogen.

Tabel 1

Lijst van gegevenselementen van de standaardmonsterbeschrijving

Code element	Naam element	Label element	Gegevenstype (1)	Gecontroleerde terminologie	Beschrijving
S.01	labSampCode	Code laboratoriummonster	xs:string (20)		Alfanumerieke code van het geanalyseerde monster
S.03	lang	Taal	xs:string (2)	LANG	In de vrijetekstvelden gebruikte taal (ISO-639-1)
S.04	sampCountry	Land van bemonstering	xs:string (2)	COUNTRY	Land waar het monster is genomen (tweeletterige landcode volgens ISO 3166-1)
S.06	origCountry	Land van oorsprong van het product	xs:string (2)	COUNTRY	Land van oorsprong van het product (tweeletterige landcode volgens ISO 3166-1)
S.13	prodCode	Productcode	xs:string (20)	MATRIX	Geanalyseerde levensmiddel, beschreven volgens de MATRIX-lijst
S.14	prodText	Volledige productbeschrijving	xs:string (250)		Uitvoerige productbeschrijving in vrije tekst. Dit element is verplicht als voor de productcode „XXXXXXA” (niet in lijst opgenomen) is aangegeven
S.15	prodProdMeth	Productiemethode	xs:string (5)	PRODMD	Code met nadere informatie over de wijze van productie van het geanalyseerde levensmiddel
S.17	prodTreat	Behandeling product	xs:string(5)	PRODTR	Beschrijving van de behandelingen of procedés die het product heeft ondergaan
S.21	prodCom	Opmerkingen over product	xs:string (250)		Nadere informatie over het product, met name over de bereiding thuis, indien beschikbaar

Code element	Naam element	Label element	Gegevenstype (*)	Gecontroleerde terminologie	Beschrijving
S.28	sampY	Jaar van bemonstering	xs:decimal (4,0)		Jaar van bemonstering
S.29	sampM	Maand van bemonstering	xs:decimal (2,0)		Maand van bemonstering. Als gedurende een bepaalde periode is bemonsterd, moet hier de maand worden aangegeven waarin het eerste monster is genomen
S.30	sampD	Dag van bemonstering	xs:decimal (2,0)		Dag van bemonstering. Als gedurende een bepaalde periode is bemonsterd, moet hier de dag worden aangegeven waarin het eerste monster is genomen
S.31	progCode	Nummer programma	xs:string (20)		Unieke identificatiecode van de afzender voor het programma of project in het kader waarvan het geanalyseerde monster is genomen
S.32	progLegalRef	Juridische referentie programma	xs:string (100)		Verwijzing naar de wetgeving voor het met het programmanummer aangeduide programma
S.33	progSampStrategy	Bemonsteringsstrategie	xs:string (5)	SAMPSTR	In het met „Nummer programma” bedoelde project of programma gevolgde bemonsteringsstrategie (ref. EUROSTAT — Typology of sampling strategy, versie juli 2009)
S.34	progType	Soort bemonsteringsprogramma	xs:string (5)	SRCTYP	Soort programma in het kader waarvan de monsters zijn genomen
S.35	sampMethod	Bemonsteringsmethode	xs:string (5)	SAMPMD	Code die de bemonsteringsmethode aangeeft
S.39	sampPoint	Bemonsteringsplaats	xs:string (10)	SAMPNT	Punt in de voedselketen waar het monster is genomen (Doc. ESTAT/F5/ES/155 „Data dictionary of activities of the establishments”)
L.01	labCode	Laboratorium	xs:string (100)		Code voor het laboratorium (nationale laboratoriumcode indien beschikbaar). Deze code moet uniek en in alle meldingen hetzelfde zijn

Code element	Naam element	Label element	Gegevenstype (1)	Gecontroleerde terminologie	Beschrijving
L.02	labAccred	Accreditatie laboratorium	xs:string (5)	LABACC	Laboratoriumaccreditatie volgens ISO 17025
R.01	resultCode	Code resultaat	xs:string (40)		Uniek identificatienummer van een analyseresultaat (een rij van de gegevenstabel) in het verstuurde bestand. Deze code moet op het niveau van de organisatie worden bijgehouden en wordt door de verzenders gebruikt bij latere bijwerkingen/schrappingen
R.02	analysisY	Jaar van analyse	xs:decimal (4,0)		Jaar waarin de analyse is uitgevoerd
R.06	paramCode	Parametercode	xs:string (20)	PARAM	Parameter/analyt van de analyse overeenkomstig de Substance Code van de PARAM-lijst
R.07	paramText	Parametertekst	xs:string (250)		Vrije tekst die de parameter omschrijft. Dit element is verplicht als voor de parametercode „RF-XXXX-XXX-XXX” (niet in lijst opgenomen) is aangegeven
R.08	paramType	Type parameter	xs:string (5)	PARTYP	Omschrijf of de gerapporteerde parameter één residu/analyt, een som van residuen of een gedeeltelijke som is
R.12	accredProc	Accreditatie-procedure voor de analysemethode	xs:string (5)	MDSTAT	Accreditatieprocedure voor de gebruikte analysemethode
R.13	resUnit	Eenheid resultaat	xs:string (5)	UNIT	Alle resultaten moeten in mg/kg worden weergegeven
R.14	resLOD	Result LOD	xs:double		Aantoonbaarheidsgrens, in de onder „Eenheid resultaat” aangegeven eenheid
R.15	resLOQ	Result LOQ	xs:double		Bepaalbaarheidsgrens, in de onder „Eenheid resultaat” aangegeven eenheid
R.18	resVal	Resultaatwaarde	xs:double		Resultaat van de analyse in mg/kg als resType = „VAL”
R.19	resValRec	Resultaatwaarde terugwinning	xs:double		Grootte van de terugvinding bij de concentratiemeting, uitgedrukt als percentage, dus 100 betekent 100 %

Code element	Naam element	Label element	Gegevenstype ⁽¹⁾	Gecontroleerde terminologie	Beschrijving
R.20	resValRecCorr	Resultaatwaarde gecorrigeerd voor terugvinding	xs:string (1)	YESNO	Vermeld of de resultaatwaarde gecorrigeerd is voor de terugvinding
R.21	resValUncertSD	Resultaatwaarde onzekerheid standaardafwijking	xs:double		Standaardafwijking voor de meetonzekerheid
R.22	resValUncert	Resultaatwaarde onzekerheid	xs:double		Vermeld de uitgebreide onzekerheid (doorgaans 95 %-betrouwbaarheidsinterval) voor de meting, uitgedrukt in de onder „Eenheid resultaat” aangegeven eenheid
R.23	moistPerc	Vochtpercentage oorspronkelijk monster	xs:double		Vochtpercentage in het oorspronkelijke monster
R.24	fatPerc	Vetpercentage oorspronkelijk monster	xs:double		Vetpercentage in het oorspronkelijke monster
R.25	exprRes	Weergave van het resultaat	xs:string (5)	EXRES	Code die beschrijft hoe het resultaat is weergegeven: totaal gewicht, vetgewicht, drooggewicht enz.
R.27	resType	Aard van het resultaat	xs:string (3)	VALTYP	Vermeld de aard van het resultaat, of het al dan niet gekwantificeerd/bepaald kon worden
R.28	resLegallimit	Wettelijke grenswaarde voor resultaat	xs:double		Vermeld de wettelijke grenswaarde voor de analyt in het bemonsterde product
R.29	resLegallimitType	Soort wettelijke grenswaarde	xs:string(5)	LMTTYP	Aard van de wettelijke grenswaarde voor de evaluatie van het resultaat: maximumgehalte, MRPL, MRL, actielimiet enz.
R.30	resEvaluation	Evaluatie van resultaat	xs:string (5)	RESEVAL	Vermeld of het resultaat een wettelijke grenswaarde overschrijdt
R.31	actTakenCode	Ondernomen actie	xs:string (5)	ACTION	Beschrijf de actie die is ondernomen naar aanleiding van de overschrijding van een wettelijke grenswaarde
R.32	resComm	Opmerkingen bij resultaat	xs:string (250)		Verdere opmerkingen over dit analysesresultaat

⁽¹⁾ Het gegevenstype „double” komt overeen met het IEEE-type 64-bits zwevendekommagetal met dubbele precisie, „decimal” is een decimaal getal met willekeurige precisie, „string” een reeks karakters in XML. Bij het gegevenstype „double” en andere numerieke gegevenstypen waarin een decimaalteken kan voorkomen, moet daarvoor het teken „.” gebruikt worden; het teken „,” is niet toegestaan.

UITVOERINGSVERORDENING (EU) Nr. 1275/2011 VAN DE COMMISSIE**van 7 december 2011****tot vaststelling van de forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijs van bepaalde groenten en fruit**

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad van 22 oktober 2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten („integrale-GMO-verordening”) ⁽¹⁾,Gezien Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie van 7 juni 2011 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad, wat de sectoren groenten en fruit en verwerkte groenten en fruit betreft ⁽²⁾, en met name artikel 136, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

Bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 zijn, op grond van de resultaten van de multilaterale handelsbesprekingen van de Uruguayronde, de criteria vastgesteld aan de hand waarvan de Commissie voor de producten en de perioden die in bijlage XVI, deel A, bij die verordening zijn vermeld, de forfaitaire waarden bij invoer uit derde landen vaststelt,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De in artikel 136 van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 bedoelde forfaitaire invoerwaarden worden vastgesteld in de bijlage bij de onderhavige verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 8 december 2011.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 7 december 2011.

*Voor de Commissie,
namens de voorzitter,*José Manuel SILVA RODRÍGUEZ
*Directeur-generaal Landbouw en
plattelandontwikkeling*⁽¹⁾ PB L 299 van 16.11.2007, blz. 1.⁽²⁾ PB L 157 van 15.6.2011, blz. 1.

BIJLAGE

Forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijs van bepaalde groenten en fruit

(EUR/100 kg)

GN-code	Code derde landen ⁽¹⁾	Forfaitaire invoerwaarde
0702 00 00	AL	58,7
	MA	51,1
	MK	68,6
	TN	95,6
	TR	87,5
	ZZ	72,3
0707 00 05	TR	159,0
	ZZ	159,0
0709 90 70	MA	41,1
	TR	152,1
	ZZ	96,6
0805 10 20	AR	29,4
	BR	41,5
	MA	56,6
	TR	48,7
	UY	42,5
	ZA	55,6
	ZZ	45,7
0805 20 10	MA	81,2
	ZZ	81,2
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	HR	32,0
	IL	76,9
	JM	129,1
	TR	78,6
	ZZ	79,2
0805 50 10	TR	54,3
	ZZ	54,3
0808 10 80	CA	120,5
	CL	90,0
	CN	71,1
	US	137,2
	ZA	180,1
	ZZ	119,8
0808 20 50	CN	56,5
	TR	133,1
	ZZ	94,8

⁽¹⁾ Landennomenclatuur vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 1833/2006 van de Commissie (PB L 354 van 14.12.2006, blz. 19). De code „ZZ” staat voor „overige oorsprong”.

III

(Andere handelingen)

BESLUIT VAN DE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT VAN DE EVA

Nr. 34/10/COL

van 3 februari 2010

houdende de negenenzeventigste wijziging van de formele en materiële regels op het gebied van staatssteun door invoeging van een nieuw hoofdstuk betreffende de toepassing van de staatssteunregels in het kader van de snelle uitrol van breedbandnetwerkenDE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT VAN DE EVA ⁽¹⁾,

Gezien de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte ⁽²⁾, en met name de artikelen 61, 62 en 63 en Protocol nr. 26,

Gezien de Overeenkomst tussen de EVA-staten betreffende de oprichting van een Toezichthoudende Autoriteit en een Hof van Justitie ⁽³⁾, en met name artikel 24 en artikel 5, lid 2, onder b),

Overwegende hetgeen volgt:

Overeenkomstig artikel 24 van de Toezichtovereenkomst, geeft de Autoriteit uitvoering aan de staatssteunbepalingen van de EER-overeenkomst.

Overeenkomstig artikel 5, lid 2, onder b), van de Toezichtovereenkomst, maakt de Autoriteit mededelingen en richtsnoeren bekend over aangelegenheden waarop de EER-overeenkomst betrekking heeft, indien die Overeenkomst of de Toezichtovereenkomst daarin uitdrukkelijk voorziet of indien de Autoriteit zulks nodig acht.

Op 19 januari 1994 heeft de Autoriteit de formele en materiële regels op het gebied van staatssteun vastgesteld ⁽⁴⁾.

Op 30 september 2009 heeft de Europese Commissie (hierna „de Commissie” genoemd) een mededeling bekendgemaakt onder de titel „Communautaire richtsnoeren voor de toepassing van de staatssteunregels in het kader van de snelle uitrol van breedbandnetwerken” ⁽⁵⁾.

Deze mededeling van de Commissie is tevens voor de Europese Economische Ruimte relevant.

Een uniforme toepassing van de EER-regels inzake staatssteun in de gehele Europese Economische Ruimte dient te worden gewaarborgd.

De Autoriteit dient ingevolge punt II onder de titel „ALGEMEEN” aan het einde van bijlage XV bij de EER-overeenkomst, na overleg met de Commissie, besluiten vast te stellen die met de besluiten van de Commissie overeenstemmen.

De Autoriteit heeft de Commissie geraadpleegd en de EVA-staten bij brieven ter zake van 22 januari 2010 (*Events* nr. 543740, 543741 en 543742),

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De richtsnoeren staatssteun worden gewijzigd door invoeging van een nieuw hoofdstuk betreffende de toepassing van de staatssteunregels in het kader van de snelle uitrol van breedbandnetwerken. Het nieuwe hoofdstuk is in de bijlage bij dit besluit opgenomen.

⁽¹⁾ Hierna „de Autoriteit” genoemd.

⁽²⁾ Hierna „de EER-overeenkomst” genoemd.

⁽³⁾ Hierna „de Toezichtovereenkomst” genoemd.

⁽⁴⁾ Richtsnoeren voor de toepassing en uitlegging van de artikelen 61 en 62 van de EER-overeenkomst en artikel 1 van Protocol nr. 3 bij de Toezichtovereenkomst, op 19.1.1994 vastgesteld en uitgevaardigd door de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA, bekendgemaakt in PB L 231 van 3.9.1994, blz. 1 en EER-Supplement nr. 32 van 3.9.1994, blz. 1, hierna „de richtsnoeren staatssteun” te noemen. Een geactualiseerde versie van de richtsnoeren staatssteun is beschikbaar op de website van de Autoriteit onder: <http://www.efasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines>.

⁽⁵⁾ PB C 235 van 30.9.2009, blz. 7.

Artikel 2

Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek.

Gedaan te Brussel, 3 februari 2010.

Voor de Toezichhoudende Autoriteit van de EVA

Per SANDERUD
De voorzitter

Kurt JÄGER
Lid van het College

_____

BIJLAGE

DE TOEPASSING VAN DE STAATSTEUNREGELS IN HET KADER VAN DE SNELLE UITROL VAN BREEDBANDNETWERKEN ⁽¹⁾

1. INLEIDING

- (1) Breedbandconnectiviteit is een belangrijke factor voor de ontwikkeling, de invoering en het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën (ict) in de economie en in de samenleving. Breedband is van strategisch belang om de bijdrage van deze technologieën aan groei en innovatie in alle sectoren van de economie en aan sociale en territoriale cohesie te versnellen. In lijn met de Lissabonstrategie en de daaropvolgende mededelingen van de Europese Commissie (hierna „de Commissie” genoemd), zet ook de Autoriteit zich actief in voor ruime beschikbaarheid van breedbanddiensten voor alle Europese burgers ⁽²⁾.
- (2) In het Actieplan staatssteun — Minder en beter gerichte staatssteun: een routekaart voor de hervorming van de staatssteun (2005-2009) ⁽³⁾ heeft de Commissie immers verklaard dat staatssteun onder bepaalde voorwaarden een doelmatig instrument kan zijn om doelstellingen van gemeenschappelijk belang te behalen. Staatssteun kan met name marktfalen corrigeren, en daardoor de markten beter laten functioneren en het concurrentievermogen versterken. Wanneer de markten doeltreffende resultaten opleveren die echter uit oogpunt van het cohesiebeleid ontoereikend worden geacht, kan staatssteun voorts worden gebruikt om meer gewenste, rechtvaardige resultaten te behalen op de markt. Zo kan een doelgericht overheidsoptreden op het gebied van breedband de „digitale kloof” ⁽⁴⁾ helpen te verkleinen die er bestaat tussen gebieden of regio's van een land die over goedkope en concurrerende breedbanddiensten beschikken en gebieden waar die diensten niet voorhanden zijn.
- (3) Tegelijkertijd moet ervoor worden gezorgd dat staatssteun marktinitiatief in de breedbandsector niet wegdrukt. Indien staatssteun wordt verleend voor breedband in gebieden waar marktdeelnemers normaal gesproken toch al zouden investeren of reeds hebben geïnvesteerd, kan dit ongunstige gevolgen hebben voor de investeringen die breedbandexploitanten reeds onder marktvoorwaarden hebben gedaan en kunnen bestaande prikkels voor marktdeelnemers om in breedband te investeren, in grote mate worden weggenomen. In dat geval kan staatssteun voor breedband contraproductief worden voor het bereiken van de nagestreefde doelstelling. Het toezicht op staatssteun op het gebied van breedband moet in de eerste plaats garanderen dat staatssteunmaatregelen zullen leiden tot meer of snellere breedbanddekking en -penetratie dan zonder de steun het geval zou zijn, en dat de positieve effecten van de steun opwegen tegen de negatieve effecten, wat betreft concurrentievervalsing.
- (4) Ook in het reguleringskader voor elektronische communicatie komen punten aan bod die verband houden met breedbandtoegang ⁽⁵⁾. Tot dusver zijn de wholesalemarkten voor breedband in alle EVA-staten onderworpen aan ex-anteregulering ⁽⁶⁾. In dit verband is reeds een aantal initiatieven genomen in verband met de nieuwe uitdagingen die *next generation access* netwerken (hierna „NGA-netwerken” genoemd) ⁽⁷⁾ uit oogpunt van het toezicht stellen, met name op het punt van toegang ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Dit hoofdstuk is gebaseerd op de mededeling van de Commissie „Communautaire richtsnoeren voor de toepassing van de staatssteunregels in het kader van de snelle uitrol van breedbandnetwerken” (PB C 235 van 30.9.2009, blz. 7).

⁽²⁾ Zie bijv. „i2010 — Een Europese informatiemaatschappij voor groei en werkgelegenheid” (COM(2005) 229 definitief van 1.6.2005); „eEurope 2005: Een informatiemaatschappij voor iedereen” (COM(2002) 263 definitief), en „Overbrugging van de breedbandkloof” (COM(2006) 129).

⁽³⁾ COM(2005) 107 definitief.

⁽⁴⁾ De afgelopen tien jaar zijn informatie- en communicatietechnologieën (ict) voor het grote publiek toegankelijk en betaalbaar geworden. De term „digitale kloof” wordt vooral gebruikt om de kloof aan te duiden tussen de personen en gemeenschappen die tot die informatietechnologieën toegang hebben en zij die niet over die toegang beschikken. Die „digitale kloof” heeft verschillende oorzaken, de belangrijkste is het gebrek aan doeltreffende breedbandinfrastructuur. Wanneer naar de regionale dimensie wordt gekeken, is de verstedelijkingsgraad een belangrijke factor voor de toegang tot en het gebruik van ict. De internetpenetratie blijft bijgevolg veel lager in dunbevolkte gebieden in de Europese Unie.

⁽⁵⁾ Zie het in punt 5cl van bijlage XI bij de EER-overeenkomst bedoelde besluit (Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronischecommunicatienetwerken en -diensten (Kaderrichtlijn) (PB L 108 van 24.4.2002, blz. 33)), het in punt 5ck van bijlage XI bij de EER-overeenkomst bedoelde besluit (Richtlijn 2002/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 betreffende de machtiging voor elektronischecommunicatienetwerken en -diensten (Machtigingsrichtlijn) (PB L 108 van 24.4.2002, blz. 21)) en het in punt 5cj van bijlage XI bij de EER-overeenkomst bedoelde besluit (Richtlijn 2002/19/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de toegang tot en interconnectie van elektronischecommunicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten (Toegangsrichtlijn) (PB L 108 van 24.4.2002, blz. 7)), als aangepast aan de EER-overeenkomst door Protocol nr. 1 bij de overeenkomst.

⁽⁶⁾ Zie Decision on the designation of undertakings with significant market power and imposing specific obligations in the market for wholesale broadband access (market 5) van de Noorse Post- en telecommunicatieautoriteit (Post- og teletilsynet) van 3 april 2009; Decision no 8/2008 on the designation of undertakings with significant market power and imposition of obligations in the market for wholesale broadband access (market 12) van de IJslandse Post- en Telecommunicatieautoriteit (Póst- og fjarskiptastofnun) van 18 april 2008, en de Verfügung van de Telecommunicatieautoriteit van Liechtenstein (Amt für Kommunikation) van 16 december 2009 betreffende Massnahmen der Sonderregulierung auf dem Markt für Breitbandzugang für Grosskunden.

⁽⁷⁾ In dit document wordt onder NGA-netwerken verstaan vaste toegangsdiensten die volledig of gedeeltelijk uit optische elementen bestaan en die breedbandtoegangsdiensten kunnen leveren met betere kenmerken (zoals een hogere verwerkingscapaciteit) dan de diensten die via bestaande netwerken met koperen telefoonlijnen worden geleverd (zie ook voetnoot 58).

⁽⁸⁾ Zie de ontwerp-aanbeveling van de Commissie over gereguleerde toegang tot NGA-netwerken, beschikbaar onder: http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/doc/library/public_consult/nga/dr_recomm_nga.pdf en de European Regulators Group Statement on the development of NGA Access, ERG (08) 68, at http://www.erg.eu.int/doc/publications/erg_08_68_statement_on_nga_development_081211.pdf.

- (5) In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van het beleid van de Autoriteit inzake de toepassing van de staatssteunregels van de EER-overeenkomst op maatregelen ten behoeve van de uitrol van traditionele breedbandnetwerken, op basis van de bestaande beschikkingspraktijk van de Commissie (deel 2) en komen ook een aantal punten aan bod in verband met de beoordeling van maatregelen ten behoeve van de snelle uitrol van NGA-netwerken (deel 3).
- (6) Bij de beoordeling van staatssteun voor breedband zal de Autoriteit de richtsnoeren in dit hoofdstuk toepassen, hetgeen de rechtszekerheid en de transparantie van haar beschikkingspraktijk ten goede zal komen.

2. HET BELEID VAN DE AUTORITEIT INZAKE STAATSSTEUN VOOR BREEDBANDPROJECTEN

2.1. De toepassing van de staatssteunregels

- (7) In haar beschikkingspraktijk heeft de Commissie een positief standpunt ingenomen ten aanzien van overheidsmaatregelen ten behoeve van de uitrol van breedband in plattelandsgebieden en gebieden met weinig dekking, terwijl zij zich meer kritisch heeft getoond ten aanzien van steunmaatregelen in gebieden waar reeds breedbandinfrastructuur aanwezig is en concurrentie speelt. Wanneer een overheidsmaatregel ter ondersteuning van de uitrol van breedband voldeed aan de voorwaarden om te worden beschouwd als staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna „het VWEU” genoemd), bepaling die overeenkomt met artikel 61, lid 1, van de EER-overeenkomst, heeft de Commissie tot dusver de verenigbaarheid ervan voornamelijk getoetst aan artikel 107, lid 3, VWEU, bepaling die overeenkomt met artikel 61, lid 3, van de EER-overeenkomst. Het staatssteunbeleid van de Commissie ten aanzien van overheidsmaatregelen ter ondersteuning van de uitrol van breedbandnetwerken is samengevat in de delen 2.2 en 2.3.

2.2. Artikel 61, lid 1 van de EER-overeenkomst: de vraag of er sprake is van steun

- (8) Overeenkomstig artikel 61, lid 1, van de EER-overeenkomst „zijn steunmaatregelen van de lidstaten van de EG, de EVA-staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de werking van deze Overeenkomst, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de overeenkomstsluitende partijen ongunstig beïnvloedt”. Om als staatssteun te worden aangemerkt moet een maatregel bijgevolg aan elk van de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
- a) de maatregel moet met staatsmiddelen zijn bekostigd,
  - b) hij moet ondernemingen een economisch voordeel opleveren,
  - c) het voordeel moet selectief zijn en de mededinging vervalsen of dreigen te vervalsen,
  - d) de maatregel moet het handelsverkeer binnen de EER ongunstig beïnvloeden.
- (9) Overheidssteun voor breedbandprojecten behelst vaak staatssteun in de zin van artikel 61, lid 1, van de EER-overeenkomst ⁽⁹⁾.
- (10) Om te beginnen zijn de maatregelen meestal met staatsmiddelen bekostigd (bijvoorbeeld wanneer de overheid breedbandprojecten ondersteunt door middel van subsidies, belastingverlagingen of andere voordelige financieringsvoorwaarden) ⁽¹⁰⁾.
- (11) Wat ten tweede het aspect steun ten behoeve een economische activiteit betreft, houden overheidsmaatregelen ter ondersteuning van projecten voor de uitrol van breedband doorgaans verband met de uitoefening van een economische activiteit (zoals de aanleg van, de exploitatie van en het verschaffen van toegang tot breedbandinfrastructuur, met name omleidingsvoorzieningen en gronduitrusting (bijvoorbeeld vaste systemen, terrestrische draadloze systemen, satellietssystemen of combinaties daarvan)). Slechts in het uitzonderlijke geval dat het aldus gefinancierde netwerk niet voor commerciële doeleinden wordt gebruikt (het netwerk biedt bijvoorbeeld alleen breedbandtoegang tot niet-commerciële websites, diensten en informatie) ⁽¹¹⁾, zou een dergelijke overheidsmaatregel ondernemingen geen economisch voordeel opleveren en bijgevolg geen staatssteun vormen in de zin van artikel 61, lid 1, van de EER-overeenkomst.

⁽⁹⁾ Voor een lijst van alle staatssteunbesluiten en -beschikkingen van de Commissie op het gebied van breedband, zie http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf.

⁽¹⁰⁾ Zie ook deel 2.2.1 betreffende de toepassing van het beginsel van de investeerder in een markteconomie.

⁽¹¹⁾ Zie het besluit van de Commissie van 30 mei 2007 betreffende steunmaatregel NN 24/07 — Tsjechische Republiek — Pražská městská bezdrátová síť.

- (12) Wat ten derde de toekenning van een voordeel betreft, wordt de steun gewoonlijk rechtstreeks aan investeerders⁽¹²⁾ in het netwerk verleend, die in de meeste gevallen via een openbare aanbesteding worden gekozen⁽¹³⁾. Enerzijds zorgt de aanbesteding ervoor dat de steun beperkt blijft tot het minimumbedrag dat voor het specifieke project nodig is, anderzijds wordt de winnaar van de aanbesteding dankzij de financiële steun wellicht in staat gesteld om een commerciële activiteit uit te oefenen op voorwaarden die anders niet op de markt voorhanden zouden zijn. Indirecte begunstigen kunnen onder meer andere exploitanten zijn die wholesaletoegang krijgen tot de aldus aangelegde infrastructuur, en ook de zakelijke gebruikers die breedbandconnectiviteit verkrijgen onder voorwaarden die zonder een overheidsoptreden niet van toepassing zouden zijn⁽¹⁴⁾.
- (13) Wat ten vierde het selectiviteitscriterium betreft, zijn overheidsmaatregelen ter ondersteuning van de uitrol van breedbandnetwerken selectief van aard, aangezien zij bestemd zijn voor ondernemingen die alleen in bepaalde regio's of in bepaalde segmenten van de totale markt van elektronischecommunicatiediensten actief zijn. Wat voorts de vervalsing van de mededinging betreft, zal het overheidsoptreden waarschijnlijk de bestaande marktvoorwaarden wijzigen, doordat bepaalde bedrijven geneigd zullen zijn te kiezen voor de diensten die door de gekozen leveranciers worden aangeboden in plaats van voor de bestaande, mogelijk veel duurdere oplossingen die door de markt worden aangeboden⁽¹⁵⁾. Derhalve heeft het feit dat een breedbanddienst voor het eerst of tegen een lager tarief dan anders het geval zou zijn geweest, beschikbaar komt, als effect dat de mededinging wordt vervalst. Voorts kan staatssteun voor breedband de rentabiliteit beperken en een verdringingseffect hebben op investeringen door marktdeelnemers die anders wel bereid zouden zijn geweest om in het betrokken gebied of delen daarvan te investeren.
- (14) Aangezien het overheidsoptreden ongunstige gevolgen kan hebben voor dienstverleners uit andere EER-Statens, heeft het ten slotte ook een effect op het handelsverkeer: op de markten voor elektronischecommunicatiediensten (waaronder de wholesale- en de retailmarkten voor breedband) bestaat immers vrije mededinging tussen exploitanten en dienstverleners⁽¹⁶⁾.

2.2.1. Geen steun: de toepassing van het beginsel van de investeerder in een markteconomie

- (15) Wanneer de overheid de uitrol van breedband ondersteunt door middel van een participatie of een kapitaalbreng in een onderneming die het project zal uitvoeren, moet worden nagegaan of deze investering staatssteun inhoudt. Uit het beginsel van gelijke behandeling volgt dat kapitaal dat, al dan niet rechtstreeks, door de staat ter beschikking van een onderneming wordt gesteld onder met normale marktvoorwaarden overeenkomende omstandigheden, niet als staatssteun kan worden aangemerkt.
- (16) Wanneer de participatie of de kapitaalbreng door een publieke investeerder — ook op lange termijn — niet voldoende uitzicht op rentabiliteit biedt, moet die maatregel als steun in de zin van artikel 61, lid 1, van de EER-overeenkomst worden beschouwd en moet de verenigbaarheid ervan met de gemeenschappelijke markt uitsluitend aan de in dat artikel vastgelegde criteria worden getoetst⁽¹⁷⁾.
- (17) In haar Amsterdam-beschikking⁽¹⁸⁾ heeft de Commissie de toepassing van het beginsel van de particuliere investeerder in een markteconomie onderzocht. In deze beschikking werd onderstreept dat grondig en uitgebreid moet worden aangetoond dat een publieke investering marktconform is, hetzij onder verwijzing naar een significante participatie van particuliere investeerders, hetzij aan de hand van een goed businessplan dat blijk geeft van een passend rendement op de investering. Wanneer particuliere investeerders aan het project deelnemen is het een *conditio sine qua non* dat zij het zakelijke risico van de investering onder dezelfde voorwaarden als de publieke investeerders voor hun rekening nemen.

⁽¹²⁾ Met de term „investeerders” worden ondernemingen of exploitanten van elektronischecommunicatienetwerken aangeduid die investeren in de aanleg en de uitrol van breedbandinfrastructuur.

⁽¹³⁾ De Commissie heeft slechts één zaak goedgekeurd waarin geen gebruik was gemaakt van een openbare aanbesteding, maar van een belastingkredietregeling om in Hongarije de uitrol van breedband in gebieden met weinig dekking te ondersteunen, zie besluit betreffende steunmaatregel N 398/05 — Hongarije — Development of Tax Benefit for Broadband.

⁽¹⁴⁾ Zie bijv. de besluiten van de Commissie betreffende steunmaatregel N 570/07 — Duitsland — Eckpunkte zur Breitbandversorgung des ländlichen Raums in Baden-Württemberg, steunmaatregel N 157/06 — Verenigd Koninkrijk — South Yorkshire Digital Region Broadband Project, steunmaatregel N 264/06 — Italië — Banda larga nelle aree rurali della Toscana, steunmaatregel N 201/06 — Griekenland — Ανάπτυξη ευρωζωνικής πρόσβασης σε υποεξοπλισμένους περιοχές, en steunmaatregel N 131/05 — Verenigd Koninkrijk — FibreSpeed Broadband Project Wales. Particuliere gebruikers zijn weliswaar ook begunstigen van dergelijke maatregelen, maar zij vallen niet onder de staatssteunregels, aangezien zij geen ondernemingen of marktdeelnemers zijn in de zin van artikel 61, lid 1, van de EER-overeenkomst.

⁽¹⁵⁾ Zie besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 266/08 — Duitsland — Breitbanderschließung in ländlichen Gebieten Bayerns.

⁽¹⁶⁾ Zie besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 237/08 — Duitsland — Breitbandförderung Niedersachsen.

⁽¹⁷⁾ Arrest van 21 maart 1991, zaak C-303/88, Italië/Commissie, Jurispr. 1991, blz. I-1433, punten 20-22.

⁽¹⁸⁾ Beschikking 2008/729/EG van de Commissie van 11 december 2007 betreffende steunmaatregel C 53/06 (ex N 262/05, ex CP 127/04) ten gunste van Glasvezelnet Amsterdam voor een investering in een glasvezeltoegangsnetwork door de gemeente Amsterdam (PB L 247 van 16.9.2008, blz. 27). De zaak had betrekking op de aanleg van een FttH (Fibre-to-the-Home)-breedbandtoegangsnetwork waarop 37 000 huishoudens in Amsterdam, die reeds door verschillende concurrerende breedbandnetwerken werden bediend, zich zouden kunnen aansluiten. De gemeente Amsterdam had besloten om samen met twee particuliere investeerders en vijf woningcorporaties te investeren in de passieve laag van het network. De passieve infrastructuur was eigendom van en werd beheerd door een afzonderlijke entiteit waarvan de gemeente Amsterdam een derde van de aandelen in handen had, twee andere private investeerders (ING Real Estate en Reggefiber) een ander derde en de woningcorporaties het overblijvende derde.

2.2.2. Geen steun: compensatie voor openbaredienstverlening en de Altmark-criteria

- (18) In sommige gevallen kunnen EVA-staten van mening zijn dat het aanbieden van een breedbandnetwerk moet worden beschouwd als een dienst van algemeen economisch belang in de zin van artikel 59, lid 2, van de EER-overeenkomst⁽¹⁹⁾.
- (19) Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna „het Hof van Justitie” genoemd) kan overheidsfinanciering voor een dienst van algemeen economisch belang buiten de werkingssfeer van artikel 61, lid 1, van de EER-overeenkomst vallen, mits aan vier belangrijke voorwaarden (doorgaans de Altmark-criteria genoemd) is voldaan⁽²⁰⁾. Deze vier voorwaarden zijn: a) de begunstigde van een mechanisme voor overheidsfinanciering voor een dienst van algemeen economisch belang moet formeel met de desbetreffende taak van algemeen economisch belang belast zijn en zijn verplichtingen moeten duidelijk omschreven zijn; b) de parameters op basis waarvan de compensatie zal worden berekend, moeten vooraf op objectieve en transparante wijze worden vastgesteld, om te vermijden dat de compensatie een economisch voordeel bevat waardoor de begunstigde onderneming ten opzichte van concurrerende ondernemingen kan worden bevoordeeld; c) de compensatie mag niet hoger zijn dan nodig is om de kosten van de uitvoering van de dienst van algemeen economisch belang geheel of gedeeltelijk te dekken, rekening houdende met de opbrengsten alsmede met een redelijke winst uit de uitvoering van die verplichtingen, en d) wanneer de begunstigde niet gekozen is in het kader van een openbare aanbesteding, moet de compensatie worden vastgesteld op basis van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben moeten maken om deze verplichtingen na te komen, rekening houdende met de opbrengsten en een redelijke winst.
- (20) In twee besluiten⁽²¹⁾ betreffende maatregelen die door regionale autoriteiten waren genomen om aan particuliere exploitanten een (gesubsidieerde) concessie voor openbaredienstverlening voor de uitrol van basisbreedbandnetwerken in gebieden met weinig dekking te gunnen⁽²²⁾, is de Commissie tot de conclusie gekomen dat de aangeelde steunregelingen aan de vier Altmark-criteria voldeden en bijgevolg buiten de werkingssfeer van artikel 107, lid 1, VWEU vielen⁽²³⁾. Inzonderheid werd in beide zaken de winnaar van de aanbesteding gekozen op basis van het laagste gevraagde steunbedrag en werd het bedrag van de toegekende compensatie bepaald op basis van vooraf vastgestelde en transparante criteria. Voorts kon de Commissie geen overcompensatie of risico daarop aantonen.
- (21) Daarentegen heeft de Commissie geoordeeld dat er geen sprake kan zijn van een dienst van algemeen economisch belang en dat de desbetreffende Altmark-rechtspraak dus niet van toepassing is wanneer de leverancier geen duidelijke opdracht heeft, hij niet verplicht is alle burgers en ondernemingen in gebieden met weinig dekking breedbandtoegang te bieden en op breedband aan te sluiten en hij zich voornamelijk op het aansluiten van ondernemingen richt⁽²⁴⁾.
- (22) Voorts hebben de EVA-staten volgens de rechtspraak weliswaar een ruime discretionaire bevoegdheid bij de bepaling van wat als een dienst van algemeen economisch belang moet worden beschouwd, doch de omschrijving van dergelijke diensten of opdrachten door een EVA-staat kan in geval van een kennelijke beoordelingsfout door de Autoriteit ter discussie worden gesteld⁽²⁵⁾. Hoewel met andere woorden de bepaling van de aard en de omvang van een taak van algemeen economisch belang tot de discretionaire bevoegdheid van de EVA-staten behoort, is die bevoegdheid niet onbeperkt en kan die niet willekeurig worden uitgeoefend⁽²⁶⁾. Wil een activiteit met name als een

⁽¹⁹⁾ Volgens de rechtspraak moeten ondernemingen die met het beheer van een dienst van algemeen economisch belang zijn belast, door een handeling van de overheid met die taak belast zijn. In dit verband kan een dienst van algemeen economisch belang aan een exploitant worden toevertrouwd door middel van de toekenning van een concessie voor openbaredienstverlening. Zie arrest van 13 juni 2000, gevoegde zaken T-204/97 en T-270/97, EPAC — Empresa para a Agroalimentação e Cereais, SA/Commissie, Jurispr. 2000, blz. II-2267, punt 126, en arrest van 15 juni 2005, zaak T-17/02, Fred Olsen SA/Commissie Jurispr. 2005, blz. II-2031, punten 186, 188 en 189.

⁽²⁰⁾ Zie arrest van 24 juli 2003, zaak C-280/00, Altmark Trans GmbH en Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, in tegenwoordigheid van Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht, Jurispr. 2003, blz. I-7747 (hierna „het Altmark-arrest” genoemd).

⁽²¹⁾ Zie besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 381/04 — Frankrijk — Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques, en besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 382/04 — Frankrijk — Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL).

⁽²²⁾ Hoewel er in deze richtsnoeren sprake is van een „concessie” voor openbaredienstverlening, kan de vorm van het contractuele instrument waarmee het verlenen van een openbare dienst of een dienst van algemeen economisch belang wordt gegund, verschillen van EVA-staat tot EVA-staat. Het instrument moet echter ten minste de precieze aard, omvang en duur van de opgelegde openbaredienstverplichtingen en de identiteit van de betrokken ondernemingen specificeren, alsook de kosten die de betrokken onderneming voor haar rekening moet nemen.

⁽²³⁾ Met name omdat de EVA-staten beschikken over een ruime discretionaire bevoegdheid bij het definiëren van de omvang van een dienst van algemeen economisch belang, heeft de Commissie in de twee bovenvermelde beschikkingen erkend dat de betrokken EVA-staat geen kennelijke fout had begaan toen hij oordeelde dat de betrokken openbaredienstverlening onder het begrip dienst van algemeen economisch belang valt, voor zover de aangeboden overall beschikbare breedbandinfrastructuur voor alle andere netwerkproviders openstaat en een marktfalen verhelpt en voor zover alle gebruikers in de betrokken regio zich kunnen aansluiten.

⁽²⁴⁾ Zie besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 284/05 — Ierland — Regional Broadband Programme: Metropolitan Area Networks („MANs”), phases II en III, punten 23 en 37 tot en met 40. In die zaak was de Commissie van oordeel dat de steun voor de uitrol en het beheer van stedelijke netwerken in een aantal steden in Ierland geen compensatie vormde voor een dienst van algemeen economisch belang, omdat de aangemelde maatregel meer op een „privaat-publiek partnerschap” leek dan op het toevertrouwen en het verrichten van een dienst van algemeen economisch belang. Zie ook het besluit betreffende steunmaatregel N 890/06 — Frankrijk — Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit. In die zaak wees de Commissie erop dat de aangemelde maatregel steun betrof voor de totstandbrenging van breedbandaansluiting alleen voor bedrijvzones en overheidsorganisaties in een deel van Toulouse, met uitsluiting van particulieren. Voorts bestreek het project slechts een deel van de regio. De Commissie oordeelde bijgevolg dat het niet om een dienst van algemeen economisch belang ging, omdat de aangemelde maatregel niet de belangen van de burgers ter harte nam, doch die van de bedrijven.

⁽²⁵⁾ Zie arrest van 12 februari 2008, zaak T-289/03, British United Provident Association Ltd (BUPA), BUPA Insurance Ltd en BUPA Ireland Ltd/Commissie, Jurispr. 2008, blz. II-81, punt 165, en arrest van 27 februari 1997, zaak T-106/95, Fédération française des sociétés d'assurances (FFSA) e.a./Commissie, Jurispr. 1997, blz. II-229, punt 99. Zie ook punt 14 van de mededeling van de Commissie betreffende diensten van algemeen belang in Europa (PB C 17 van 19.1.2001, blz. 4).

⁽²⁶⁾ Zie arrest van 26 juni 2008, zaak T-442/03, SIC — Sociedade Independente de Comunicação SA/Commissie, Jurispr. 2008, blz. II-1161, punt 195; zaak T-289/03, reeds aangehaald, punt 166, en zaak T-17/02, reeds aangehaald, punt 216. Volgens punt 22 van de mededeling van de Commissie betreffende diensten van algemeen belang in Europa houdt de vrijheid van de lidstaten om te definiëren wat zij beschouwen als diensten van algemeen economisch belang in dat het in de allereerste plaats de lidstaten zijn die dergelijke diensten op basis van de specifieke kenmerken van de activiteiten moeten definiëren. Deze definitie kan uitsluitend op kennelijke beoordelingsfouten worden gecontroleerd.

dienst van algemeen economisch belang worden beschouwd, dan moet deze bijzondere kenmerken hebben ten opzichte van gewone economische activiteiten⁽²⁷⁾. In dit verband zal de Autoriteit ervan uitgaan dat in gebieden waar particuliere investeerders reeds in breedbandnetwerkinfrastructuur hebben geïnvesteerd (of hun netwerkinfrastructuur verder aan het uitbreiden zijn) en reeds concurrerende breedbanddiensten met voldoende dekking aanbieden, het opzetten van een parallel concurrerend breedbandnetwerk met overheidsfinanciering niet als een dienst van algemeen economisch belang in de zin van artikel 59, lid 2, van de EER-overeenkomst mag worden aangemerkt⁽²⁸⁾. Wanneer echter kan worden aangetoond dat particuliere investeerders niet in staat zijn om in de nabije toekomst⁽²⁹⁾ alle burgers of gebruikers passende breedbanddekking aan te bieden, waardoor een aanzienlijk deel van de bevolking niet over een aansluiting zou beschikken, kan een compensatie voor openbare dienstverlening worden toegekend aan een onderneming die met het beheer van een dienst van algemeen economisch belang belast is, mits voldaan is aan de voorwaarden die in de punten 23 tot en met 27 zijn uiteengezet. Vooraf moet worden benadrukt dat de overwegingen in die punten rekening houden met de specifieke kenmerken van de breedbandsector en gebaseerd zijn op de ervaring die de Commissie tot dusver in haar beschikkingspraktijk op dit gebied heeft opgedaan. Hoewel de voorwaarden in die punten niet exhaustief zijn, geven zij wel een indicatie van de aanpak die de Autoriteit volgt wanneer zij in individuele gevallen dient na te gaan of de betrokken activiteiten als een dienst van algemeen economisch belang kunnen worden aangemerkt en of de overheidsfinanciering die daarvoor wordt toegekend, in overeenstemming is met de staatssteunregels van de EER-overeenkomst.

- (23) Bij de bepaling van de omvang van een taak van algemeen economisch belang in verband met de ruime uitrol van breedbandinfrastructuur moeten de EVA-staten aangeven waarom zij menen dat de betrokken dienst wegens zijn specifieke karakter verdient als dienst van algemeen economisch belang te worden aangemerkt en van andere economische activiteiten te worden onderscheiden⁽³⁰⁾. Voorts moeten zij erop toezien dat de taak van algemeen economisch belang voldoet aan bepaalde minimumcriteria die voor alle taken van algemeen economisch belang gemeenschappelijk zijn, en aantonen dat in het specifieke geval inderdaad aan die criteria is voldaan.
- (24) Het gaat erom dat er ten minste sprake is van a) een overheidsbesluit waarbij de betrokken ondernemers met een dergelijke taak worden belast, en b) dat die taak universeel en verplicht van aard is. Om bij de bepaling van de omvang van een dienst van algemeen economisch belang voor de uitrol van breedband geen kennelijke beoordeelingsfout te maken, moeten de EVA-staten er dus voor zorgen dat de uit te rollen breedbandinfrastructuur alle gebruikers in een bepaald gebied, zowel particulieren als ondernemingen, universele connectiviteit biedt. Voorts volgt uit het verplichte karakter van de taak van algemeen economisch belang dat de exploitant van het uit te rollen netwerk de toegang tot de infrastructuur niet op discretionaire en/of discriminerende basis mag weigeren (bijvoorbeeld omdat het mogelijk commercieel niet winstgevend is in een bepaald gebied toegang te verlenen).
- (25) Gelet op de mededingingssituatie die sedert de liberalisering van de elektronischecommunicatiesector in de EER tot stand werd gebracht, en voornamelijk de mededinging die vandaag op de retailmarkt voor breedband bestaat, dient een netwerk dat in het kader van een dienst van algemeen economisch belang met overheidsfinanciering is uitgerold, beschikbaar te zijn voor alle geïnteresseerde exploitanten. Er kan bijgevolg slechts sprake zijn van een taak van algemeen economisch belang voor de uitrol van breedband indien er een passieve, neutrale⁽³¹⁾ en vrij toegankelijke infrastructuur tot stand wordt gebracht. Een dergelijk netwerk moet aanvragers van toegang alle mogelijke vormen van netwerktoegang bieden en een daadwerkelijke mededinging op retailniveau mogelijk maken, zodat de eindgebruikers kunnen kiezen uit concurrerende en betaalbare diensten⁽³²⁾. De taak van algemeen economisch belang mag derhalve alleen betrekking hebben op de uitrol van een breedbandnetwerk dat universele connectiviteit biedt en op de daarmee verband houdende diensten voor wholesaletoeegang, maar niet op retailcommunicatiediensten⁽³³⁾. Wanneer de exploitant die met de taak van algemeen economisch belang belast is, ook een verticaal geïntegreerde breedbandexploitant is, moeten er voldoende garanties zijn om belangenconflicten, onrechtmatige discriminatie en andere verborgen indirecte voordelen⁽³⁴⁾ te voorkomen.

⁽²⁷⁾ Dit betekent dat de doelstelling van algemeen belang die de overheid verwezenlijkt wil zien, niet gewoon de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid of van economische gebieden in de zin van artikel 61, lid 3, onder c), van de EER-overeenkomst kan zijn. Zie besluit betreffende steunmaatregel N 381/04 — Frankrijk — Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques, punt 53, en besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 382/04 — Frankrijk — Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL).

⁽²⁸⁾ In dit verband moeten de netwerken waarmee bij de beoordeling van de behoefte aan een dienst van algemeen economisch belang rekening wordt gehouden, altijd van een vergelijkbare architectuur zijn, namelijk ofwel basisbreedband of NGA-netwerken.

⁽²⁹⁾ De term „in de nabije toekomst” moet worden verstaan als „binnen een termijn van drie jaar”. In dit verband moeten de door particuliere investeerders geplande investeringsinspanningen garanderen dat er binnen een termijn van drie jaar qua dekking ten minste aanzienlijke vooruitgang wordt geboekt en dat de geplande investering binnen een redelijke termijn daarna wordt afgerond (afhankelijk van de specifieke kenmerken van elk gebied en van elk project).

⁽³⁰⁾ Zonder een dergelijke motivering zou immers een — zelfs marginale — controle door de Autoriteit op grond van zowel de eerste voorwaarde van het Altmark-arrest als artikel 59, lid 2, van de EER-overeenkomst, of de EVA-staat in het kader van zijn discretionaire bevoegdheid een kennelijke fout heeft gemaakt, niet mogelijk zijn (zaak T-289/03, BUPA e.a./Commissie, reeds aangehaald, punt 172).

⁽³¹⁾ Een netwerk moet technologisch neutraal zijn, zodat aanvragers van toegang alle beschikbare technologieën kunnen gebruiken om diensten aan eindgebruikers te leveren. Hoewel die vereiste van minder groot belang is bij de uitrol van een ADSL-netwerkinfrastructuur, is dit niet het geval voor NGA-glasvezelnetwerken waar de exploitanten verschillende glasvezeltechnologieën kunnen gebruiken om diensten aan eindgebruikers te leveren (bijv. punt-tot-punt of G-PON).

⁽³²⁾ Een ADSL-netwerk moet bijv. bitstream en volledige ontbundeling aanbieden, terwijl een NGA-glasvezelnetwerk ten minste toegang tot dark fibre, bitstream en, ingeval van een FTTC-netwerk, toegang tot ontbundeling van het subnet moet aanbieden.

⁽³³⁾ Deze beperking wordt gerechtvaardigd door het feit dat na de uitrol van een breedbandnetwerk dat universele connectiviteit biedt, de marktkrachten normaal gesproken normaal gesproken toereikend zijn om alle gebruikers tegen een concurrerend tarief communicatiediensten aan te bieden.

⁽³⁴⁾ Dergelijke garanties kunnen onder meer bestaan in een verplichting een aparte boekhouding te voeren of in de oprichting van een entiteit die structureel en juridisch losstaat van de verticaal geïntegreerde exploitant. Alleen die entiteit zou verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de taak van algemeen economisch belang.

- (26) Aangezien de elektronischcommunicatiemarkt volledig geliberaliseerd is, vloeit hieruit voort dat een dienst van algemeen economisch belang voor de uitrol van breedband niet gebaseerd kan zijn op de verlening van een uitsluitend of bijzonder recht in de zin van artikel 59, lid 1, van de EER-overeenkomst aan de exploitant die met die taak van algemeen economisch belang belast is.
- (27) Het is mogelijk dat de exploitant die belast is met een taak van algemeen economisch belang — namelijk universele dekking tot stand brengen — bij de uitvoering van die opdracht niet alleen in niet-winstgevende gebieden netwerkinfrastructuur moet uitrollen, maar ook in winstgevende gebieden, dat wil zeggen in gebieden waar andere exploitanten reeds hun eigen netwerkinfrastructuur hebben uitgerold of van plan zijn om dat in de nabije toekomst te doen. In dat geval mag, gezien de specifieke kenmerken van de breedbandsector, de toegekende compensatie echter alleen de kosten van de uitrol van infrastructuur in de niet-winstgevende gebieden dekken⁽³⁵⁾. Wanneer een dienst van algemeen economisch belang voor de uitrol van een breedbandnetwerk niet is gebaseerd op de uitrol van een infrastructuur die eigendom is van de overheid, moeten er doeltreffende controle- en terugvorderingsmechanismen worden ingevoerd, teneinde te voorkomen dat de exploitant die met de taak van algemeen economisch belang belast is, een onrechtmatig voordeel geniet doordat hij na afloop van de hem toevertrouwde dienst van algemeen economisch belang eigenaar blijft van het netwerk dat met staatsmiddelen gefinancierd is. Ten slotte moet de compensatie voor de dienst van algemeen economisch belang in beginsel worden toegekend door middel van een open, transparante en niet-discriminerende aanbesteding, waarbij alle kandidaat-exploitanten in hun offerte op een transparante manier moeten aangeven welke gebieden winstgevend zijn en welke niet, wat de te verwachten opbrengsten zijn en welke compensatie zij strikt noodzakelijk achten, zodat overcompensatie wordt voorkomen. Een aanbesteding die onder die voorwaarden wordt georganiseerd, moet garanderen dat de vierde voorwaarde van het Altmark-arrest vervuld is (zie punt (19)).
- (28) Wanneer niet aan de vier Altmark-criteria is voldaan, en indien aan de algemene criteria voor de toepassing van artikel 61, lid 1, van de EER-overeenkomst is voldaan, dan is de compensatie voor de openbare dienst van de uitrol van een breedbandinfrastructuur als staatssteun aan te merken en zal zij onder de toepassing vallen van de artikelen 49, 59 en 61 van de EER-overeenkomst en artikel 1 van deel I in Protocol nr. 3 bij de Overeenkomst tussen de EVA-staten betreffende de oprichting van een Toezichthoudende Autoriteit en een Hof van Justitie (hierna „Protocol nr. 3 bij de Toezichtovereenkomst” genoemd). In dat geval kan de staatssteun in de vorm van een compensatie voor openbare dienstverlening die wordt toegekend aan bepaalde ondernemingen die met het beheer van diensten van algemeen economisch belang zijn belast (zie de punten 23 tot en met 27), verenigbaar worden verklaard met de werking van de EER-overeenkomst en worden vrijgesteld van de in artikel 1, lid 3, van deel I in Protocol nr. 3 bij de Toezichtovereenkomst vastgelegde aanmeldingsplicht, indien voldaan is aan de voorwaarden van het in punt 1h van bijlage XV bij de EER-overeenkomst bedoelde besluit (Beschikking 2005/842/EG van de Commissie van 28 november 2005 betreffende de toepassing van artikel 86, lid 2, van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst die aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen wordt toegekend⁽³⁶⁾), als aangepast aan de EER-overeenkomst bij Protocol nr. 1 bij die overeenkomst⁽³⁷⁾.

2.3. De beoordeling van de verenigbaarheid op grond van artikel 61, lid 3, van de EER-overeenkomst

- (29) Wanneer de Commissie heeft vastgesteld dat een aangemelde maatregel in de breedbandsector steun is in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU, wordt de beoordeling van de verenigbaarheid tot dusver rechtstreeks op artikel 107, lid 3, onder c), VWEU gebaseerd⁽³⁸⁾.
- (30) Gebieden die door een breedbandproject met staatssteun worden bestreken, kunnen ook steungebieden zijn in de zin van artikel 61, lid 3, onder a) en onder c), van de EER-overeenkomst en van het hoofdstuk betreffende regionale steunmaatregelen 2007-2013 in de richtsnoeren staatssteun van de Autoriteit (hierna „het hoofdstuk betreffende regionale steunmaatregelen” genoemd)⁽³⁹⁾. In dat geval kan de steun voor breedband ook worden aangemerkt als steun ten behoeve van initiële investeringen in de zin van het hoofdstuk betreffende regionale steunmaatregelen. In veel van de tot dusver door de Commissie onderzochte zaken bestreken de aangemelde maatregelen evenwel ook niet-steungebieden, zodat de beoordeling van de Commissie niet kon worden uitgevoerd op basis van de overkomstige richtsnoeren inzake regionale steunmaatregelen van de Commissie⁽⁴⁰⁾.
- (31) Wanneer een maatregel binnen de werkingssfeer van het hoofdstuk betreffende regionale steunmaatregelen valt en wanneer wordt overwogen ad-hocsteun aan één individuele onderneming toe te kennen of steun ten behoeve van

⁽³⁵⁾ Het zijn de EVA-staten die rekening houdend met de bijzonderheden van elk geval moeten bepalen wat de meest geschikte methode is om ervoor te zorgen dat de toegekende compensatie alleen de kosten dekt voor het verrichten van de taak van algemeen economisch belang in de niet-winstgevende gebieden. De toegekende compensatie kan bijvoorbeeld gebaseerd worden op een vergelijking tussen de opbrengsten van de commerciële exploitatie van de infrastructuur in de winstgevende gebieden en de opbrengsten van de commerciële exploitatie in de niet-winstgevende gebieden. Extra winst, dat wil zeggen winst die het gebruikelijke rendement op kapitaal voor de uitrol van een bepaalde breedbandinfrastructuur overstijgt, zou kunnen worden toegewezen aan de financiering van de dienst van algemeen economisch belang in niet-winstgevende gebieden terwijl voor het saldo van de kosten een financiële compensatie wordt toegekend.

⁽³⁶⁾ PB L 312 van 29.11.2005, blz. 67.

⁽³⁷⁾ Zie in de richtsnoeren staatssteun van de Autoriteit ook het hoofdstuk inzake staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst (PB L 109 van 26.4.2007, blz. 44) en EER-Supplement nr. 20 van 26.4.2007, blz. 1; ook beschikbaar op de website van de Autoriteit onder: http://www.eftasurv.int/fieldsOfWork/fieldStateAid/state_aid_guidelines/partvi-stateaidintheformofpublicservicecompensation.pdf.

⁽³⁸⁾ In artikel 107, lid 3, onder a), VWEU, dat overeenstemt met artikel 61, lid 3, onder a), van de EER-overeenkomst, is bepaald dat „steun ter bevordering van de economische ontwikkeling van streken waarin de levensstandaard abnormaal laag is of waar een ernstig gebrek aan werkgelegenheid heerst”, eveneens als verenigbaar met de werking van de EER-overeenkomst kan worden aangemerkt.

⁽³⁹⁾ PB L 54 van 28.2.2008, blz. 1 en EER-Supplement nr. 11 van 28.2.2008, blz. 1.

⁽⁴⁰⁾ Richtsnoeren inzake regionale steunmaatregelen 2007-2013 (PB C 54 van 4.3.2006, blz. 13). Hoewel de toegekende steun in sommige zaken tot steungebieden beperkt bleef en ook als steun ten behoeve van initiële investeringen in de zin van de bovengenoemde richtsnoeren kon worden aangemerkt, overschreed de steunintensiteit bovendien vaak het toegestane plafond voor regionale steun in dergelijke gebieden.

slechts één enkele economische sector, moet de EVA-staat aantonen dat aan de voorwaarden van het hoofdstuk betreffende regionale steunmaatregelen is voldaan. Die vereisen onder meer dat het betrokken project tot een coherente regionale ontwikkelingsstrategie bijdraagt en dat het, gelet op de aard en de omvang ervan, de mededinging niet in onaanvaardbare mate zal vervalsen.

2.3.1. *De afwegingstoets en de toepassing ervan op steun ten behoeve van de uitrol van breedbandnetwerken*

- (32) Om te beoordelen of een steunmaatregel als verenigbaar met de werking van de EER-overeenkomst kan worden beschouwd, maakt de Autoriteit een afweging van het positieve effect van de steunmaatregel voor het behalen van een doelstelling van gemeenschappelijk belang tegen de potentieel negatieve neveneffecten, zoals de verstoring van het handelsverkeer en de vervalsing van de mededinging.
- (33) Bij deze afweging beantwoordt de Autoriteit de volgende vragen:
- a) Is het doel van de steunmaatregel duidelijk omschreven en van gemeenschappelijk belang, met andere woorden wordt met de voorgestelde steun een marktfalen of een andere doelstelling aangepakt ⁽⁴¹⁾?
  - b) Is de steunmaatregel goed genoeg ontworpen om de doelstelling van gemeenschappelijk belang te kunnen verwezenlijken? Met name:
    - i) is staatssteun een geschikt beleidsinstrument, met andere woorden zijn er geen andere, meer geschikte instrumenten?
    - ii) heeft de steunmaatregel een stimulerend effect, met andere woorden verandert de steun het gedrag van ondernemingen?
    - iii) is de steunmaatregel evenredig, met andere woorden kan dezelfde gedragswijziging niet met minder steun worden verkregen?
  - c) Zijn de vervalsingen van de mededinging en de beïnvloeding van het handelsverkeer zo beperkt dat de balans al met al positief is?
- (34) De afzonderlijke stappen van deze afwegingstoets op het gebied van breedband zijn hieronder nader toegelicht in de delen 2.3.2 en 2.3.3.

2.3.2. *Doelstelling van de maatregel*

- (35) Zoals gezegd in de inleiding is ruim beschikbare en betaalbare toegang tot breedband van strategisch belang omdat hierdoor de bijdrage van ict aan groei en innovatie in alle sectoren van de economie en aan sociale en territoriale cohesie kan versnellen.
- (36) De economische wetmatigheden van het aanbieden van breedband zijn van die aard dat de markt het niet altijd rendabel zal achten om erin te investeren. Door de economische wetmatigheden in verband met dichtheid zijn breedbandnetwerken doorgaans rendabeler wanneer zij worden uitgerold waar de mogelijke vraag groter en meer geconcentreerd is, dat wil zeggen in dichtbevolkte gebieden. Omdat de vaste investeringskosten hoog zijn, nemen de eenheidskosten sterk toe naarmate de bevolkingsdichtheid afneemt. Bijgevolg zullen breedbandnetwerken doorgaans slechts een deel van de bevolking op rendabele wijze kunnen bestrijken. Voorts kan het in bepaalde gebieden slechts voor één dienstverlener, en niet voor twee of meer, rendabel zijn om een netwerk aan te leggen.
- (37) Wanneer de markt niet voldoende breedbanddekking biedt of de toegangsvoorwaarden een probleem vormen, kan staatssteun een nuttige rol vervullen. Meer bepaald kan staatssteun in de breedbandsector een marktfalen verhelpen, dat wil zeggen situaties waarin individuele marktinvesteerders niet investeren, ook al zou dit vanuit een ruimer economisch perspectief efficiënt zijn, bijvoorbeeld vanwege positieve overloopeffecten. Ook kan staatssteun voor breedband worden beschouwd als een instrument om rechtvaardigheidsdoelstellingen te verwezenlijken, dat wil zeggen als een manier om alle actoren in de samenleving vlotter toegang te verlenen tot een essentieel communicatiemiddel en middel om aan de samenleving te participeren en gebruik te maken van de vrijheid van meningsuiting, hetgeen de sociale en territoriale cohesie bevordert.
- (38) Het is nuttig om van bij aanvang een fundamenteel onderscheid te maken tussen de soorten gebieden waarop de steun gericht kan zijn, afhankelijk van de mate waarin reeds breedbandconnectiviteit voorhanden is. De Commissie heeft steeds opnieuw een onderscheid gemaakt tussen gebieden waar geen breedbandinfrastructuur bestaat of waar breedbandinfrastructuur waarschijnlijk niet in de nabije toekomst zal worden aangelegd („witte gebieden”), gebieden waar slechts één breedbandnetwerkexploitant aanwezig is („grijze gebieden”) en gebieden waar ten minste twee of meer breedbandnetwerkexploitanten aanwezig zijn („zwarte gebieden”) ⁽⁴²⁾.

⁽⁴¹⁾ Zie bijv. besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 508/08 — Verenigd Koninkrijk — Provision of remote Broadband services in Northern Ireland; besluit betreffende steunmaatregel N 201/06 — Griekenland — Ανάπτυξη ευρυζωνικής πρόσβασης σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές, en besluit betreffende steunmaatregel N 118/06 — Letland — Platjoslas komunikācijas tīklu attīstība lauku apvidos.

⁽⁴²⁾ Zie bijv. besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 201/06 — Griekenland — Ανάπτυξη ευρυζωνικής πρόσβασης σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές.

2.3.2.1. „Witte gebieden”: doelstellingen in verband met het bevorderen van territoriale cohesie en economische ontwikkeling

- (39) De Autoriteit beschouwt steun ten behoeve van de uitrol van breedbandnetwerken in plattelandsgebieden en witte gebieden met weinig dekking als een bijdrage aan de territoriale sociale en economische cohesie en een middel om marktfalen aan te pakken. Breedbandnetwerken kunnen doorgaans slechts een deel van de bevolking op rendabele wijze bestrijken, zodat staatssteun nodig is om totale dekking van het grondgebied te bereiken.
- (40) De Autoriteit aanvaardt dat EVA-staten die financiële steun verlenen voor het aanbieden van breedbanddiensten in gebieden waar breedband momenteel niet beschikbaar is en waar particuliere investeerders niet van plan zijn om in de nabije toekomst dergelijke infrastructuur uit te rollen, werkelijke doelstellingen in verband met cohesie en economische ontwikkeling nastreven, zodat het mogelijk is dat hun optreden het gemeenschappelijk belang dient⁽⁴³⁾. De term „in de nabije toekomst” moet worden verstaan als „binnen een termijn van drie jaar”. In dit verband moeten de door particuliere investeerders geplande investeringsinspanningen garanderen dat er binnen een termijn van drie jaar qua dekking ten minste aanzienlijke vooruitgang wordt geboekt en dat de geplande investering binnen een redelijke termijn daarna wordt afgerond (afhankelijk van de specifieke kenmerken van elk gebied en elk project). Overheden kunnen verlangen dat een businessplan wordt overgelegd, samen met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol en het bewijs van adequate financiering of andere bewijsstukken waaruit blijkt dat de door particuliere netwerkexploitanten geplande investering geloofwaardig en haalbaar is.

2.3.2.2. „Zwarte gebieden”: geen overheidsoptreden nodig

- (41) Wanneer in een bepaalde geografische zone ten minste twee breedbandnetwerkexploitanten aanwezig zijn en breedbanddiensten onder concurrerende voorwaarden worden aangeboden (concurrentie op basis van eigen infrastructuur), doet er zich geen marktfalen voor. Bijgevolg bestaat er slechts een zeer kleine mogelijkheid dat overheids-optreden extra voordelen oplevert. Staatssteun voor de financiering van de aanleg van een extra breedbandnetwerk zal integendeel in beginsel juist tot een onaanvaardbare vervalsing van de mededinging leiden en particuliere investeerders wegdrücken. Wanneer niet duidelijk kan worden aangetoond dat er zich marktfalen voordoet, zal de Autoriteit bijgevolg maatregelen ter financiering van de uitrol van extra breedbandinfrastructuur in een „zwart gebied” negatief beoordelen⁽⁴⁴⁾.

2.3.2.3. „Grijze gebieden”: noodzaak van een nadere beoordeling

- (42) Dat er in een bepaald gebied een netwerkexploitant aanwezig is, betekent niet noodzakelijk dat er zich geen marktfalen of probleem in verband met cohesie voordoet. Een monopolie kan van invloed zijn op de kwaliteit van de dienst of het tarief waartegen diensten aan de burgers worden aangeboden. Anderzijds brengen subsidies voor de aanleg van een alternatief netwerk in gebieden waar slechts één breedbandnetwerkexploitant aanwezig is, per definitie mee dat de marktdynamiek wordt verstoord. Staatssteun ten behoeve van de uitrol van breedbandnetwerken in „grijze gebieden” moet derhalve nader worden beoordeeld en de verenigbaarheid ervan moet zorgvuldig worden onderzocht.
- (43) Het is mogelijk dat in de door het overheidsoptreden bestreken zone een netwerkexploitant aanwezig is, doch dat bepaalde categorieën gebruikers nog steeds niet goed worden bediend, hetzij omdat sommige door de gebruikers gevraagde breedbanddiensten niet voor hen beschikbaar zijn, hetzij omdat het retailtarief daarvoor wegens het ontbreken van gereguleerde wholesaletarieven veel hoger ligt dan het tarief dat in andere gebieden of regio's van het land met meer concurrentie voor dezelfde diensten wordt gevraagd⁽⁴⁵⁾. Indien er daarnaast slechts beperkte vooruitzichten bestaan dat derden een alternatieve infrastructuur aanleggen, kan de financiering van een alternatieve infrastructuur een geschikte maatregel zijn. Hierdoor wordt de afwezigheid van mededinging op het vlak van de infrastructuur verholpen en worden de problemen die voortvloeien uit de feitelijke monopoliepositie van de gevestigde exploitant beperkt⁽⁴⁶⁾. In die omstandigheden moet de betrokken EVA-staat echter een aantal voorwaarden in acht nemen om steun te kunnen verlenen.

⁽⁴³⁾ Zie bijv. besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 118/06 — Letland — Platjoslas komunikācijas tīklu attīstība lauku apvidos.

⁽⁴⁴⁾ Zie Beschikking 2007/175/EG van de Commissie van 19 juli 2006 betreffende de steunmaatregel C 35/2005 die Nederland voornemens is ten uitvoer te leggen met betrekking tot de aanleg van een breedbandnetwerk in Appingedam (PB L 86 van 27.3.2007, blz. 1). In die zaak ging het om de uitrol van een passief netwerk (dat wil zeggen buizen en glasvezel), waarvan de gemeente eigenaar zou zijn, terwijl de actieve laag (dat wil zeggen het beheer en de exploitatie van het netwerk) aan een wholesale-exploitant uit de particuliere sector zou worden uitbesteed, die aan andere dienstverleners wholesaletoeegang zou moeten aanbieden. In haar beschikking merkte de Commissie op dat de Nederlandse breedbandmarkt zich kenmerkte door snelle ontwikkelingen en dat aanbieders van elektronischecomunicatiediensten, waaronder kabelexploitanten en aanbieders van internetdiensten, op het punt stonden om zonder staatssteun breedbanddiensten met zeer hoge capaciteit op de markt te introduceren. De situatie in Appingedam verschilde niet van de rest van de Nederlandse breedbandmarkt. Zowel de gevestigde exploitant van vaste telefonie als een kabelexploitant boden in Appingedam reeds „drievoudige diensten” (telefonie, breedband en digitale/analoge TV) aan en beide exploitanten beschikten over de technische mogelijkheden om de breedbandcapaciteit van hun netwerken te verhogen.

⁽⁴⁵⁾ Zoals gezegd in punt 4 is breedbandtoegang tot dusver in alle EVA-staten onderworpen aan ex-anteregulering.

⁽⁴⁶⁾ In haar besluit betreffende steunmaatregel N 131/05 — Verenigd Koninkrijk — FibreSpeed Broadband Project Wales, moest de Commissie nagaan of de financiële steun die door de Welsh autoriteiten werd verleend voor de aanleg van een open en neutraal glasvezelnetwerk dat 14 bedrijvenparken zou verbinden, ook verenigbaar kon worden verklaard indien de gesteunde lokaties reeds door de gevestigde netwerkexploitant werden bediend met prijsgereguleerde huurlijnen. De Commissie was van oordeel dat de huurlijnen die door de gevestigde exploitant werden aangeboden, zeer duur waren en zo goed als onbetaalbaar voor kleine en middelgrote ondernemingen. De gesteunde bedrijvenparken konden evenmin symmetrische ADSL-diensten van meer dan 2 Mbps krijgen, vanwege hun afstand tot de telefooncentrales van de gevestigde exploitant. Voorts stelde de gevestigde exploitant zijn buizen en dark fibre (niet-geactiveerde glasvezel) niet ter beschikking van derden. De aanwezigheid van de gevestigde exploitant in de bestreken gebieden kon derhalve geen betaalbare hogesnelheidsinternetdiensten voor kleine en middelgrote ondernemingen garanderen. Evenmin bestond het vooruitzicht dat derden een alternatieve infrastructuur zouden aanleggen om de betrokken bedrijvenparken hogesnelheidsdiensten aan te bieden. Zie ook besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 890/06 — Frankrijk — Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit, en besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 284/05 — Ierland — Regional Broadband Programme: Metropolitan Area Networks („MANs”), phases II and III.

- (44) Bijgevolg kan de Autoriteit onder bepaalde voorwaarden staatssteunmaatregelen ten behoeve van gebieden waar het aanbieden van breedbandinfrastructuur de facto nog steeds een monopolie is, verenigbaar verklaren, mits i) er geen betaalbare of geschikte diensten worden aangeboden die voldoen aan de behoeften van burgers of zakelijke gebruikers, en ii) er geen minder versturende maatregelen kunnen worden genomen (waaronder ex-anteregulering) om dezelfde doelen te bereiken. Om vast te stellen of aan deze voorwaarden is voldaan, zal de Autoriteit met name nagaan of:
- de algemene marktvoorwaarden niet afdoende zijn, waarbij zij onder meer zal kijken naar het niveau van de huidige tarieven voor breedband, het type diensten dat aan eindgebruikers wordt aangeboden (particulieren en zakelijke gebruikers) en de gestelde voorwaarden;
  - bij gebreke van ex-anteregulering die door een nationale toezichthouder is opgelegd, niet aan derden werkelijke netwerktoegang wordt aangeboden, en of de toegangsvoorwaarden niet in een daadwerkelijke mededinging resulteren;
  - algemene toetredingsdrempels de mogelijke toetreding van andere exploitanten van elektronischecommunicatienetwerken belemmeren, en of
  - de maatregelen of oplossingen die door de bevoegde nationale toezichthouder of mededingingsautoriteit ten aanzien van de bestaande netwerkexploitant worden opgelegd, die problemen niet hebben kunnen oplossen.

2.3.3. Vormgeving van de maatregel en de noodzaak de concurrentievervalsing te beperken

- (45) Wanneer de breedbanddekking ontoereikend wordt geacht, kan overheidsoptreden noodzakelijk zijn. Eerst moet de vraag worden gesteld of staatssteun een geschikt beleidsinstrument is om het probleem aan te pakken en of er geen andere, meer geschikte instrumenten zijn.
- (46) In dit verband merkt de Autoriteit op dat ex-anteregulering in veel gevallen de uitrol van breedband in stedelijke en dichterbevolkte gebieden in de hand heeft gewerkt, maar wellicht geen toereikend instrument vormt om het aanbieden van breedbanddiensten mogelijk te maken, vooral in gebieden met weinig dekking waar de inherente rentabiliteit van de investering laag is ⁽⁴⁷⁾.
- (47) Hoewel maatregelen aan de vraagzijde ten behoeve van breedband (zoals vouchers voor eindgebruikers) positief kunnen bijdragen aan de breedbandpenetratie en moeten worden aangemoedigd als een alternatief voor of een aanvulling op andere overheidsmaatregelen, kunnen deze ook niet altijd het gebrek aan breedbandaanbod verhelpen ⁽⁴⁸⁾. In dergelijke situaties is het dus mogelijk dat er geen alternatief voor overheidsfinanciering bestaat om het gebrek aan breedbandconnectiviteit te verhelpen.
- (48) Wat betreft het stimulerende effect van de maatregel moet worden onderzocht of de betrokken investering in een breedbandnetwerk zonder staatssteun niet binnen dezelfde termijn zou zijn gedaan.
- (49) Bij de beoordeling van de vraag of aangemelde maatregelen in „witte” of „grijze gebieden” evenredig zijn, zou, ingeval niet is voldaan aan één van de in de onderstaande punten a) tot en met h) beschreven voorwaarden, een grondige beoordeling moeten worden verricht ⁽⁴⁹⁾, die waarschijnlijk zal leiden tot de conclusie dat de steun niet verenigbaar is met de werking van de EER-overeenkomst:
- Gedetailleerd in kaart brengen van de dekking:* de EVA-staten moeten duidelijk aangeven welke geografische gebieden door de betrokken steunmaatregel zullen worden bestreken. Daarnaast moeten de EVA-staten een analyse van de concurrentievoorwaarden en de concurrentiestructuur in die gebieden verrichten en overleg plegen met alle belanghebbenden die door de betrokken maatregel worden getroffen, teneinde vervalsing van de mededinging met de bestaande exploitanten en met partijen die reeds investeringen in de nabije toekomst hebben gepland, tot een minimum te beperken en deze investeerders in de gelegenheid te stellen hun activiteiten te plannen ⁽⁵⁰⁾. Met een gedetailleerde kaart en een grondige overlegprocedure wordt dus niet alleen voor een hoge mate van transparantie gezorgd, doch is er ook een essentieel instrument voorhanden om te bepalen of een zone „wit”, „grijs” of „zwart” is ⁽⁵¹⁾.

⁽⁴⁷⁾ Zie bijv. besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 473/07 — Italië — Conessioni a banda larga per l'Alto Adige; besluit betreffende steunmaatregel N 570/07 — Duitsland — Eckpunkte zur Breitbandversorgung des ländlichen Raums in Baden-Württemberg; besluit betreffende steunmaatregel N 131/05 — Verenigd Koninkrijk — FibreSpeed Broadband Project Wales; besluit betreffende steunmaatregel N 284/05 — Ierland — Regional Broadband Programme: Metropolitan Area Networks („MANs”), phases II en III; besluit betreffende steunmaatregel N 118/06 — Letland — Platjoslas komunikācijas tīklu attīstība lauku apvidos, en besluit betreffende steunmaatregel N 157/06 — Verenigd Koninkrijk — South Yorkshire Digital Region Broadband Project.

⁽⁴⁸⁾ Zie bijv. besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 222/06 — Italië — Aiuto per il superamento del digital divide in Sardegna; besluit betreffende steunmaatregel N 398/05 — Hongarije — Development of Tax Benefit for Broadband, en besluit betreffende steunmaatregel N 264/06 — Italië — Banda larga nelle aree rurali della Toscana.

⁽⁴⁹⁾ Normaal gesproken in het kader van de procedure van artikel 1, lid 2, van deel I in Protocol nr. 3 bij de Toezichtovereenkomst.

⁽⁵⁰⁾ Indien kan worden aangetoond dat de bestaande exploitanten de overheid geen informatie hebben bezorgd die relevant is met het oog op het in kaart brengen van de dekking, moet die overheid noodgedwongen terugvallen op de informatie die haar ter beschikking is gesteld.

⁽⁵¹⁾ Zie bijv. besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 201/06 — Griekenland — Ανάπτυξη ευρωζωνικής πρόσβασης σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές; besluit betreffende steunmaatregel N 264/06 — Italië — Banda larga nelle aree rurali della Toscana; besluit betreffende steunmaatregel N 475/07 — Ierland — National Broadband Scheme („NBS”), en besluit betreffende steunmaatregel N 115/08 — Duitsland — Breitbandversorgung ländlicher Räume in Deutschland.

- b) *Openbare aanbesteding*: met een openbare aanbesteding wordt transparantie gegarandeerd voor alle investeerders die willen inschrijven voor de uitvoering van het gesubsidieerde project. Bij een openbare aanbesteding is het een *conditio sine qua non* dat alle inschrijvers gelijk en niet-discriminerend worden behandeld. Een openbare aanbesteding is een methode om het mogelijke voordeel van de betrokken staatssteun tot een minimum te beperken en tegelijkertijd de selectieve aard van de steunmaatregel te reduceren, aangezien vooraf niet bekend is welke inschrijver zal worden gekozen ⁽⁵²⁾.
- c) *Economisch meest voordelige offerte*: teneinde het toe te kennen steunbedrag te beperken, moet in het kader van een openbare aanbesteding in beginsel de inschrijver die het laagste steunbedrag vraagt onder gelijke of zelfs identieke kwalitatieve voorwaarden, meer prioriteitspunten krijgen bij de eindbeoordeling van zijn bod ⁽⁵³⁾. Hierdoor kan de EVA-staat de last van de berekening hoeveel steun werkelijk noodzakelijk is, naar de markt doorschuiven en zodoende de informatieasymmetrie wegwerken die meestal in het voordeel van de particuliere investeerders speelt.
- d) *Technologische neutraliteit*: aangezien breedbanddiensten kunnen worden geleverd op een gastnetwerk op basis van wireline- (xDSL, kabel), draadloze (WiFi, WiMAX), satelliet- of mobiele technologie, mogen de EVA-staten geen specifieke technologie of specifiek netwerkplatform bevoordelen, tenzij zij daarvoor een objectieve rechtvaardigingsgrond kunnen aantonen ⁽⁵⁴⁾. Inschrijvers moeten het recht hebben om voor het leveren van de gevraagde breedbanddiensten de technologie of de combinatie van technologieën voor te stellen die zij het meest geschikt achten.
- e) *Gebruik van bestaande infrastructuur*: indien mogelijk moeten de EVA-staten de inschrijvers aanmoedigen om gebruik te maken van alle beschikbare bestaande infrastructuur, teneinde onnodige verspilling van middelen te voorkomen. Om het economische effect op bestaande netwerkexploitanten zoveel mogelijk te beperken, moeten dezen de kans krijgen om hun infrastructuur voor een aangemeld project in te zetten. Tegelijkertijd mag deze voorwaarde niet ertoe leiden dat de bestaande gevestigde exploitanten worden bevoordeeld, vooral in het geval waarin derden mogelijk geen toegang hebben tot deze infrastructuur of tot de middelen die nodig zijn om met een gevestigde exploitant te concurreren. Ook kan het, wanneer voor een „grijs gebied” wordt aangetoond dat de afhankelijkheid van de gevestigde exploitant een deel van het probleem is, noodzakelijk zijn om meer concurrentie op basis van infrastructuur mogelijk te maken.
- f) *Wholesaletoeegang*: het is een noodzakelijk onderdeel van elke overheidsmaatregel ter financiering van de aanleg van een nieuwe breedbandinfrastructuur dat derden werkelijke wholesaletoeegang tot de gesubsidieerde infrastructuur krijgen. Dankzij wholesaletoeegang kunnen derde exploitanten concurreren met de winnaar van de aanbesteding (wanneer die ook op retailniveau actief is), hetgeen de keuze en de mededinging in de steungebieden versterkt terwijl tegelijkertijd wordt voorkomen dat er regionale dienstenmonopolies ontstaan. Daadwerkelijke wholesaletoeegang tot de gesubsidieerde infrastructuur moet voor ten minste zeven jaar worden aangeboden. Deze voorwaarde hangt niet af van een voorafgaande marktanalyse in de zin van artikel 7 van Richtlijn 2002/21/EG (de kaderrichtlijn) ⁽⁵⁵⁾. Indien de nationale toezichthouder aan het einde van de termijn van zeven jaar op grond van het toepasselijke reguleringskader echter vaststelt dat de exploitant van de betrokken infrastructuur aanzienlijke marktmacht bezit op de specifieke betrokken markt ⁽⁵⁶⁾, moet de verplichting toegang te verlenen dienovereenkomstig worden uitgebreid.
- g) *Benchmark-prijsstelling*: om daadwerkelijke wholesaletoeegang te garanderen en de mogelijke vervalsing van de mededinging tot een minimum te beperken, is het van cruciaal belang te voorkomen dat de winnaar van de aanbesteding buitensporige wholesaletarieven toepast of omgekeerd juist afbraaktarieven of prijsklem. Wholesaletoeegangstarieven moeten worden gebaseerd op de gemiddelde gepubliceerde (gereguleerde) wholesaletarieven die van toepassing zijn in andere vergelijkbare, meer concurrerende gebieden van het land of in de EER; zijn er geen dergelijke tarieven gepubliceerd, dan moeten de wholesaletarieven worden gebaseerd op tarieven die reeds voor de betrokken markten en diensten door de nationale toezichthouder zijn vastgesteld of goedgekeurd. Wanneer er dus reeds ex-anteregulering van toepassing is (bijvoorbeeld in een grijs gebied), mogen de wholesaletarieven voor toegang tot een gesubsidieerde infrastructuur niet lager zijn dan het toegangstarief dat door de nationale toezichthouder voor hetzelfde gebied is vastgesteld. Benchmarking is een belangrijke waarborg, aangezien de EVA-staten hierdoor kunnen vermijden dat zij van tevoren gedetailleerde retail- of wholesaletoeegangstarieven moeten vaststellen; voorts wordt gegarandeerd dat de toegekende steun zal dienen om ook hier marktvoorwaarden tot stand te brengen als die welke bestaan op andere concurrerende breedbandmarkten. De benchmarkcriteria moeten duidelijk in de aanbestedingsdocumenten worden opgegeven.

⁽⁵²⁾ Zie bijv. besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 508/08 — Verenigd Koninkrijk — Provision of Remote Broadband Services in Northern Ireland; besluit betreffende steunmaatregel N 475/07 — Ierland — National Broadband Scheme („NBS”), en besluit betreffende steunmaatregel N 157/06 — Verenigd Koninkrijk — South Yorkshire Digital region Broadband Project.

⁽⁵³⁾ Om te bepalen welke offerte economisch de meest voordelige is, moet de aanbestedende dienst van tevoren het relatieve gewicht bekendmaken dat zij aan elk van de gekozen (kwalitatieve) criteria zal toekennen.

⁽⁵⁴⁾ Tot dusver heeft de Commissie slechts in één zaak aanvaard dat het gerechtvaardigd was om een specifieke technologische oplossing op te leggen: zie besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 222/06 — Italië — Aiuto per il superamento del *digital divide* in Sardegna. In die zaak was de Commissie van oordeel dat gelet op de specifieke omstandigheden, namelijk de topografie van de regio, de afwezigheid van kabelnetwerken en de noodzaak de baten van de steun zo groot mogelijk te maken, ADSL de meest geschikte technologie leek om de doelstellingen van het project te bereiken (zie punt 45).

⁽⁵⁵⁾ Wanneer de EVA-staten voorts opteren voor een beheersmodel waarbij de gesubsidieerde breedbandinfrastructuur alleen wholesaletoeegangsdiensten aan derden aanbiedt en geen retaildiensten, wordt de mogelijke vervalsing van de mededinging nog verder beperkt, aangezien een dergelijk model voor het beheer van een netwerk helpt om mogelijk complexe kwesties in verband met afbraakprijzen en verborgen vormen van toegangsdiscriminatie te voorkomen.

⁽⁵⁶⁾ In dit verband moet de nationale toezichthouder ermee rekening houden dat het mogelijk is dat de specifieke voorwaarden die initieel de toekenning van steun aan de exploitant van de betrokken infrastructuur rechtvaardigden, nog steeds bestaan.

- h) *Terugvorderingsmechanisme om overcompensatie te voorkomen*: om ervoor te zorgen dat de winnaar van de aanbesteding niet overgecompenseerd wordt wanneer de vraag naar breedband in het steungebied boven het verwachte niveau uitstijgt, moeten de EVA-staten in de overeenkomst met de winnende onderneming een terugvorderingsmechanisme opnemen⁽⁵⁷⁾. Een dergelijk mechanisme kan ervoor zorgen dat het steunbedrag dat aanvankelijk noodzakelijk leek te zijn, achteraf en met terugwerkende kracht tot een minimum beperkt wordt.

3. STAATSSTEUN VOOR NGA-NETWERKEN

3.1. Steun voor de snelle uitrol van NGA-netwerken

- (50) Momenteel richten enkele EVA-staten hun aandacht op steun ten behoeve van breedbandnetwerken die supersnel diensten kunnen aanbieden en die een waaier van geavanceerde digitale convergerende diensten kunnen ondersteunen. Deze NGA-netwerken maken voornamelijk gebruik van glasvezeltechnologie of geavanceerde gemoderniseerde kabelnetwerken en zullen op termijn de bestaande breedbandnetwerken met koperen telefoonlijnen of de huidige kabelnetwerken volledig of in grote mate vervangen.
- (51) NGA-netwerken zijn vaste toegangsnetwerken die volledig of gedeeltelijk uit optische elementen bestaan en die breedbandtoegangsdiensten kunnen leveren met betere kenmerken (zoals een hogere verwerkingscapaciteit) dan de diensten die via bestaande netwerken met koperen telefoonlijnen worden geleverd⁽⁵⁸⁾.
- (52) In essentie zullen NGA-netwerken de snelheid en de capaciteit hebben om in de toekomst high definition content te leveren, on-demand toepassingen die veel bandbreedte vereisen te ondersteunen en ondernemingen betaalbare symmetrische breedbandaansluitingen aan te bieden waarover momenteel doorgaans alleen grote ondernemingen kunnen beschikken. Over het algemeen beschikken NGA-netwerken over het potentieel om bij te dragen tot de verbetering van alle aspecten van breedbandtechnologie en breedbanddiensten.
- (53) De Commissie heeft reeds enkele aanmeldingen behandeld van staatssteun ter ondersteuning van de uitrol van glasvezelnetwerken. In die zaken ging het ofwel om de aanleg van een centraal regionaal NGA-netwerk⁽⁵⁹⁾ of om het aanbieden van glasvezelconnectiviteit voor een beperkt aantal professionele gebruikers⁽⁶⁰⁾.
- (54) Net als bij de uitrol van de basisbreedbandnetwerken van de eerste generatie voeren nationale, gemeentelijke en regionale autoriteiten marktfalen of cohesiedoelstellingen aan ter rechtvaardiging van hun steun ten behoeve van een snelle uitrol van glasvezelnetwerken. Terwijl bij de uitrol van basisbreedbandinfrastructuur het overheidsoptreden in de beschikkingspraktijk van de Commissie voornamelijk betrekking had op plattelandsgemeenschappen en -gebieden (dunbevolkt, hoge kapitaalkosten) of economische achterstandsgebieden (weinig capaciteit om diensten te betalen), wordt thans aangevoerd dat de economische wetmatigheden de uitrol van NGA-netwerken niet alleen in dunbevolkte gebieden, doch ook in bepaalde stedelijke gebieden ontmoedigen. De belangrijkste belemmering voor een snelle en brede uitrol van NGA-netwerken lijken de kosten te zijn en in mindere mate de bevolkingsdichtheid⁽⁶¹⁾.
- (55) Een rechtstreeks ingrijpen van de overheid kan dan ook gerechtvaardigd zijn om ervoor te zorgen dat gebieden die door de netwerkexploitanten als onrendabel worden beschouwd, ook voordeel halen uit de aanzienlijke overloopeffecten die NGA-netwerken voor de economie kunnen opleveren — en niet het slachtoffer worden van een nieuwe digitale „NGA-kloof”. Het is dus mogelijk dat EVA-staten ontwikkelingen in verband met NGA-netwerken willen aanmoedigen in gebieden waar het jaren zou duren voordat de bestaande breedbandnetwerkexploitanten in dergelijke netwerken investeren, omdat daar investeren financieel minder aantrekkelijk is dan in bepaalde grote stedelijke zones. In bepaalde gevallen kunnen de EVA-staten besluiten om zelf te investeren of om financiële steun te verlenen aan particuliere investeerders om ervoor te zorgen dat NGA-netwerkconnectiviteit er tot stand komt of dat connectiviteit er vroeger dan verwacht tot stand komt, zodat de daaruit voortvloeiende kansen op het gebied van werkgelegenheid en andere economische kansen zo snel mogelijk kunnen worden benut.
- (56) Overheidsoptreden om de uitrol van NGA-netwerken aan te moedigen of te versnellen, moet steeds verenigbaar zijn met de staatssteunregels.

⁽⁵⁷⁾ In buitengewone omstandigheden, die door de aanmeldende EVA-staat moeten worden aangetoond, kan een dergelijk mechanisme voor zeer lage steunbedragen of kleinschalige eenmalige projecten die gebaseerd zijn op eenvoudige aanbestedingsprincipes, een onevenredige last vormen voor de subsidiërende autoriteiten en wordt het daarom niet door de Autoriteit opgelegd.

⁽⁵⁸⁾ In deze fase van de ontwikkeling van de technologie en de markt lijken noch de satelliettechnologieën, noch de mobiele netwerktechnologieën in staat om supersnelle symmetrische breedbanddiensten te leveren, al kan die situatie in de toekomst veranderen, vooral dan bij de mobiele diensten (indien de volgende grote stap in mobielradiocommunicatie op lange termijn wordt gezet, kunnen theoretisch maximumdatasnelheden van 100 Mbps downstream en 50 Mbps upstream worden gehaald).

⁽⁵⁹⁾ Zie besluit betreffende steunmaatregel N 157/06 — Verenigd Koninkrijk — South Yorkshire Digital Region Broadband Project, en besluit betreffende steunmaatregel N 284/05 — Ierland — Regional Broadband Programme: Metropolitan Area Networks („MANs”), phases II and III.

⁽⁶⁰⁾ Tot dusver werd slechts in twee zaken (Appingedam en Amsterdam) staatssteun verleend voor de uitrol van een NGA-netwerk dat ook particuliere gebruikers glasvezelconnectiviteit zou aanbieden.

⁽⁶¹⁾ De breedbandnetwerkexploitanten voeren aan dat de uitrol van een glasvezelnetwerk nog steeds een dure en riskante investering is, tenzij in dichtbevolkte gebieden of gebieden met veel ondernemingen, waar zij reeds een groot klantenbestand hebben dat naar hogere snelheden kan worden gemigreerd. In bepaalde zaken werd aangevoerd dat de mogelijke opbrengsten niet opwegen tegen de kosten van uitrol van NGA- en glasvezelnetwerken, waardoor geen of te weinig exploitanten uit de particuliere sector bereid zijn om de markt te betreden.

3.2. Soorten overheidsoptreden

- (57) De EVA-staten kunnen hun optreden om de uitrol van NGA-netwerken aan te moedigen of te versnellen, differentiëren. In dit verband zijn de overwegingen die hierboven in de delen 2.2.1 en 2.2.2 (toepassing van het beginsel van de particuliere investeerder in een markteconomie, compensatie voor openbare dienstverlening en de Altmark-criteria) van overeenkomstige toepassing op elk overheidsoptreden ten behoeve van de uitrol van NGA-netwerken. Naargelang de aard en de effecten van de gekozen maatregel is er op grond van de staatssteunregels een andere analytische aanpak vereist.
- (58) In gebieden waar naar verwachting particuliere investeerders in de toekomst NGA-netwerken zullen uitrollen, kunnen de EVA-staten kiezen voor een reeks maatregelen om de investeringscyclus te versnellen en investeerders aan te moedigen om hun investeringsplannen te vervroegen. Bij deze maatregelen gaat het niet noodzakelijk om staatssteun in de zin van artikel 61, lid 1, van de EER-overeenkomst. Aangezien een groot deel van de kosten van de uitrol van glasvezelnetwerken met civieltechnische werken te maken heeft (bijvoorbeeld graafwerken, leggen van kabels, bekabeling binnenshuis enz.), kunnen de EVA-staten er overeenkomstig het EER-reguleringskader voor elektronische communicatie bijvoorbeeld voor kiezen om de verwerving van rechten van doorgang te vergemakkelijken, om netwerkexploitanten te verplichten hun werkzaamheden te coördineren en/of een deel van hun infrastructuur te delen ⁽⁶²⁾. Voorts zouden de EVA-staten kunnen opleggen dat in alle nieuwe infrastructuur (waaronder nieuwe waterleidingen, energie-, vervoers- of rioolnetwerken) en/of gebouwen een glasvezelaansluiting wordt geplaatst.
- (59) Voorts kan een overheid besluiten om bepaalde civieltechnische werken uit te voeren (zoals graafwerken in het openbare domein, aanleggen van buizen) om het mogelijk te maken en te bespoedigen dat de betrokken exploitanten hun eigen netwerkelementen uitrollen. Dergelijke civieltechnische werken mogen echter niet „industrie- of sectorspecifiek” zijn, maar moeten in beginsel openstaan voor alle mogelijke gebruikers en niet alleen voor de exploitanten van elektronische communicatienetwerken (bijvoorbeeld voor nutsvoorzieningen als elektriciteit, gas en water). Indien dergelijke overheidsmaatregelen de noodzakelijke voorwaarden tot stand brengen waaronder exploitanten van nutsvoorzieningen hun eigen infrastructuur kunnen uitrollen, zonder een bepaalde sector of onderneming te discrimineren (met name doordat de kapitaalkosten van die onderneming worden verminderd), vallen zij buiten de werkingsfeer van artikel 61, lid 1, van de EER-overeenkomst.
- (60) De nationale toezichthouders kunnen soortgelijke maatregelen goedkeuren om gelijke en niet-discriminerende toegang tot elektriciteitspalen te verlenen of buizen die eigendom zijn van nutsbedrijven of bestaande netwerkexploitanten te delen.
- (61) Zoals uit de beschikkingspraktijk van de Commissie op het gebied van basisbreedband blijkt, wordt staatssteun voor breedbandnetwerken in de meeste gevallen verleend door lokale of regionale autoriteiten die het gebrek aan breedbandconnectiviteit van de regio willen verhelpen of die het concurrentievermogen van de regio willen verhogen door de bestaande breedbanddekking en netwerkconnectiviteit verder te verbeteren. Om deze twee doelstellingen te verwezenlijken hebben overheden tot dusver ofwel de aanleg en het beheer van publieke breedbandinfrastructuur door middel van een aanbesteding uitbesteed, ofwel financiële steun verleend ten behoeve van de aanleg van een particulier breedbandnetwerk ⁽⁶³⁾.
- (62) Wanneer een overheidsmaatregel staatssteun vormt in de zin van artikel 61, lid 1, van de EER-overeenkomst, moet deze bij de Autoriteit worden aangemeld, die op grond van de in de delen 3.3 en 3.4 uiteengezette beginselen zal nagaan of de maatregel verenigbaar is met de werking van de EER-overeenkomst ⁽⁶⁴⁾.

3.3. Het onderscheid tussen „witte”, „grijze” en „zwarte gebieden” voor NGA-netwerken

- (63) Zoals gezegd in punt 38, wordt de verenigbaarheid van staatssteun ten behoeve van de ontwikkeling van traditionele breedband beoordeeld op basis van het onderscheid tussen „witte”, „grijze” en „zwarte gebieden”. De Autoriteit is van mening dat dit onderscheid ook relevant is voor de beoordeling van de vraag of staatssteun ten behoeve van NGA-netwerken verenigbaar is op grond van artikel 61, lid 3, onder c), van de EER-overeenkomst; de definitie ervan moet echter worden verfijnd om rekening te houden met de specifieke kenmerken van de NGA-netwerken.

⁽⁶²⁾ Dergelijke maatregelen mogen niet specifiek aan exploitanten van elektrische communicatienetwerken worden opgelegd, maar moeten zonder onderscheid van toepassing zijn op alle exploitanten in alle betrokken sectoren (bijv. op andere exploitanten van nutsvoorzieningen zoals gas, elektriciteit en/of water). Maatregelen die alleen op de exploitanten van elektronische communicatienetwerken van toepassing zouden zijn, kunnen sectorale steun vormen en derhalve onder het verbod van artikel 61, lid 1, van de EER-overeenkomst vallen.

⁽⁶³⁾ Zie bijv. besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 157/06 — Verenigd Koninkrijk — South Yorkshire Digital Region Broadband Project; besluit betreffende steunmaatregel N 201/06 — Griekenland — Ανάπτυξη ευρυζωνικής πρόσβασης σε υποεμπρητεύμενες περιοχές, en besluit betreffende steunmaatregel N 131/05 — Verenigd Koninkrijk — FibreSpeed Broadband Project Wales; besluit betreffende steunmaatregel N 284/05 — Ierland — Regional Broadband Programme: Metropolitan Area Networks („MANs”), phases II and III; besluit betreffende steunmaatregel N 381/04 — Frankrijk — Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques; besluit betreffende steunmaatregel N 382/05 — Frankrijk — Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL); besluit betreffende steunmaatregel N 57/2005 — Verenigd Koninkrijk — Regional Innovative Broadband Support in Wales, en besluit betreffende steunmaatregel N 14/2008 — Verenigd Koninkrijk — Broadband in Scotland — Extending Broadband Reach.

⁽⁶⁴⁾ Dit geldt onverminderd de mogelijke toepassing van het in punt 31 genoemde hoofdstuk betreffende regionale steunmaatregelen.

- (64) In dit verband moet voor ogen worden gehouden dat NGA-netwerken naar verwachting op langere termijn de bestaande basisbreedbandnetwerken zullen vervangen. Omdat NGA-netwerken een andere netwerkarchitectuur vereisen, breedbanddiensten leveren die van een aanzienlijk hogere kwaliteit zijn dan de huidige breedbanddiensten en daarnaast diensten die niet door de huidige breedbandnetwerken kunnen worden ondersteund, zullen er in de toekomst waarschijnlijk uitgesproken verschillen gaan ontstaan tussen gebieden die door NGA-netwerken worden gedekt en gebieden zonder NGA-dekking ⁽⁶⁵⁾.
- (65) Momenteel kunnen sommige geavanceerde basisbreedbandnetwerken (bijvoorbeeld ADSL2+ ⁽⁶⁶⁾) tot op zekere hoogte ook bepaalde soorten breedbanddiensten ondersteunen die in de nabije toekomst waarschijnlijk via NGA-netwerken zullen worden aangeboden (zoals „triple play“-diensten). Onverminderd het opleggen van ex-anteregulering moet echter worden opgemerkt dat het mogelijk is dat nieuwe producten of diensten worden ontwikkeld die vanuit het standpunt van zowel de vraagzijde als de aanbodzijde niet substitueerbaar zijn en die breedbandsnelheden vereisen die de fysieke bovengrenzen van basisbreedbandinfrastructuur overschrijden.
- (66) Bijgevolg moet voor de beoordeling van staatssteun ten behoeve van NGA-netwerken een gebied waar dergelijke netwerken momenteel niet voorhanden zijn en waarschijnlijk niet in de nabije toekomst door particuliere investeerders zullen worden aangelegd en volledig operationeel zullen worden gemaakt, als een „wit NGA-gebied” worden beschouwd ⁽⁶⁷⁾. In dit verband moet de term „in de nabije toekomst” worden verstaan als „binnen een termijn van drie jaar” ⁽⁶⁸⁾. Overheden moeten onder bepaalde voorwaarden het recht hebben in te grijpen ter bevordering van de sociale cohesie of de regionale ontwikkeling of om marktfalen te verhelpen, wanneer kan worden aangetoond dat particuliere investeerders niet van plan zijn om in de komende drie jaar NGA-netwerken uit te rollen. De door particuliere investeerders geplande investeringsinspanningen moeten garanderen dat er binnen een termijn van drie jaar qua dekking ten minste aanzienlijke vooruitgang wordt geboekt en dat de geplande investering binnen een redelijke termijn daarna wordt afgerond (afhankelijk van de specifieke kenmerken van elk gebied en elk project). Een langer tijds kader is niet raadzaam, aangezien dit de belangen zou kunnen schaden van gebieden met weinig dekking ten opzichte van andere delen van een land die wel goed worden bediend door geavanceerde breedbandnetwerken. Overheden kunnen verlangen dat een businessplan wordt overgelegd, samen met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol en het bewijs van adequate financiering of andere bewijsstukken waaruit blijkt dat de door particuliere netwerkexploitanten geplande investering geloofwaardig en haalbaar is.
- (67) Voorts moet een gebied als een „grijs NGA-gebied” worden beschouwd wanneer er in de komende drie jaar slechts één NGA-netwerk voorhanden is of zal worden uitgerold en geen andere exploitant plannen heeft om in de komende drie jaar een NGA-netwerk uit te rollen ⁽⁶⁹⁾. Bij de beoordeling van de vraag of er in een bepaald gebied andere investeerders in netwerken extra NGA-netwerken zouden kunnen uitrollen, moet rekening worden gehouden met bestaande regulerings- of wetgevingsmaatregelen die de obstakels voor de uitrol van dergelijke netwerken hebben verlaagd (toegang tot buizen, delen van infrastructuur enz.)
- (68) Indien er in een bepaald gebied meer dan één NGA-netwerk bestaat of in de komende drie jaar meerdere NGA-netwerken zullen worden uitgerold, moet dat gebied in beginsel als een „zwart NGA-gebied” worden beschouwd ⁽⁷⁰⁾.

3.4. De beoordeling van de verenigbaarheid

- (69) Zoals toegelicht in de punten 64 en 65, zijn NGA-netwerken kwalitatief veel verder geavanceerd dan bestaande traditionele breedbandnetwerken met koperen telefoonlijnen, maar bij de beoordeling van de verenigbaarheid van staatssteun ten behoeve van de uitrol van een NGA-netwerk met de staatssteunregels zal de Autoriteit ook rekening houden met de effecten van die steun op bestaande breedbandnetwerken, omdat de breedbanddiensten die via breedbandnetwerken worden geleverd en de breedbanddiensten via NGA-netwerken momenteel nog tot op zekere hoogte substitueerbaar lijken te zijn. Bij de beoordeling van de verenigbaarheid van staatssteun voor NGA-netwerken zal de Autoriteit ook een afwegingstoets uitvoeren (zie punt 33). Om na te gaan of een aangemelde maatregel

⁽⁶⁵⁾ Vandaag is een gebied waar alleen smalbandinternet (inbelverbinding) beschikbaar is — tegenover gebieden waar breedband voorhanden is — een „wit gebied”; precies zo zullen in de toekomst gebieden waar geen NGA-breedbandinfrastructuur doch wel een basisbreedbandinfrastructuur voorhanden is, als een „wit gebied” worden beschouwd.

⁽⁶⁶⁾ ADSL 2 + breidt de capaciteit van een basis-ADSL-netwerk uit tot een maximumbandbreedte van 24 Mbps.

⁽⁶⁷⁾ Een „wit NGA-gebied” kan een gebied zijn waar geen basisbreedbandinfrastructuur voorhanden is (traditionele „witte gebieden”), maar ook een gebied waar slechts één exploitant van basisbreedband aanwezig is (dat wil zeggen een traditioneel „grijs gebied”) of waar verschillende exploitanten van basisbreedband aanwezig zijn (dat wil zeggen een traditioneel „zwart gebied”). Zoals toegelicht in deel 3.4 gelden er in deze verschillende omstandigheden andere voorwaarden voor de verenigbaarheid van staatssteun ten behoeve van de ontwikkeling van breedband.

⁽⁶⁸⁾ Deze termijn stemt naar schatting overeen met de gemiddelde periode die nodig is voor de uitrol van een NGA-netwerk dat een stad bestrijkt. In dit verband moet een exploitant kunnen aantonen dat hij in de komende drie jaar de nodige investeringen in infrastructuur zou hebben gedaan om tegen dan een aanzienlijk deel van het grondgebied en de bevolking daar te dekken.

⁽⁶⁹⁾ Een „grijs NGA-gebied” kan a) een gebied zijn waar buiten het NGA-netwerk geen andere basisbreedbandinfrastructuur voorhanden is, maar ook b) een gebied waar ook één of meerdere exploitanten van basisbreedband aanwezig zijn (dat als een traditioneel „grijs” of „zwart gebied” kan worden beschouwd). Zoals toegelicht in deel 3.4 gelden er in deze verschillende omstandigheden andere voorwaarden voor de verenigbaarheid van staatssteun ten behoeve van de ontwikkeling van breedband.

⁽⁷⁰⁾ Een „zwart NGA-gebied” kan ook een gebied zijn waar één breedbandexploitant (traditioneel „grijs gebied”) of meerdere breedbandexploitanten (traditioneel „zwart gebied”) aanwezig zijn. Zoals hieronder zal worden toegelicht gelden er in deze verschillende omstandigheden andere voorwaarden voor de verenigbaarheid van staatssteun ten behoeve van de ontwikkeling van breedband.

evenredig is, zal de Autoriteit in het bijzonder nagaan of voldaan is aan de voorwaarden die in punt 49 zijn toegelicht (gedetailleerd in kaart brengen van de dekking en analyse, openbare aanbesteding, economisch meest voordelige offerte, technologische neutraliteit, gebruik van bestaande infrastructuur, opgelegde wholesaletoeegang, benchmark-prijsstelling en terugorderingsmechanisme). De volgende punten zijn echter specifiek relevant in het kader van de beoordeling van NGA-netwerken.

3.4.1. „Witte NGA-gebieden”: steun voor de uitrol van een NGA-netwerk in gebieden met weinig dekking

- (70) Net als bij de steun voor basisbreedbanddiensten zal de Autoriteit, mits de EVA-staten aan een reeks voorwaarden voldoen (zie de punten 49 en 69), maatregelen ter ondersteuning van de uitrol van NGA-netwerken in gebieden waar momenteel geen breedbandinfrastructuur voorhanden is of in gebieden waar de bestaande breedbandexploitanten het onrendabel achten om een NGA-netwerk uit te rollen, verenigbaar verklaren met de staatssteunregels van de EER-overeenkomst.
- (71) In „witte NGA-gebieden” waar reeds één basisbreedbandnetwerk voorhanden is (traditioneel „grijs gebied”), moet voor de toekenning van steun voor NGA-netwerken door de betrokken EVA-staat worden aangetoond dat i) de breedbanddiensten die via dat netwerk worden geleverd, niet toereikend zijn om aan de behoeften van de burgers en de ondernemingen in het betrokken gebied te voldoen (ook rekening houdende met een mogelijke toekomstige modernisering), en ii) er geen minder versturende maatregelen kunnen worden genomen (waaronder ex-anteregulering) om de gestelde doelen te bereiken.

3.4.2. „Grijze NGA-gebieden”: noodzaak van een nadere beoordeling

- (72) In gebieden waar reeds één particuliere investeerder een NGA-netwerk heeft uitgerold of het in de komende drie jaar zal uitrollen (zie ook punt 66) en er geen andere particuliere investeerder is die plannen heeft om in de komende drie jaar een tweede NGA-netwerk uit te rollen, moet de Autoriteit een nadere beoordeling uitvoeren om na te gaan of overheidsoptreden in dergelijke gebieden verenigbaar kan worden geacht met de staatssteunregels. In dergelijke gebieden kan overheidsoptreden er immers toe leiden dat bestaande investeerders worden weggedrukt en de mededinging wordt vervalst.
- (73) De Autoriteit kan staatssteun slechts verenigbaar verklaren indien door de betrokken EVA-staat kan worden aangetoond, ten eerste dat het bestaande of geplande NGA-netwerk niet toereikend is of zal zijn om aan de behoeften van de burgers en de ondernemingen in het betrokken gebied te voldoen, en ten tweede dat er geen minder versturende maatregelen kunnen worden genomen (waaronder ex-anteregulering) om de gestelde doelen te bereiken. Bij haar grondige analyse zal de Autoriteit met name nagaan of:
- a) de algemene marktvoorwaarden niet afdoende zijn, waarbij zij onder meer zal kijken naar het niveau van de huidige tarieven voor NGA-breedband, het soort diensten dat aan particulieren en ondernemingen wordt aangeboden en de voorwaarden waaronder. Voorts zal de Autoriteit nagaan of er vraag bestaat of waarschijnlijk zal komen naar nieuwe diensten die het bestaande NGA-netwerk niet zal kunnen leveren;
  - b) bij gebrek van een ex-anteregulering die door een nationale toezichthouder is opgelegd, er niet aan derden werkelijke netwerktoegang wordt aangeboden, en of de toegangsvoorwaarden niet tot doeltreffende mededinging leiden;
  - c) algemene toetredingsdrempels de mogelijke toetreding van andere investeerders in NGA-netwerken belemmeren;
  - d) het reeds bestaande NGA-netwerk aangelegd is op basis van een bevoorrecht gebruik of een bevoorrechte toegang tot buizen die niet toegankelijk zijn voor of niet gedeeld worden met andere netwerkexploitanten;
  - e) de maatregelen of oplossingen die door de bevoegde nationale toezichthouder of mededingingsautoriteit in verband met de bestaande netwerkexploitant worden opgelegd, de problemen niet hebben kunnen oplossen.

3.4.3. „Zwarte NGA-gebieden”: geen overheidsoptreden nodig

- (74) In gebieden waar reeds meer dan één NGA-netwerk voorhanden is of waar particuliere investeerders bezig zijn met het uitrollen van een concurrerend NGA-netwerk, zal de Autoriteit van oordeel zijn dat staatssteun voor een extra concurrerend NGA-netwerk dat met staatsmiddelen wordt bekostigd, de mededinging waarschijnlijk ernstig zal verstoren en niet verenigbaar is met de staatssteunregels.

3.4.4. Het specifieke geval van bestaande traditionele „zwarte gebieden” (basisbreedband): enkele extra waarborgen

- (75) De Autoriteit is van oordeel dat traditionele „zwarte gebieden”, dat wil zeggen gebieden waar de huidige breedbanddiensten door concurrerende breedbandinfrastructuren (xDSL en kabelnetwerken) worden geleverd, gebieden zijn waar bestaande netwerkexploitanten prikkels moeten krijgen om hun huidige traditionele breedbandnetwerken te moderniseren tot supersnelle NGA-netwerken waarnaar zij hun bestaande klanten kunnen migreren. In die gebieden is er in beginsel geen verder overheidsoptreden noodzakelijk.

- (76) Een EVA-staat kan dit uitgangspunt echter weerleggen door aan te tonen dat de bestaande exploitanten van basisbreedband niet van plan zijn om in de komende drie jaar in NGA-netwerken te investeren, bijvoorbeeld door te bewijzen dat de investeringen die de bestaande netwerkinvesteerders de afgelopen jaren hebben gedaan om hun breedbandinfrastructuur te moderniseren teneinde aan de vraag van hun gebruikers naar hogere snelheden te voldoen, niet toereikend waren. In dat geval moet staatssteun voor de uitrol van NGA-netwerken aan de nadere beoordeling van punt 73 worden onderworpen, waarbij moet worden aangetoond dat voldaan is aan de voorwaarden die in deel 3.4.5 nader zijn toegelicht.

3.4.5. Vormgeving van de maatregel en de noodzaak de concurrentievervalsing te beperken

- (77) NET als bij het beleid dat ten aanzien van de uitrol van basisbreedbandinfrastructuur wordt gevolgd, kan staatssteun ten behoeve van de uitrol van een NGA-netwerk een geschikt en gerechtvaardigd instrument vormen, mits aan een aantal fundamentele voorwaarden is voldaan. Met uitzondering van „witte NGA-gebieden” die ook voor basisbreedband „witte gebieden” zijn (waarvoor geen aanvullende voorwaarden gelden), is de Autoriteit van oordeel dat niet alleen moet worden voldaan aan de waarborgen die in deel 2.3.3 zijn toegelicht (en in het bijzonder in punt 49) (gedetailleerd in kaart brengen van de dekking en analyse, openbare aanbesteding, economisch meest voordelige offerte, technologische neutraliteit, gebruik van bestaande infrastructuur, opgelegde wholesaletoeegang, benchmarkprijsstelling en terugorderingsmechanisme), maar ook aan de volgende voorwaarden:

- in ruil voor het ontvangen van staatssteun moet de begunstigde derden ten minste zeven jaar daadwerkelijke wholesaletoeegang verlenen. De verplichting toegang te verlenen moet onder meer het recht inhouden buizen of straatkasten te gebruiken, zodat derden niet alleen tot de actieve maar ook tot de passieve infrastructuur toegang hebben. Deze verplichting geldt onverminderd soortgelijke wettelijke verplichtingen die door de nationale toezichthouder voor de specifieke betrokken markt worden opgelegd om een daadwerkelijke mededinging te bevorderen of onverminderd maatregelen die na het verstrijken van die termijn zijn genomen⁽⁷¹⁾. De verplichting open toegang (open access) te verlenen is des te crucialer in het licht van de tijdelijke substitueerbaarheid van de diensten die door de bestaande ADSL-netwerkexploitanten worden aangeboden en de diensten die door toekomstige NGA-netwerkexploitanten zullen worden aangeboden. Dankzij deze verplichting zullen ADSL-exploitanten hun klanten naar een NGA-netwerk kunnen migreren zodra een gesubsidieerd netwerk is aangelegd, zodat zij hun eigen toekomstige investeringen kunnen beginnen te plannen zonder een echte concurrentiehandicap;
- bij het vaststellen van de voorwaarden voor wholesaletoeegang tot het netwerk moeten de EVA-staten overleg plegen met de bevoegde nationale toezichthouder. Van de nationale toezichthouders wordt verwacht dat zij in de toekomst ex-anteregulering blijven toepassen of van zeer nabij de mededingingsvoorwaarden van de globale breedbandmarkt blijven volgen en dat zij indien nodig de passende corrigerende maatregelen nemen waarin het toepasselijke reguleringskader voorziet. Door te eisen dat de toegangsvoorwaarden door de nationale toezichthouder worden goedgekeurd of vastgesteld overeenkomstig de toepasselijke EER-wetgeving, kunnen de EVA-staten ervoor zorgen dat op alle breedbandmarkten die door de bevoegde nationale toezichthouder zijn afgebakend, eenvormige of op zijn minst zo gelijk mogelijke toegangsvoorwaarden gelden;
- wat ook het type NGA-netwerkarchitectuur is dat staatssteun zal genieten, de architectuur moet daarnaast daadwerkelijke en volledige ontbundeling ondersteunen en alle verschillende soorten netwerktoegang bieden die exploitanten aanvragen (waaronder — doch niet beperkt tot — toegang tot goten, vezel en bitstream). In dit verband moet worden opgemerkt dat dankzij een „multiple fibre”-architectuur de aanvragers van toegang volledig onafhankelijk hogesnelheidsbreedband kunnen aanbieden, hetgeen op lange termijn duurzame mededinging in de hand werkt. Daarnaast ondersteunt de uitrol van NGA-netwerken op basis van multivezellijnen zowel point-to-point en point-to-multipoint topologieën, zodat die technologisch neutraal is.

4. SLOTBEPALINGEN

- (78) Dit hoofdstuk is van toepassing vanaf de dag volgende op de goedkeuring ervan.
- (79) De Autoriteit zal het onderhavige hoofdstuk herzien in lijn met toekomstige herzieningen door de Commissie van de overeenkomstige mededeling van de Commissie „Communautaire richtsnoeren voor de toepassing van de staatssteunregels in het kader van de snelle uitrol van breedbandnetwerken”.

⁽⁷¹⁾ In dit verband moet ermee rekening worden gehouden dat het mogelijk is dat de specifieke marktvoorwaarden die initieel de toekenning van steun aan de exploitant van de betrokken infrastructuur rechtvaardigden, nog steeds bestaan.

RECTIFICATIES

Rectificatie van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1270/2011 van de Commissie van 6 december 2011 tot vaststelling van een aanvaardingspercentage voor de afgifte van uitvoercertificaten, tot afwijzing van uitvoercertificaataanvragen en tot schorsing van de mogelijkheid tot het indienen van uitvoercertificaataanvragen voor buiten het quotum geproduceerde suiker

(Publicatieblad van de Europese Unie L 324 van 7 december 2011)

Bladzijde 27, overweging 3:

in plaats van: „(3) De hoeveelheden suiker waarvoor uitvoercertificaten zijn aangevraagd, overschrijden de in artikel 1, lid 1, onder a), van Verordening (EU) nr. 372/2011 vastgestelde kwantitatieve grens. Derhalve moet een aanvaardingspercentage worden vastgesteld voor de hoeveelheden die zijn aangevraagd op 1 december 2011. Bovendien moeten alle uitvoercertificaataanvragen die voor suiker zijn ingediend na 2 december 2011, worden afgewezen en moet de indiening van uitvoercertificaataanvragen worden geschorst.”,

te lezen: „(3) De hoeveelheden suiker waarvoor uitvoercertificaten zijn aangevraagd, overschrijden de in artikel 1, lid 1, onder a), van Verordening (EU) nr. 372/2011 vastgestelde kwantitatieve grens. Derhalve moet een aanvaardingspercentage worden vastgesteld voor de hoeveelheden die zijn aangevraagd op 1 en 2 december 2011. Bovendien moeten alle uitvoercertificaataanvragen die voor suiker zijn ingediend na 2 december 2011, worden afgewezen en moet de indiening van uitvoercertificaataanvragen worden geschorst.”.

Artikel 1, eerste alinea:

in plaats van: „1. Uitvoercertificaten voor buiten het quotum geproduceerde suiker waarvoor aanvragen zijn ingediend op 1 december 2011, worden afgegeven voor de aangevraagde hoeveelheden waarop een aanvaardingspercentage van 51,679586 % is toegepast.”,

te lezen: „1. Uitvoercertificaten voor buiten het quotum geproduceerde suiker waarvoor aanvragen zijn ingediend op 1 en 2 december 2011, worden afgegeven voor de aangevraagde hoeveelheden waarop een aanvaardingspercentage van 51,679586 % is toegepast.”.

Rectificatie van Besluit 2011/791/EU van de Raad van 8 november 2011 tot wijziging van Besluit 2011/734/EU gericht tot Griekenland met het oog op de versterking en verdieping van het begrotingstoezicht en tot aanmaning van Griekenland om maatregelen te treffen om het tekort te verminderen in de mate die nodig wordt geacht om de buitensporigtekortsituatie te verhelpen

(Publicatieblad van de Europese Unie L 320 van 3 december 2011)

Bladzijde 31, de ondertekening:

in plaats van: „Voor de Raad
De voorzitter
J. VINCENT-ROSTOWSKI”,

te lezen: „Voor de Raad
De voorzitter
W. PAWLAK”.

Abonnementsprijzen 2011 (excl. btw, incl. verzendkosten voor normale verzending)

<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	1 100 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, papieren versie + dvd (jaarlijks)	22 officiële talen van de Europese Unie	1 200 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	770 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, dvd (maandelijks) (cumulatief)	22 officiële talen van de Europese Unie	400 EUR per jaar
<i>Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie</i> (S-serie: Overheidsopdrachten en aanbestedingen), dvd, verschijnt één keer per week	Meertalig: 23 officiële talen van de Europese Unie	300 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , C-serie „Vergelijkende onderzoeken”	Taal (talen) van het (de) vergelijkende onderzoek(en)	50 EUR per jaar

Het abonnement op het *Publicatieblad van de Europese Unie*, dat in de officiële talen van de Europese Unie verschijnt, is verkrijgbaar in 22 verschillende taalversies. Het abonnement omvat de L-serie (Wetgeving) en de C-serie (Mededelingen en bekendmakingen).

Ieder abonnement geldt slechts voor één enkele taalversie.

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 920/2005 van de Raad, bekendgemaakt in Publicatieblad L 156 van 18 juni 2005, waarin is bepaald dat de instellingen van de Europese Unie tijdelijk niet verplicht zijn om alle rechtsbesluiten in het lers te redigeren en in die taal bekend te maken, worden de in het lers opgestelde nummers van het Publicatieblad apart verkocht.

Het abonnement op het *Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie* (S-serie: Overheidsopdrachten en aanbestedingen) omvat alle 23 officiële taalversies op één meertalige dvd.

Op verzoek kunnen de abonnees op het *Publicatieblad van de Europese Unie* eveneens de verschillende bijlagen van het Publicatieblad ontvangen. De abonnees worden op de hoogte gebracht van het verschijnen van bijlagen door middel van een „Bericht aan de lezer” in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Verkoop en abonnementen

Abonnementen op verscheidene niet-kosteloze publicaties, zoals het abonnement op het *Publicatieblad van de Europese Unie*, zijn verkrijgbaar bij onze verkoopkantoren. Een lijst met verkoopkantoren is te vinden op het volgende internetadres:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_nl.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) heeft u direct en gratis toegang tot het recht van de Europese Unie. Op deze website kunt u het *Publicatieblad van de Europese Unie* raadplegen. U vindt er eveneens de verdragen, de wetgeving, de jurisprudentie en de voorbereidende wetgevende besluiten.

Meer informatie over de Europese Unie is te vinden op de volgende website: <http://europa.eu>

Bureau voor publicaties van de Europese Unie
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

NL